

Liahona

A young boy and girl are sitting on orange steps, looking at each other. The boy is on the left, wearing a grey hoodie over a blue shirt, and is holding an open book. The girl is on the right, wearing a white floral shirt and purple pants. The background is a warm, orange-toned wall with horizontal lines.

**Ang Ngano sa
Atong Misyonaryo
nga Buhat, p. 28**

**Imbis Magbangutan
Kita Magmaya, p. 14**

Mga Pioneer sa Pasipiko, p. 22

Ang Bitin sa Imong Backpack, p. 48

“Ang tanan natawo nga may Kahayag ni Kristo, nga mogiya sa matag tawo sa pag-ila sa sakto gikan sa sayop. Kon unsay buhaton nato nianang kahayag ug unsaon nato pagtubag niadtong mga pag-aghat nga magpuyo nga matarung kabahin sa pagsulay sa pagkamortal.”

Presidente Boyd K. Packer,
Presidente sa Korum sa
Napulog Duha ka mga
Apostoles, “Niini nga mga
Butang Ako Nasayud,”
Liahona, Mayo 2013, 8.

MGA MENSAHE

- 4 Mensahe sa Unang Kapangulohan: Ang Ani sa Dios**
Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 7 Mensahe sa Visiting Teaching: Ang Balaan nga Misyon ni Jesukristo: Mesiyas**

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 18 Magmakusganon ug Magmaisug**
Ni Elder Yoon Hwan Choi
Ang akong kauban nga mga gwardya masilutan ba kon dili ko moinom sa ilimnon nga gitanyag sa among komander ngari namo?

- 22 Mga Pioneer sa Matag Yuta: Tonga—Yuta nga Gipahinungod ngadto sa Dios**
Ni Harvalene K. Sekona
Gipahinungod ni Haring George Tupou I ang Tonga ngadto sa Dios mga 175 ka tuig na ang milabay. Ang Tongan nga mga Santos nagpabiling mapahinunguron hangtud karon.

- 28 Ngano nga Atong Ipakigbahin ang Ebanghelyo**
Ni Elder D. Todd Christofferson
Ang pagpakigbahin sa ebanghelyo dili usa ka programa; kini usa ka kawsa—ang kawsa sa Amahan, sa Anak, ug sa Espiritu Santo.

- 34 Walay Katapusan nga Pakigsaad sa Dios**
Pagkat-on kon sa unsang paagi ang pakigsaad sama kang Abraham magamit sa atong panahon ug sa Milenyum.

MGA DEPARTAMENTO

- 8 Notebook sa Abril 2014 nga Komperensya**
- 11 Ang mga Propeta sa Daang Tugon: Job**
- 12 Kami Namulong kang Kristo: Ang Saad nga Kami Mag-uban sa Umaabut**
Ni Jarolyn Ballard Stout
- 14 Atong mga Panimalay, Atong mga Pamilya: Kami Nasayud Kon Asa Siya**
Ni Hernando Basto
- 16 Mga Balita sa Simbahan**
- 38 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 80 Hangtud Kita Magkita Pag-usab: Pagpuli sa Akong Kahadlok og Hugot nga Pagtuo**
Ni Katherine Nelson

ANAA SA HAPIN
Atubangan: Gilitratohan ni Leslie Nilsson.
Sulod sa atubangang hapin: Gilitratohan ni Jason Lindsey.

42

42 Molihok diha Niini nga Yuta alang sa mga Katuigan

Ni Dennis C. Gaunt

Dili mo kanunay matagbaw sa mga kahintang sa inyong kina-buhi. Mahimo gihapon mo nga magmalipayon.

46 Ang Langitnong Amahan Miingon og Dili ug Oo

Ni Angelica Hagman

Sa dihang ang Dios miingon og "dili" sa akong pag-ampo, ang Iya gyud nga giingon kay "dili una."

Tan-awa kon inyo bang makit-an ang Liahona nga gitago dinhi niini nga isyu. Timaan: Ayaw mahimong karnero!

60

48 Mga Kamatuoran nga Bilihong Masayran

Ni Presidente Boyd K. Packer

Ayaw pagbutang og bitin sa inyong backpack; posible ang hingpit nga paghinulsol.

52 Atong Luna

53 Poster: Misyonaryo nga mga Kompanyon

54 Banana Cake nga mga Misyonaryo

Ni Mindy Raye Friedman

Lami ang banana cake, apan kining batan-ong mga lalaki adunay usa ka butang nga mas lami pa.

56 Gikan sa Misyon: Usa ka Milagro sa Airport

Ni Thomas E. Robinson III

58 Mga Pangutana ug mga Tubag

Ang akong mama nagtrabaho sa tibuok adlaw. Unsaon nako sa pagpalambo sa among relasyon?

60 Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan: Buntuga ang Gravity: Padayon sa Unahan uban sa Hugot nga Pagtuo

Ni Bonnie L. Oscarson

Samtang kita kanunay nagsunod sa sumbanan sa Simbahan, kita makabuntog sa impluwensya sa kaaway.

62 Ngano Ang Kaminyoon Talagsaon!

Nilà ni Ben ug Rachel Nielsen

72

65 Linain nga Saksi: Igo na ba karon kon ako motuo lang nga ang Simbahan tinuod?

Ni Elder Jeffrey R. Holland

66 Maayo nga Ideya

67 Akong Gibati ang Espiritu Santo

Ni Yichen

Ang akong igsoong lalaki nasakit-an. Unsay akong mabuhat?

68 Panalangin ni Isa

Ni Mackenzie Van Engelenhoven

Ang papa ni Isa dili miyembro sa Simbahan. Nanghinaut siya nga ang mga butang malahi og gamay.

70 Usa ka Leon nga Ingon og Karnero

Ni Elder Kazuhiko Yamashita

Si Lambert nagtuo nga siya usa ka karnero hangtud adunayng lobo nga miatake.

71 Atong Pahina

72 Mga Higala sa Tibuok Kalibutan: Ako si Kaloni gikan sa Tonga

Ni Amie Jane Leavitt

74 Pagdala sa Primary ngadto sa Panimalay: Maanindot nga mga Kalihokan Makapalig-on sa Akong Pamilya

Ni Jennifer Maddy

76 Para sa Gagmayng mga Bata: Mga Higala alang ni Eli

Ni Jane Nickerson

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapanguloan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Craig A. Cardon

Mga Adviser: Jose L. Alonso, Mervyn B. Arnold, Shayne M. Bowen, Stanley G. Ellis, Christoffel Golden

Tigdumalang Direktor: David T. Warner

Direktor sa Operasyon: Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-Luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Jennifer Grace Fallon, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekir, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBergh, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe

Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J.

Nilson, Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-imprinta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Stephen R. Christiansen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quetzon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana

online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabot nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2014 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-imprinta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kreditto sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

August 2014 Vol. 17 No. 8. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Mga Ideya sa Family Home Evening

Kini nga isyu naglangkob og mga artikulo ug mga kalihokan nga mahimong magamit sa family home evening. Ang mosunod mao ang duha ka mga ideya.

“Banana Cake nga mga Misyonaryo,”

pahina 54: Ikonsiderar ang paghimo og banana cake uban sa inyong pamilya (o bisan unsang pagkaon nga ganahan inyong pamilya) ug ihatag kini sa mga tawo nga nadasig inyong pamilya nga ipakigbahin ang ebanghelyo. Mahimo ninyong ipakigbahin ang samang mensahe nga gibuhat sa banana cake nga mga misyonaryo, pagdapit nila sa kalihokan sa Simbahan, o pagpapalit og pass-along card.

“Maanindot nga mga Kalihokan

Makapalig-on sa Akong Pamilya,” pahina 74: Hunahunaa nga mag-family home evening nga ang tema “pagpili sa bata” karong bulana. Ang mga bata makapili sa mga kalihokan, mga leksyon, ug mga hilisgutan nga makapaikag kanila ug puli-puli nga magdumala. Awhaga ang kada bata sa pagkonsiderar sa mga panginahanglan sa ubang sakop sa pamilya kon magpili og mga kalihokan ug leksyon.

SA INYONG PINULONGAN

Ang *Liahona* ug ubang mga materyal sa Simbahan anaa sa daghang mga pinulongan sa languages.lds.org.

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Mga numero sa pahina nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Buhat, 4

Diosnong kinaiya, 70

Espiritu Santo, 56, 60, 67

Higala, mga, 52, 76

Hugot nga Pagtuo, 12,
14, 18, 60, 65, 80

Jesukristo, 7, 48

Kabubut-on, 42

Kaminyoon, 12, 46, 62

Misyonaryo nga buhat,
22, 28, 41, 53, 54, 56

Pag-ampo, 46, 67

Paghinulsol, 48

Pagkakabig, 14, 22, 28, 40

Pagkamasulundon, 18

Paglaum, 12, 14

Paglingaw-lingaw, 74

Pagsulay, mga, 11, 12, 14

Pag-ula, 48

Pailub, 4, 11

Pakigsaad, mga, 34

Pamilya, 12, 14, 38, 53,
58, 62, 68, 74

**Patriyarka nga mga
panalangin,** 12

Pioneer, mga, 22

Pornograpiya, 48

Priesthood, 34, 39, 68

Pulong sa Kaalam, 18

**Ni Presidente
Dieter F. Uchtdorf**

Ikaduhang Magtatambag
sa Unang KapanguloHAN

ANG Ani SA DIOS

Usa ka babaye nga ginganlan og Christa makausa nagtrabaho sa usa ka gamayng kompanya nga nagbaligya og liso. Ganahan kaayo siya sa iyang trabaho. Kini tinubdan sa dakong katingala nga ang matag gamayng liso nga iyang gibaligya adunay kapasidad nga mousab sa kaugalingon niini nga daw milagro nga mahimong—carrot, ripolyo, o dakong kahoy nga oak.

Ganahan kaayo si Christa nga maglingkod sa iyang computer mokuha sa mga order ug motubag sa mga pangutana. Apan usa ka adlaw nakadawat siya og reklamo nga nakapalibog niya.

“Wala motubo ang mga liso,” ang kustomer miingon. “Gipalit ni nako duha ka bulan na ang milabay ug walay nahitabo.”

“Imo ba ning gitanom sa maayong yuta ug gihatagan og igo nga tubig ug saktong hayag sa adlaw?” nangutana si Christa.

“Wala, pero akong gibuhathang akong bahin,” mitubag ang kustomer. “Gipalit nako ang mga liso. Total, kini *gigarentiyahan* nga motubo.”

“Apan wala ni nimo gitanom?”

“Intawon wala gyud. Magkahugaw unya ang akong mga kamot.”

Si Christa naghunahuna niini ug nakadesisyon nga kinahanglang magsulat og mga lagda sa pagtanom. Mihukom siya nga ang unang lagda mao ang: “Kinahanglang ninyong sundon ang mga instruksyon sa pagtanom aron moturok ang liso. Dili kini mahimong ibutang lang sa estante ug magdahum nga motubo.”

Wala madugay laing reklamo na usab ang nakapalibog niya.

“Ang mga liso wala mamunga,” misulti ang usa ka kustomer.

“Imo ba ning gitanom sa maayong yuta?” nangutana si Christa. “Imo ba ning gihatagan og igo nga tubig ug saktong hayag sa adlaw?”

“Oo,” miinsister ang kustomer. “Akong gibuhathang tanan—sama sa nakasulat diha sa putos. Apan kini wala motubo.”

“Wala ba gyuy nahitabo bisan gamay? Nanurok ba kini?”

“Walay nahitabo,” miingon ang kustomer. “Gitanom ni nako sumala sa gitudlo. Naglaum ko nga makabaton og tamatis para sa panihapon. Karon nasagmuyo ko og maayo.”

“Taymsa,” mitubag si Christa. “Imo bang gipasabut nga karon lang nimo gitanom ang mga liso?”

“Ayaw gani’g pakatawa,” mitubag ang kustomer.

“Gitanom ni nako usa na ka semana ang milabay. Wala ko maglaum nga aduna nay tamatis sa unang adlaw; nagpailub ko. Sultian tikaw, aduna nay daghang pagpamisbis sa tubig ug pagpaabut matag karon ug unya.”

Si Christa nasayud nga kinahanglang niyang dugangan og laing lagda: “Kini nga mga liso nagsunod sa mga baload sa biology. Kon imong itanom ang liso karong buntag ug maglaum nga makakaon og tamatis sa katapusan sa semana, kamo masagmuyo. Kamo kinahanglang nga magpailub ug maghulat una ninyo makita ang buhat sa kinaiyahan.”

Ang tanan maayo ra hangtud nakadawat na usab si Christa og laing reklamo.

“Nasagmuyo gyud ko og maayo sa inyong mga liso,” misugod ang kustomer. “Gitanom ni nako sumala sa girekomendar sa putos. Gibisbisan nako og tubig, gisiguro nga kini adunay kahayag sa adlaw, ug nagpaabut hangtud kini mibunga.”

“Mora og sakto gyud ang tanan nimong gibuhathang,” miingon si Christa.

“Mao gyud ang tanan,” mitubag ang kustomer. “Apan ang akong nakuha zucchini!”

“Sa akong rekord mao man kana ang mga liso nga imong gi-order,” miingon si Christa.

“Apan dili ko ganahan og zucchini; gusto nako og kalbasa!”

“Wala ko kasabut.”

“Gitanom nako ang mga liso sa tamnanan og kalbasa—sa sama gyud nga yuta nga namunga og kalbasa sa miaging tuig. Gidayeg nako ang mga tanom kada adlaw, nagsulti niini unsa kanindot nga mga kalbasa kini mama-himo. Apan imbis nga dagko, lingin, orange nga mga kalbasa, aduna koy, berde nga zucchini akong nakuha. Daghan kaayo niini!”

Nasayud si Christa nga ang mga lagda tingali dili gyud paigo ug kinahanglan nga sulatan og usa ka baruganan: “Ang liso nga imong gitanom ug ang panahon sa pagpananom mode-terminar sa ani.”

Ang Balaod sa Pag-ani

Si Apostol Pablo mitudlo kabahin sa pag-ani sa Dios:

“Ayaw kamo palimbong; ang Dios

dili mabiyay-biyay: kay bisan unsay igapugas sa tawo, mao usab kana ang iyang pagaanihon.

“Kay ang magapugas alang sa iyang kaugalingong unod gikan sa unod magaani siyag pagkadunot; apan ang magapugas alang sa Espiritu gikan sa Espiritu magaani siyag kinabuhing dayon.

“Ug kinahanglan dili kita managkataka sa pagbuhat og maayo: kay sa nahaigo nga panahon kita maga-ani, kon kita dili magakaluya” (Mga Taga-Galacia 6:7–9).

Karong panahona, ang Ginoo mi-hatag kanato og dugang kaalam ug panabut niining dili mausab nga balaod:

PAGTUDLO NIINI NGA MENSAHE

Hisguti uban niadtong inyong gibisitahan kon sa unsang paagi ang balaod sa Dios sa pag-ani magamit sa mga relasyon, pagkakabig ug pagpamatuod, o trabaho ug mga tumong sa edukasyon. Mahimo ninyong basahon ug ikonsiderar ang mga kasulatan nga may kalabutan niini nga balaod, sama sa Mga Proverbio 11:18; 2 Mga Taga-Corinto 9:6; ug Alma 32. Awhaga sila nga ribyuhon ang miaging mga tumong ug paghimo og bag-ong mga tumong aron makakab-ut og matarung nga mga resulta. Tabangi sila sa pagmugna og plano nga makanunayon nila kining buhaton aron matuman ang ilang taas og tagal nga katuyoan.

“Adunay usa ka balaod, nga dili mausab nga sugo didto sa langit sa wala pa ang mga katukuran niini nga kalibutan, nga diha ang tanan nga mga panalangin gipasikad—

“Ug kon kita makadawat og bisan unsa nga panalangin gikan sa Dios, kini tungod sa pagsunod niana nga balaod diin diha kini gipasikad” (D&P 130:20–21).

Unsa ang atong gipugas, mao ang atong anihon.

Dili matugkad sa hunahuna ang kamahimayon sa ani sa Dios. Niadtong nagpasidungog Kaniya, ang kadagayaon sa Iyang mga panalangin moabut “nga pinaugdo, dinasok, ug tinantan, ug magaawas. . . . Kay ang takus nga inyong igahatag mao usab unya ang takus nga inyong pagadawaton” (Lucas 6:38).

Sama sa liso sa yuta nga nagkinahanglan og paningkamot ug pailub, mao usab ang daghang panalangin sa langit. Dili mahimo nga ibutang ang atong relihiyon sa estante ug maglaum og espirituhanong mga panalangin. Apan kon kita magsunod ug magpadayon sa pagtuman sa mga sumbanan sa ebanghelyo sa inadlaw-adlaw nga kinabuhi sa atong pamilya, adunay taas nga kalagmitan nga ang atong mga anak magtubo nga makamugna og espirituhanong bunga nga may dakong bili para kanila ug sa ilang umaabut nga henerasyon.

Ang tubag sa Dios sa atong mga pagampo dili kanunay moabut diha-diha dayon—usahay mora og dili kini moabut—apan ang Dios nasayud unsa ang labing ikaayo sa Iyang mga anak. Sigurado, moabut ang adlaw diin kita mas klarong makakita; ug nianang adlaw atong maila ang kamaayo ug kamahinatagon sa langit.

Sa pagkakaran, ang atong tumong ug kalipay mao ang pagsunod sa mga lakang sa atong Agalon ug Manluluwas ug sa pagkinabuhi nga matarung ug lunsay nga kinabuhi aron ang gisaad ug talagsaong pag-ani sa bililhong mga panalangin sa Dios atong maangkon.

Unsa ang atong gipugas, mao ang atong anihon.

Kana ang balaod sa langit.

Kana ang balaod sa ani sa Dios. ■

Planuhi ang Inyong Pag-ani

Ang balaod sa Dios sa pag-ani mao ang kon kita adunay gusto nga butang sa umaabut, kinahanglang ato kining trabahuon karon. Kon gusto nato nga mopatubo og tanaman, kinahanglan ta nga magtanom og mga liso, bisbisan kini, ug panalipdan sa mga sagbut. Kon dili ni nato buhaton, wala kitay ma-ani sa umaabut!

Kini nga tanaman adunay pipila sa maayong “bunga” nga tingali inyong gusto sa inyong kinabuhi. Diha sa linya sa ubos, isulat ang pipila ka mga butang nga inyong mabuhat karong bulana aron pagtabang ninyo nga makadawat niining mga panalangin.

Tun-i sa mainampuong paagi kini nga materyal ug tinguhaa nga masayran kon unsa ang ipakigbahin. Sa unsang paagi ang pagsabut sa kinabuhi ug tahas sa Manluluwas makadugang sa inyong hugot nga pagtuo diha Kaniya ug makapanalangin niadtong inyong giamuma pinaagi sa visiting teaching? Alang sa dugang nga impormasyon, adto sa reliefsociety.lds.org.

Ang Balaan nga Misyon ni Jesukristo: Mesiyas

Kini kabahin sa sunod-sunod nga Mensahe sa Visiting Teaching nga naghulagway sa mga aspeto sa misyon sa Manluluwas.

Ang mga kasulatan nagtudlo nga Akita makapuyo sa presensya sa Dios “pinaagi sa mga maayo nga buhat, kalooy, ug grasya sa Balaang Mesiyas” (2 Nephi 2:8). Ang *Mesiyas* “usa ka Aramaic ug Hebreohanon nga pulong nga nagpasabut ‘ang dinihogan.’ . . . Sa Bag-ong Tugon si Jesus gitawag nga Kristo, nga mao ang Gresyanhon nga pulong para sa *Mesiyas*. Kini nagpasabut nga dinihogan nga Propeta, Pari, Hari, ug Tigluwas.”¹

Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipamatuod: “Ako nasayud nga [si Jesukristo] mao ang Usa nga Balaan sa Israel, ang Mesiyas kinsa usa ka adlaw moanhi pag-usab sa katapusang himaya, aron mohari sa yuta isip Ginoo sa mga ginoo ug Hari sa mga hari. Ako nasayud nga walay lain nga ngalan nga gihatag ubos sa langit diin ang tawo maluwas.”²

“[Si Jesukristo] mao ang Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan,” miingon si Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan. “Siya ang gisaad nga Mesiyas. Siya mipuyo og usa ka hingpit nga kinabuhi ug miula alang sa atong mga sala. Siya kanunay anaa gayud sa atong kiliran. Siya ang makig-away sa atong mga gubat. Siya mao ang atong paglaum; Siya mao ang atong kaluwasan; Siya mao ang dalan.”³

Dugang nga mga Kasulatan

Juan 1:38–41; 4:25–26, 40–42; 2 Nephi 6:13; 25:16–17

MUBO NGA MGA SULAT

1. Guide to the Scriptures, “Messiah”; scriptures.lds.org.
2. Jeffrey R. Holland, “Sa Bugtong Tinuod nga Dios ug kang Jesukristo nga Iyang Pinadala,” *Liahona*, Nob. 2007, 42.
3. Dieter F. Uchtdorf, “Ang Dalan sa Disipulo,” *Liahona*, Mayo 2009, 78.

Ikonsiderar Kini

Nganong importante nga makasabut sa tahas sa Manluluwas isip Mesiyas?

Hugot nga Pagtuo, Pamilya, Kahupayan

Gikan sa mga Kasulatan

Ang mga babaye nga disipulo ni Kristo mga saksi sa iyang tahas isip Mesiyas. Si Maria Magdalena usa ka disipulo ni Jesukristo. Siya mao ang unang nakakita nga “ang bato nakuha na gikan sa lubnganan” sa buntag sa Pagkabanhaw ni Kristo. Siya “nagtindog nga naghilak” human sa pagdiskobre nga ang iyang lawas wala na sa lubnganan.

Dayon siya “[milingi] ug nakita niya si Jesus nga nagtindog, apan wala siya mahibalo nga kadto mao si Jesus.

“Si Jesus miingon kaniya, Babaye, nganong nagahilak ikaw? Kinsa may imong gipangita? Sa pagdahum niya nga kadto mao ang magbalantay sa tanaman, siya miingon kaniya, Senyor, kon ikaw man ang nagkuha kaniya, tug-ani ako diin mo siya ibutang, ug ako siyang kuhaon.

“Si Jesus miingon kaniya, Maria. Siya milingi ug miingon kaniya sa pinulongan nga Hebreohanon, Raboni; nga sa ato pa, Magtutudlo.” Si Maria nakamatikod nga Siya dili mao ang hardenero apan si Jesukristo, ang Mesiyas. (Tan-awa sa Juan 20:1–17.)

NOTEBOOK SA ABRIL 2014 NGA KOMPERENSYA

“Unsa nga Ako ang Ginoo namulong, Ako namulong; . . . bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra” (D&P 1:38).

Samtang kamo magribyu sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril 2014, inyong magamit kining mga pahina (ug mga Notebook sa Komperensya sa umaabut nga mga isyu) aron sa pagtabang kaninyo sa pagtuon ug paggamit sa bag-o nga mga pagtulun-an sa buhi nga mga propeta ug mga apostoles ug ubang mga lider sa Simbahan.

MGA HIGHLIGHT SA DOKTRINA

Unahon ang mga Balaod sa Dios

“Ang pulong nga *tinuohan* nagpasa-but og . . . ‘kaduha ibugkos’ ngadto sa Dios. Ang atong ikapangutana tingali mao, lig-on ba ang atong pagkabugkos ngadto sa Dios aron ikapakita kini, o nabugkos ba kita ngadto sa ubang butang? . . . Daghan ang miuna sa laing prayoridad kay sa Dios. . . . Kinahanglan ang balaod sa Dios mao gayud ang atong sumbanaan. Sa pagsulbad sa kontrobersyal nga mga problema, unahon nato sa pagpangita ang giya sa Dios. . . .

“Ang tintasyon sa pagkahimong inila moresulta nga iprayoridad ang opinyon sa katawhan labaw kay sa pulong sa Dios. . . . Bisang og ‘ang tanan naghimo niini,’ ang sayop dili gayud husto. . . . Mag-ampo ko nga mabugkos kamo og balik sa Dios, nga ang mahangturong Niya nga mga kamatuoran matisok sa inyong kasing-kasing sa hangtud.”

Elder Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ipakita ang Inyong Pagtuo,” *Liahona*, Mayo 2014, 29, 30, 31.

Pagkuha og mga ideya sa pagtimbang-timbang sa inyong mga prayoridad diha sa lds.org/go/priorities814.

PROPETIKANHON NGA SAAD

Paglaum

“Mosugyot ko nga mahimo ninyong hunahunaon ang mubo ug taas nga panglantaw samtang naningkamot kamo sa paghatag og kabilin sa paglaum ngadto sa inyong pamilya. . . . Dunay mga butang nga mahimo ninyong buhaton og sayo, samtang bata pa ang inyong mga minahal. Hinumdumi nga ang kada adlaw nga pamilya nga pag-ampo, pamilya nga pagtuon sa kasulatan, ug pagpakigbahin sa atong pagpamatuod sa sakrament miting mas sayon ug mas epektibo kon ang mga anak bata pa. . . . Human sa tanan natong mahimo diha sa hugot nga pagtuo, ang Ginoo mohatag og hinungdan sa atong paglaum alang sa mas dakong mga panalangin sa atong pamilya labaw pa sa atong mahunahuna.”

Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Usa ka Labing Bililhon nga Kabilin sa Paglaum,” *Liahona*, Mayo 2014, 25.

Pangita og mga paagi aron binlan og usa ka kabilin ang sa inyong pamilya diha sa lds.org/go/legacy814.

LAKAW UG BUHATA

Si Presidente Thomas S. Monson mihangyo kanato nga “gahinan og panahon ang pag-basa sa mga mensahe sa kompe-rensya kon . . . maprinta na kini sa mosunod nga mga isyu sa magasin nga *Ensign* ug *Liahona*, kay takus man kini alang sa mabinantayon natong pagribyu ug pagtuon.”

Gikan sa “Hangtud sa Sunod Natong Panagkita,” *Liahona*, Mayo 2014, 115.

SULATI ANG BLANGKO

1. “Inubanan sa pag-ampo, _____ adunay gahum sa pagpanalipod sa mga pamilya.” Tan-awa sa lds.org/go/reeves814 o Linda S. Reeves, “Panalipod gikan sa Pornograpiya—usa ka Panimalay nga Nag-focus kang Kristo,” 17.
2. “Ang kahibalo . . . moabut lamang pinaagi sa personal nga _____ ug _____.” Tan-awa sa lds.org/go/packer814 o Presidente Boyd K. Packer, “Ang Pagsaksi,” 94.
3. “Ang ebanghelyo ‘dili palas-anon; kini _____.’ Nagtabang kini kanato.” Tan-awa sa lds.org/go/stevens814 o Jean A. Stevens, “Ayaw Kahadlok, Kay Ania Ako Uban Kanimo,” 83.
4. “Ang pagkamasulundon . . . usa ka pagpili tali sa _____ ug sa walay kinutuban nga kaalam ug gahum sa Dios.” Tan-awa sa lds.org/go/perry814 o tan-awa sa Elder L. Tom Perry, “Pagkamasulundon pinaagi sa Atong Pagkamatitud-anon,” 103.

Mga tubag: 1. ang Basahon ni Mormon; 2. pag-ampo, pagpama-landong; 3. mga pakig-ampo; 4. atong limitadong nga kahibalo ug gahum

MGA SUSAMA OG KAHULUGAN

Gugma

Ang pipila sa labing importante nga mga hilisgutan gihisgutan sa sobra sa usa ka mamumulong sa kinatibuk-ang komperensya. Ania ang gihisgutan sa tulo ka mga mamumulong kabahin sa gugma:

- Sa kabatan-onan: “Pagmaisugon. Ang putli nga Kristohanong gugma nga nagagikan sa tinuod nga pagkamatarung makausab sa kalibutan.” —Elder Jeffrey R. Holland, “Ang Bili—ug mga Panalangin—sa Pagkadisipulo,” 8.
- Sa kababayan-an: “Samtang gitan-aw nato ang mga kalahian sa edad, kultura, ug kahimtang . . . mapuno kita sa tiunay nga gugma ni Kristo.” —Bonnie L. Oscarson, “Panag-igsoonay sa Kababayan-an: Nagkinahanglan Gayud Kita sa Usag Usa,” 121.
- Sa kalalakin-an: “Kita . . . mipasalig nga mahimong katawhan nga naghigugma sa Dios ug sa atong silingan ug kinsa andam sa pagpakita niana nga gugma pinaagi sa pulong ug buhat. Kana ang kahulugan kon si kinsa kita isip mga disipulo ni Jesukristo.” —Presidente Dieter F. Uchtdorf, “Wala Ba Kamo Nalambigit sa Buhat sa Pagpahiuli?” 61.

Pagkat-on mahitungod sa usay gisulti ni Presidente Monson ug sa uban mahitungod sa pagpahayag og gugma ngadto sa tanan diha sa lds.org/go/love814.

Ang Priesthood

“Ang gahum sa priesthood makapanalangin natong tanan,” miingon si Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa iyang pakigpulong, “Ang mga Yawe ug Awtoridad sa Priesthood.” “Ang mga yawe sa priesthood modumala sa kababayen-an ingon man sa kalalakin-an, ug ang mga ordinansa ug awtoridad sa priesthood may

Mga pangutana nga ikonsiderar:

- Unsa ang mga yawe sa priesthood, ug ngano nga kini gikinahanglan?
- Unsa man ang relasyon tali sa mga yawe sa priesthood ug sa awtoridad sa priesthood?
- Ang mga panalangin sa priesthood mapugngan ba kon ikaw lalaki o babaye [gender]?

Unsay gipasabut niini alang kanako:

- Unsa nga awtoridad ang gidelegar ngari kanako kon ako makadawat og mga buluhaton o mga calling gikan sa usa ka tawo

kalabutan sa kababayen-an ingon man sa kalalakin-an.” Tungod kay kitang tanan kinahanglan nga mas makasabut sa priesthood, giklaro ni Elder Oaks ang mahinungdanong mga baruganan sa iyang pakigpulong sa komperensya kabahin sa gahum, mga yawe, ug awtoridad sa priesthood. Ang mosunod nga mga pangutana makatabang kaninyo nga tun-an ang iyang mensahe.

nga naghupot sa mga yawe sa priesthood?

- Unsa nga mga responsibilidad ang anaa kanako diha sa akong bag-o nga buluhaton o calling nga kinahanglan nakong tumanon?
- Unsa man ang akong makat-unan mahitungod sa gugma sa Dios alang kanako gikan niini nga pakigpulong, ug unsaon nako kini sa pagpakigbahin sa usa ka tawo nga adunay mga pangutana?

Matun-an nimo kini nga pakigpulong diha sa lds.org/go/oaks814.

MGA TUBAG ALANG KANINYO

Matag komperensya, ang mga propeta ug mga apostoles maghatag og dinasig nga mga tubag sa posible nga mga pangutana sa mga miyembro sa Simbahan. Gamita ang inyong isyu sa Mayo 2014 o bisitaha ang conference.lds.org sa pagpangita og mga tubag niini nga mga pangutana:

- Sa unsang paagi nga ang Pagkabanhaw makaresolba sa mga pangutana mahitungod sa tinuod nga pagkatawo ni Jesukristo nga Nazarenon? Pangitaa sa lds.org/go/dtc814 o tan-awa sa D. Todd Christofferson, “Ang Pagkabanhaw ni Jesukristo,” 111.
- Unsa man ang relasyon tali sa pagkamasulundon ug kabubut-on? Pangitaa sa lds.org/go/hales814 o tan-awa sa Robert D. Hales, “Kon Nahigugma Kamo Kanako, Inyong Pagatumanon ang Akong mga Sugo,” 35.
- Unsa nga mga panalangin ang atong madawat samtang kita mohimo ug motuman sa sagradong mga pakigsaad? Pangitaa sa lds.org/go/wixom814 o tan-awa sa Rosemary M. Wixom, “Ang Pagtuman sa mga Pakigsaad Moprotekta, Moandam, ug Mohatag og Gahum Kanato,” 116.

JOB

“Ako walay laing nahibaloan nga mas gikinahanglan sa mga miyembro sa Simbahan kaysa konbiksyon ug paglahutay ni Job.”¹—Elder Joseph B. Wirthlin (1917–2008) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.

Naailhan ko nga tawo nga mahadlukon sa Dios ug naglikay sa dautan.² Ang Ginoo mipanalangin kanako og pito ka anak nga lalaki ug tulo ka anak nga babaye, ug Iya kong gipanalanginan og daghang katigayunan, lakip sa “pito ka libo ka karnero, ug tutulo ka libo nga camello, ug lima ka gatus nga paris sa baka, ug lima ka gatus ka [asno], ug dako uyamot nga panimalay.”³

Si Satanas nagtuo nga mohunong ko sa pagkamatarung ug akong tunglupon ang Ginoo kon dili ko molambo sa temporal nga paagi. Ang Ginoo mitugot ni Satanas sa pagsulay nako apan wala motugot niya nga mopasipala nako sa pisikal nga paagi. Si Satanas maoy hinungdan nga ang akong kahayopan gikawat o nangamatay ug mipadala og kusog nga hangin nga migun-ob sa akong balay, mipatay sa akong 10 ka anak. Imbis nga tunglupon ang Ginoo, akong “gigisi ang [akong] bisti, gialutan ang [akong] ulo, ug mihapa sa yuta, ug misimba” sa Ginoo.⁴

Sa dihang nakita ni Satanas nga dili nako tunglupon ang Dios, gusto ko niyang sulayan sa pisikal nga paagi. Ang Ginoo mitugot ni Satanas sa pagbuhat niini apan wala motugot kaniya nga kuhaon ang akong kinabuhi. Si Satanas naghatag nako og “mga hubag nga mahapdos gikan sa lapa-lapa sa [akong tiil] hangtud sa alimpulo.”⁵ Padayon nakong gihuptan ang akong integridad, mibalibad sa pagtunglo sa Ginoo. Ang akong mga higala nagbangutan uban nako.

Ang akong mga higala miingon nga ang hinungdan sa akong pag-antus mao ang akong pagkadautan ug kinahanglan ko nga maghinulsol, apan nasayud ko nga ako usa ka matarung nga tawo.⁶ Sa wala madugay ang Ginoo misugo nga akong mga higala maghinulsol. Gisugo sila sa pagpahigayon og halad nga sinunog ug ako mag-ampo para nila.⁷

Human nga napamatud-an akong pagkamatinud-anon, gipahunong sa Ginoo ang akong grabe nga

pag-antus, ug Iya kong gipanalangin og bahandi “duha ka pilo kay sa una.”⁸ Karon aduna na koy “napulo og upat ka libo nga karnero, ug unom ka libo nga kamelyo, ug usa ka libo ka baka nga igdadaro, ug usa ka libo nga [asno],” ingon man nadugangan og pito ka anak nga mga lalaki ug tulo pa ka anak nga babaye.⁹ Sa tinu-oray ang Ginoo mipanalangin nako og maayo tungod sa akong hugot nga pagtuo ug pailub.

Akong nakita ang kamot sa Ginoo sa akong kinabuhi, sa akong mga kasakit ug sa akong pag-uswag. Maisugon kong mipamatuod: “Nasayud ako nga ang akong Manluluwas buhi man, ug sa kaulahian nga adlaw siya motindog sa ibabaw sa yuta: Ug sa tapus ang akong panit kining lawas ko gayud malaglag, unya sa wala ang akong unod makita ko ang Dios.”¹⁰ ■

Bisan tuod si Job dili usa ka propeta, ang iyang kinabuhi, pagpamatuod, ug paglahutay panahon sa mga pagsulay mahimong inspirasyon para kanato.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph B. Wirthlin, “Never Give Up,” *Ensign*, Nob. 1987, 8.
2. Tan-awa sa Job 1:1.
3. Tan-awa sa Job 1:2–3.
4. Tan-awa sa Job 1:7–22.
5. Job 2:7.
6. Tan-awa sa Job 22–27.
7. Tan-awa sa Job 42:7–9.
8. Job 42:10.
9. Tan-awa sa Job 42:12–13.
10. Job 19:25–26.

ANG SAAD NGA KAMI MAG-UBAN SA UMAABUT

Ni Jarolyn Ballard Stout

Sa dihang ang akong bana nahiling nga adunay kanser, gibati nako nga ang among kalibutan nagun-ob. Uban sa walo ka anak nga atimanon, unsaon man ni nako paghimo nga mag-inusara?

Usa kadto ka mapanganuron nga Dominggo sa buntag samtang nagbarug ko sa may lababo sa kusina aron humanon og hugas ang mga plato. Ang akong duha ka kinamanghurang anak nanan-aw og scripture video diha sa kwarto sa pamilya duol sa kusina. Nagsige ko og hunahuna, ug ang akong aping nabasa na sa mga luha. Dili nako malikayan ang paghunahuna sa kanser nga miatake sa among pamilya. Nanlimbasug na ang akong bana niini sulod sa daghang katuigan, apan migrabe ni karon. Napuno ko og “unsa kaha kon?” nga mga hunahuna.

Sa kalit ang scripture video nakabalda sa akong hunahuna uban sa mga pulong gikan sa kalma nga tingog: “Hilum, hunong. . . .

“Nganong nalisang man kamo? Wala ba kamoy pagsalig?” (Marcos 4:39–40).

Gibutang nako ang trapo ug mitan-aw sa TV. Ang video kabahin sa Manluluwas nga nagpakalma sa unos. Ingon og ang Manluluwas mismo misulti niini ngari kanako. Usa ka pagbati sa kainit ug kalinaw misanap kanako. Kadto usa ka pahinumdom nga magpadayon sa pagtuo nga akong nakat-unan og maayo atol sa katuigan nga may kanser. Kadto usa ka pagtuo nga gisuportahan sa mga pulong sa akong patriyarkal nga panalangin.

Akong nadawat ang akong patriyarkal nga panalangin sa dihang

15 anyos pa ko. Usa ka sentence didto nga kaniadto daw naghulagway lang og usa ka bahin sa akong kaminyoon diha sa templo karon may talagsaong saad para nako. Kini naghigot sa matarung nga tighupot sa priesthood nga akong minyoan ug miingon nga siya “motabang kanimo, mogiya kanimo ug mosuporta kanimo, dili lang sa imong kabatan-onan apan hangtud sa ulahing bahin sa imong kinabuhi.”

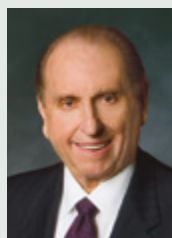
Samtang balik-balik nakong gibasa ang akong patriyarkal nga panalangin atol sa katuigan sa pagpakigbatok sa kanser, kadto nga sentence naghatag kanako og dakong paglaum. Matag higayon, ako makakaplag og nabag-o nga pagtuo diha sa saad nga kami magkauban sa umaabut. Akong nahinumdom ang dakong paghupay sa Espiritu ngari kanako atol sa unang paghiling sa akong bana. Akong gimemorya kana nga bahin sa akong patriyarkal nga panalangin, ug sa

dihang dili maayo ang resulta sa mga cancer test, akong hinumduman kadto nga saad.

Akong nakat-unan nga tugutan ang Manluluwas nga moagak kanamo, padayon nga lig-unon ang akong pagtuo, ug buntugon ang kahadlok gamit ang hugot nga pagtuo. Gipahinumdoman ko sa video nianang buntaga nga mosalig sa Ginoo.

Ang pagbaton og hugot nga pagtuo nakahatag kanako sa abilidad nga isalig akong palas-anon kang Jesukristo. Sama sa mga tawo ni Alma nga naulipon dili mobati sa palas-anon sa ilang mga buko-buko (tan-awa sa Mosiah 24:14), mao usab kini sa among pamilya nga nakigbisog sa kanser. Ang among pamilya nakahimo sa pagsagubang sa kanser nga wala mabug-ati sa mga palas-anon niini.

Ang akong bana nagpadayon gihapon sa mga test aron monitoron ang mga cancer cell o sa pagpangita

PAGKAT-ON SA SAKIT NGA MGA LEKSYON

“Mga kalisud moabut sa atong kinabuhi, mga problema nga wala nato paabuta ug wala nato pilia. Walay usa nato ang immune. Ang tuyo sa pagkamortal mao ang pagkat-on ug pagtubo aron mahisama sa atong Amahan, ug sa kasagaran sa panahon sa kalisud mas makakat-on kita, sama sa ka sakit sa mga leksyon.”

Presidente Thomas S. Monson, “Ang Dios Magauban Kanimo,” *Liahona*, Nob. 2012, 111.

og posibleng mga tumor. Aduna gihapon mi balayrunon sa pagpatambal ug ang nagpabiling side effects sa pagpatambal. Ug nag-ampo giha-pon ko kada adlaw nga mawala ang kanser sa akong bana. Nag-ampo ko nga kaming duha moabut og kati-gulangan. Mosulti usab ko ngadto sa Langitnong Amahan, “Ang Imong pagbuot maoy matuman.”

Wala ako masayud kon kanusa-mahitabo ang “ulahing bahin sa among kinabuhi” nga gihisgutan sa akong panalangin. Ako naglaum nga ang mga pulong sa akong panalangin nagpasabut nga ang akong bana ug ako makamisyon pa kon dagko na among mga anak. Ako nanghinaut

nga kini nagpasabut nga ang akong bana mogiya sa among kabayo sam-tang nagpasakay sa among mga apo ug magpaugpot-ugpot sa among mga apo diha sa iyang tuhod. Apan nasa-yud ko nga kon kuhaon siya sa Dios dinhi sa yuta, kini sumala sa Iyang panahon.

Wala nako mabalaka kon kanusa-kadtong “ulahing bahin sa among kinabuhi”. Dili na kini mahinungdanon. Ako misalig nga ang Ginoo motuman niana nga saad ngari kanako diha sa akong patriyarkal nga panalangin. Iya kaming giatiman niining mga katugan, ug Siya moatiman kanamo sa umaabut. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Kon kamo wala pay patriyarkal nga panalangin, ikonsiderar sa pagpakig-istorya ngadto sa inyong bishop o presidente sa branch kon unsaon pagkuha niini. Kon kamo aduna nay patriyarkal nga panalangin, kanunay ba ninyo kining gibasa ug gipamalandungan? Kamo ba adunay hugot nga pagtuo sa mga saad sa Ginoo?

KAMI NASAYUD KON ASA SIYA

Ni Hernando Basto

Ang among focus isip mahangturong pamilya kanunay nakasentro sa Dios.

Sa dihang ang mga nawong sa duha ka batan-ong lalaki makita sa iba-baw nga bahin sa pultahan sa among panimalay sa Colombia, abi namo nga nagpatong sila sa usa ka butang aron makita lahus sa pultahan. Wala diay; mga tag-as lang gyud sila! Among tres anyos nga anak nga lalaki, si Pablo Ezequiel, natingalang nagtan-aw nila. Sulod lang sa pipila ka adlaw sila nahimo niyang suod nga higala.

Ang among pamilya—si Ludy, ang akong asawa; sila Erika; Yesica; ug gamay nga Ezequiel—nangita sa Ginoo. Nagsunod na mi sa pipila ka mga baruganan sa ebanghelyo: kami mag-ampo inig pangaon, mag-ampo isip pamilya, ug kami adunay mga kalihokan sa pamilya. Ang among kinabuhi nakabase sa panaghiusa sa pamilya. Ang pakig-ilaila niadtong duha ka “dagkong mga anghel,” nga gitawag ni Ezequiel og mga elder, nagmatuod sa among mga binuhatan sa pagpalig-on sa pamilya ug pag-focus sa Dios.

Naggamit sa kasulatan isip ilang giya, sila si Elder Fa ug Fields mitudlo namo sa ebanghelyo. Kami nanga-muyo sa Ginoo kon asa mi mosimba. Ang Basahon ni Mormon ug ang gipahiuli nga ebanghelyo nakatubag sa among mga pangutana sulod sa daghang tuig sa among mga diskusyon sa pamilya. Ang mga tubag hingpit nga mihaum, ug sa wala madugay namiyembro mi sa Simbahan. Usa ka tuig ang milabay kami mihimo og mga pakigsaad ug nabugkos isip mahangturong nga pamilya sa Bogotá Colombia Temple.

Nalipay kaayo mi sa pagkasayud nga among gipasugod among mga anak diha sa dalan sa ebanghelyo. Ang Espiritu anaa sa among kinabuhi ug panimalay, ug si Ezequiel, nga kwatro anyos pa kaniadto, nag-ampo nga dili gayud namo makalimtan. Siya miingon, “Pinalanggang Langitnong Amahan, nagpasalamat mi Kanimo niining buotan nga batang lalaki nga ako mismo, amen.” Kaming tanan miingon og amen ug naggakus nga nagpahiyom. Kadtong batang lalaki mao ang among kalipay.

Sa mosunod nga mga tuig, gihimo namong batasan ang pag-adto sa templo kanunay ug kami makaadto sa templo mga duha o tulo ka higayon kada tuig. Kami nagpuyo og 420 km (260 ka milya) gikan sa templo, apan kini ingon og dili kaayo layo para namo. Ang pagpangandam sa pag-adto sa templo kanunay makalingaw namo. Ang buhat sa family history usa ka prayoridad sa among mga anak, ug ganahan kaayo silang mopahigayon og mga bunyag alang sa patay. Kanunay adunay balaang pagpangandam ug dayon langitnong mga kasinatian diha sa balay sa Ginoo.

Si Ezequiel mitubo diha sa espiritu ug sa hugot nga pagtuo. Ang iyang inahan mao ang iyang pinakamahalong nga bahandi. Siya kanunay adunay espesyal nga pagdayeg alang kaniya. Usa ka adlaw siya misulti sa iyang inahan, “Mama, gihigugma ko ikaw labaw pa kay sa mga bukog sa dinosaur!” Kaming tanan nangatawa kay ang pagpangita og mga bukog sa dinosaur mao ang iyang paborito nga kalihokan.

Ang among bililhon nga anak nga si Ezequiel mipakigbahin og 14 ka tuig sa iyang kinabuhi uban kanamo diha sa ebanghelyo nga naghiusa kanamo. Siya dali nga mosunod kanunay. Ang iyang gugma misanag sa among panimalay. Ang iyang mga igsoong babaye ug mga Santos diha sa kasulatan mao ang iyang mga

pagtaliwan gipuno sa kahibalo nga siya gitawag sa Ginoo aron moserbisyo og misyon sa laing dapit. Ang lubong ni Ezequiel espesyal kaayo nga daghang mga tawo ang nadasig nga masayud kabahin sa Simbahan. Kanunay kong nanghinaut nga siya mag-misyon, ug karon iya kining gibuhat. Tungod sa plano sa kaluwasan, kami nasayud asa si Ezequiel ug kinsa iyang kauban.

Ang among focus naa gihapon sa among pamilya ug sa Dios. Kini among pagpamatuod nga ang Dios buhi ug adunay plano alang sa atong kinabuhi. Kita kinahanglan nga magpadayon sa hugot nga pagtuo. Ang pagtaliwan sa usa ka minahal nagpahinumdom kanato sa balaanong plano.

Pipila sa labing makapahupay nga mga pulong nga among nakaplagan nagagikan ni Propeta Joseph Smith. Sa among kasingkasing among giila ang katinuod niini: “Daghan ang gikuha sa Ginoo, bisan pa gani sa pagkamasuso, aron sila makaikyasa sa pagkamasinahun sa tawo, ug sa mga kagulangan ug mga kadautan niining kalibutan karon; hilabihan ra kaayo sila ka putli, hilabihan ka matahum, aron mopuyo sa yuta; busa, kon hunahunaon sa husto, imbis nga magbangutan aduna kita’y katarungan sa pagmaya kay gilikay sila gikan sa dautan, ug ato ra sila nga maangkon pag-usab” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 209).

Ang paglaum nga makita pag-usab si Ezequiel sa buntag sa Pagkabanhaw naghatag og kaisug sa among kalag ug nakatabang namo sa paglahutay sa malisud nga mga adlaw. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Colombia. Sa pagtan-aw og makadasig nga video kabahin sa epekto sa Pag-ula ug Pagkabanhaw sa Manluluwas sa atong kinabuhi, bisitaha ang easter.mormon.org

modelo. Siya aktibo kaayo ug puno sa kalihokan. Wala gayud siyay palta sa klase sa seminary. Iyang gipuno ang among panimalay og kalipay. Siya may balaan nga pagtahud kon siya nagpaambit sa sakrament. Apan ang among kinabuhi nausab sa dihang si Ezequiel mitaliwan padulong sa panimalay sa atong Langitnong

Amahan. Gimingaw kaayo mi niya labaw pa sa among mahulagway.

Usa ka dili sagad nga impeksyon mikuha niya kanamo. Bisan pa sa grabe nga kasakit sa iyang pagtaliwan, kami sigurado nga makauban namo siya pag-usab. Among gihimo kining saad sa among pagbugkos diha sa templo. Ang kahaw-ang sa iyang

MGA BALITA SA SIMBAHAN

Bisitaha ang news.lds.org alang sa dugang nga mga balita ug panghitabo sa Simbahan.

Bag-ong mga Lider sa Area Gi-assign

Ang Unang Kapangulohan mipahibalo sa mga kausaban sa mga assignment sa pagpangulo sa area, nga magsugod sa Agosto 1, 2014. Ang tanang mga sakop sa mga Area Presidency nga sakop sa Una o Ikaduha nga Korum sa Seventy.

Ang Seventy gitawag pinaagi sa pagpadayag, ubos sa direksyon sa Unang Kapangulohan, aron sa pagtabang sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa ilang pagpangalagad sa tibuok kalibutan.

“Ang kasaysayan sa mga Seventy masabay gayud balik sa Daang Tugon,” miingon si Presidente Boyd K. Packer sa Korum sa Napulog Duha ka mga

Apostoles.¹ Ang unang pakisayran kalabut sa Seventy makita sa Exodo 24:1, ug sila sa kaulahian gipasabut sa Numeros 11:16–17, 25, dihang sila nagpundok aron sa pagtabang ni Moises.

Atol sa mortal nga pangalagad ni Kristo, Siya mitawag og Seventy, mitudlo kanila sa paagi nga susama sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug mipadala kanila sa “pag-una kaniya,” mipasabut nga kadtong kinsa nakadungog sa ilang mga tingog makadungog sa Iyang tingog (tan-awa sa Mateo 10:1, 16–17; Lucas 10).

“Kami [Kita] nagtuo sa sama nga kapunongan nga diha sa karaan nga Simbahan,” miingon si Presidente

Packer. “Ug kini naglakip sa mga Seventy.” (Tan-awa sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:6.) Sa karong paspas nga nagtubo nga Simbahan, ang Seventy adunay importante nga tahas sa pagtabang sa Napulog Duha. “Ang mga Seventy pinaagi sa pagdelegar makabuhay og bisan unsa nga isugo sa Napulog Duha nga ilang buhaton,” miingon si Presidente Packer.² ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Boyd K. Packer, sa “The Twelve and the Seventy, Part One: Revelation and the Role of the Seventy [Ang Napulog Duha ug ang Seventy, Unang Bahin: Pinadayag ug ang Tahas sa Seventy]” (video), LDS.org.
2. Boyd K. Packer, sa “The Twelve and the Seventy [Ang Napulog Duha ug ang Seventy].”

Kapangulohan sa Seventy

Ronald A. Rasband

Motabang sa tanang area

L. Whitney Clayton

**Utah North
Utah Salt Lake City
Utah South**

Donald L. Hallstrom

North America Northeast

Richard J. Maynes

**North America Northwest
North America West**

Craig C. Christensen

**Idaho
North America Central**

Ulisses Soares

North America Southeast

Lynn G. Robbins

North America Southwest

Africa Southeast

Stanley G. Ellis

Unang Magtatambag

Carl B. Cook

Presidente

Kevin S. Hamilton

Ikaduhang Magtatambag

Africa West

Terence M. Vinson

Unang Magtatambag

LeGrand R. Curtis Jr.

Presidente

Edward Dube

Ikaduhang Magtatambag

Asia

Randy D. Funk

Unang Magtatambag

Gerrit W. Gong

Presidente

Chi Hong (Sam) Wong

Ikaduhang Magtatambag

Asia North

Koichi
Aoyagi

**Unang
Magtatambag**

Michael T.
Ringwood

Presidente

Scott D.
Whiting

**Ikaduhang
Magtatambag**

Brazil

Jairo
Mazzagardi

**Unang
Magtatambag**

Claudio R. M.
Costa

Presidente

Marcos A.
Aidukaitis

**Ikaduhang
Magtatambag**

Caribbean

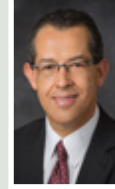
Claudio D.
Zivic

**Unang
Magtatambag**

J. Devn
Cornish

Presidente

Hugo E.
Martinez

**Ikaduhang
Magtatambag**

Central America

Adrián
Ochoa

**Unang
Magtatambag**

Kevin R.
Duncan

Presidente

Jose L.
Alonso

**Ikaduhang
Magtatambag**

Europe

Patrick
Kearon

**Unang
Magtatambag**

José A.
Teixeira

Presidente

Timothy J.
Dyches

**Ikaduhang
Magtatambag**

Europe East

Randall K.
Bennett

**Unang
Magtatambag**

Bruce D.
Porter

Presidente

Jörg
Klebingat

**Ikaduhang
Magtatambag**

Mexico

Paul B.
Pieper

**Unang
Magtatambag**

Benjamín
De Hoyos

Presidente

Arnulfo
Valenzuela

**Ikaduhang
Magtatambag**

Middle East/Africa North

Bruce A.
Carlson

**Gidumala gikan sa punoang
buhatan sa Simbahan**

Larry S.
Kacher

Pacific

O. Vincent
Haleck

**Unang
Magtatambag**

Kevin W.
Pearson

Presidente

S. Gifford
Nielsen

**Ikaduhang
Magtatambag**

Philippines

Shayne M.
Bowen

**Unang
Magtatambag**

Ian S.
Ardern

Presidente

Larry J.
Echo Hawk

**Ikaduhang
Magtatambag**

South America Northwest

W. Christopher
Waddell

**Unang
Magtatambag**

Juan A.
Uceda

Presidente

C. Scott
Grow

**Ikaduhang
Magtatambag**

South America South

Jorge F.
Zeballos

**Unang
Magtatambag**

Walter F.
González

Presidente

Francisco J.
Viñas

**Ikaduhang
Magtatambag**

Ni Elder
Yoon Hwan Choi
Sa Seventy

Magmakusganon UG Magmaisug

“Ang pangulo sa presidential guard mipahibalo nga aduna kitay dakong party tungod kay maayo gyud kaayo ang atong nahimo!” misinggit ang usa sa mga gwardya.

Malipay gyud unta ko, apan sa akong pagkadungog sa balita, nag-ampo ko. Nasayud ko nga ang among pagsaulog mahimong inom. Ako may igong kalig-on sa espirituhanong paagi nga dili moinom, apan dili ko gusto nga maglisud ang akong mga kaubang gwardya tungod lang nako.

Ang tanang batan-ong lalaki sa South Korea kinahanglang moserbisyo sa militar, busa miapil ko pagkasundalo human sa akong full-time nga misyon. Gi-assign ko sa presidential guard. Ang akong mga kauban nga gwardya nasayud nga dili ko moinom og makahubog tungod kay miyembro ko sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Sa dihang gipahibalo ang party, sila gikulbaan tungod kay sila magkaproblema kon dili ko moinom kon ang commanding officer mosugo ini atol sa party.

Adunay tradisyon atol sa pagsaulog nga ang komander mobarug sa atubangan sa kada gwardya, tagsa-tagsa, ug pun-on ang baso sa gwardya og bino. Dayon ang gwardya mopataas sa baso ug moingon, “Salamat, sir!” ug imnon dayon ang bino.

Sa kinabuhi sa militar, ang pagsupak sa bisan unsang sugo sa usa ka senior nga opisyal usa ka pagsupil [insubordination] ug makamugna og dakong problema dili lang sa tawo nga misupak apan sa tibuok miyembro sa iyang pundok. Ang pinaka-grabe, ang pagsupil gani moresulta sa pagkabilanggo, ug kini nakapakulba sa akong kaubang mga gwardya.

Miabut ang adlaw sa party, ug kaming 10 ka gwardya naglingkod libut sa lamesa. Kada usa adunay walay sulod nga baso sa atubangan. Naglingkod ko sa ikatulo nga lingkuranan. Ang among komander misulod ug mipuno sa una nga baso. Ang gwardya mipataas sa iyang baso ug miingon, “Salamat, sir!” Dayon miinom siya.

IMGA PAGHULAGWAY PINAAGI NI MICHAEL S. PARKER

Ang among komander mibalhin ngadto sa ikaduha nga gwardya ug sama ang gibuhat. Dayon turno na nako. Andam ko sa pagsunod sa Pulong sa Kaalam, ug nag-ampo ko sa akong kasingkasing para sa kaayohan sa akong mga kaubang gwardya. Sa dihang gibubuan na og bino akong baso sa komander, misyagit ko, “Salamat, sir!” Dayon molsulti na unta ko nga pasaylo ug dili moinom.

Atol nianang higayuna, ang iyang sekretarya misulod ug miingon, “Sir, may nanawag nimo sa telepono.” Ang among komander milingi niya ug miingon, “Busy ko.”

Naggunit gihapon ko sa baso sa dihang ang sekretarya midugang, “Sir, ang presidente maoy nanawag.” Ang among komander mitubag, “Ah, OK,” ug diha-diha dayon mibiya.

Diha-diha dayon gibaylo sa ikaduha nga gwardya ang iyang walay sulod nga baso ngadto sa akong baso ug dali-daling giinom ang bino. Pagkataud-taud mibalik na ang among komander, nakakita sa akong walay sulod nga baso, ug miingon, “Ah, human na ka!” Dayon mipadayon siya sa ikaupat nga gwardya. Ang tanan miginhawa og lawom ug mirelaks.

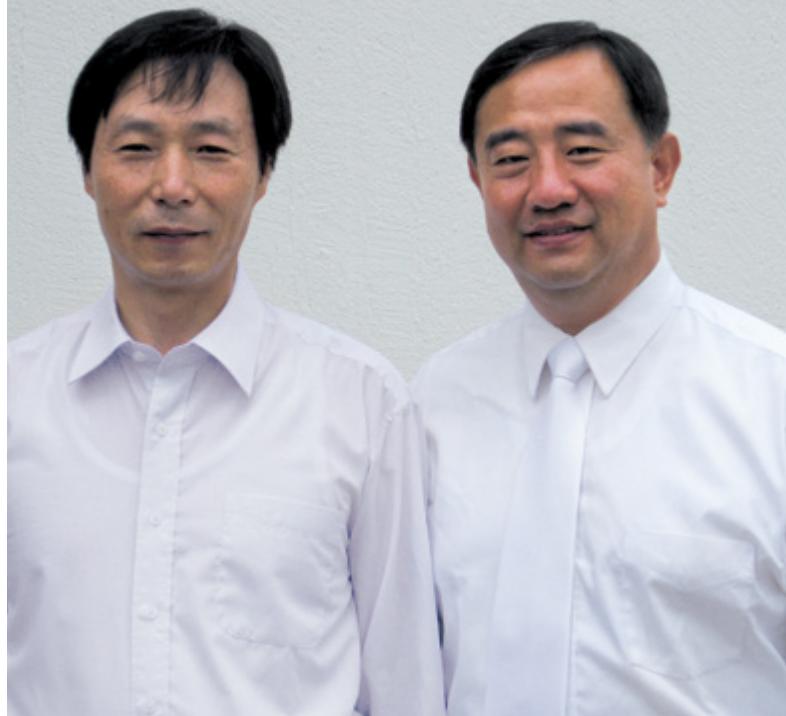
Traynta y singko ka tuig ang milabay, dugay nang ahuman ang akong katungdanan sa militar, nakadawat ko og tawag diha sa telepono gikan sa usa ka presidente sa branch sa Simbahan didto sa South Korea. Siya nangutana kanako kon makahinumdom pa ba ko og Mr. Park gikan sa akong pagserbisyo sa militar.

“Siyempre kahinumdom ko,” mitubag ko. Nagserbisyo ko uban ni Mr. Park, ug siya mitahud sa akong mga gi-tuohan ug kanunay moprotektar nako sa lisud nga mga sitwasyon.

Gihatagan ko sa presidente sa branch og numero sa telepono ni Mr. Park, ug diha-diha dayon gitawagan nako siya. Samtang nakigsulti ko niya, si Mr. Park miingon nako nga atol sa among panahon isip mga presidential guard, siya nakakita og kahayag gikan nako ug mibati nga kinahanglan ko niyang tabangan. Pagkahuman, kon siya maglisud, siya miingon nga siya maghunahuna nako.

Giingnan ko ni Mr. Park nga siya adunay duha ka anak nga lalaki nga gusto niyang mahisama nako. Gani iyang gipasimba iyang mga anak sa usa ka chapel sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Usa nila nabunyagan, bisan tuod si Mr. Park wala mabunyagi. Karon, kana nga anak, dili na kaayo aktibo. Nagpatabang ug nagpatambag si Mr. Park nako.

Paglabay sa usa ka semana akong gibisitahan si Mr. Park. Nindot kaayo akong pagbisita, ug sa wala madugay akong nahimamat ang iyang anak ug nag-awhag niya sa pagbalik

Traynta y singko ka tuig human makita ni Mr. Park nga migamit ko sa akong hugot nga pagtuo samtang nagserbisyo mi sa militar, gibunyagan nako siya aron mamiyembro Simbahan.

sa Simbahan. Mapainubsanon niyang gidawat akong tambag, nahimong aktibo, ug nagserbisyo og full-time nga misyon. Pinaagi sa iyang sulat samtang nagmisyon, iyang gidasig iyang amahan ug mitabang niya nga maandam para bunyagan. Sa adlaw sa ting-init, usa ka tuig ang milabay sukad sa akong pagbisita, akong gibunyagan si Mr. Park aron mamiyembro sa Simbahan.

Kini dakong milagro! Ang ilang kinabuhi nausab tungod sa hugot nga pagtuo nga gigamit sa usa ka batan-ong lalaki 35 ka tuig na ang milabay.

Paglikay sa mga Bitik ug Lit-ag

Sa Daang Tugon, si Josue mitudlo sa mga anak sa Israel kabahin sa mga bitik ug lit-ag nga ilang masinati samtang sila nagpuyo sa dautan nga kalibutan:

“Hibaloi sa pagkatinuod nga ang Ginoo nga inyong Dios dili na magapapahawa niining mga nasud gikan sa inyong mga pagtan-aw; apan sila mahimong bitik ug lit-ag alang kaninyo, ug usa ka lapdus sa inyong kilid, ug mga tunok sa inyong mga mata, hangtud nga kamo mahanaw niining maayong yuta nga kaninyo gihatag sa Ginoo nga inyong Dios” (Josue 23:13).

Alang nako, ang paghunahuna sa kasamok nga akong mahimo sa akong kaubang mga gwardya usa ka lit-ag nga nagtintal nako nga moinom. Apan, akong gipili ang husto ug andam nga mosunod sa balaod sa Pulong sa Kaalam bisan unsa pa ang mahitabo.

Akong nakat-unan gikan sa akong mga kasinatian sa militar nga ang Ginoo mopanalangin ug moprotektar sa Iyang mga anak kon kita “magmakusganon ug magmaisug”

(Josue 1:6). Sama pananglit, Iyang gipanalipdan ang mga Israelite sa dihang mitabok sila Suba sa Jordan. Apan, ang mga pari kinsa midala sa arka sa pakigsaad nagpakita una sa ilang hugot nga pagtuo ug kaisug pinaagi sa pagtuslob sa lawom nga sapa. Diha pa lamang “[gipabulag sa Ginoo] . . . ang mga tubig” ug ang suba “mihunong diha sa usa ka pundok” (tan-awa sa Josue 3:13–17).

Aron “magmakusganon ug magmaisug,” kita kinahanglan nga “[m]akigtipon sa Ginoo” (Josue 1:6; 23:8). Kita mopaduol sa Ginoo samtang kita nagbuhat og personal ug pamilya nga pagtuon sa kasulatan, personal ug pamilya nga pag-ampo, ug family home evening. Kita usab mopaduol Kaniya samtang kita moambit sa sakrament, mopalambo sa atong mga calling, moadto sa templo kanunay, mosunod sa mga sugo, ug maghinulsol kon kita masayop. Kini nga mga binuhatan makapaduol nato sa Espiritu Santo ug motabang nato sa pag-ila ug paglikay sa mga bitik ug lit-ag.

“Sukad sa gamay pa kita, kadtong responsable sa pag-atiman kanato mihatag og mga sumbanan ug lagda alang sa atong kasiguroan,” miingon si Presidente Thomas S. Monson. “Mas yano ang kinabuhi natong tanan kon atong sundon sa hingpit ang maong mga lagda. . . .

“Ang pagkamasulundon mao ang timailhan sa mga propeta; makahatag kini og kusog ug kahibalo kanila sa tanang panahon. Importante nga kita makahibalo nga kita usab, adunay katungod niining tinubdan sa kusog ug kahibalo. Giandam na kini alang sa matag usa kanato karon kon mosunod kita sa mga sugo sa Dios”¹

Padayon nga may Hugot nga Pagtuo

Wala madugay human si Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, gitawag isip General Authority, siya miadto ni Elder Harold B. Lee (1899–1973) para magpatambag. Nahinumdom si Presidente Packer:

“Siya naminaw pag-ayo sa akong problema ug misugyot nga makigkita ko ni Presidente David O. McKay [1873–1970]. Si Presidente McKay mitambag nako sa direksyon nga akong padulngan. Andam kaayo ko nga mosunod apan wala koy nakitang posible nga paagi nga matuman ang iyang gitambag nako.

“Mibalik ko ni Elder Lee ug misulti kaniya nga ako walay nakitang paagi nga matuman ang gitambag ngari kanako. Siya miingon, ‘Ang problema nimo kay gusto nimong makita ang katapusan gikan sa sinugdanan.’ Mitubag ko nga gusto lang nakong makita maskin usa o duha lang ka lakang sa unahan. Dayon miabut ang leksyon para sa tibuok

KAISUG SA PAGBARUG ALANG SA PRINSIPIO

“Kitang tanan mag-atubang og kahadlok, makasinati og pagbiay-biay, ug makasugat og pagsupak. Himoon nato—kitang tanan—nga magbaton og kaisug sa pagpakigbatok sa

panan-aw sa katilingban, kaisug sa pagbarug alang sa prinsipyo. Ang kaisug, dili kompromiso, ang mopanalangin nato og pagtugot sa Dios. Ang kaisug mahimong kusganon ug madanihong hiyas kon isipon kini dili lang ang kaandam nga mamatay nga may dungog apan isip determinasyon sa tinarung nga pagpakabuhi.”

Presidente Thomas S. Monson, “Magmakusganon Ka ug Magmaisug” *Liahona*, Mayo 2014, 69.

kong kinabuhi: ‘Kinahanglan kang magkat-on sa paglakaw ngadto sa ngilit sa kahayag, ug pipila ka lakang ngadto sa kangitngit; dayon imong makita ang kahayag ug ipakita sa imoha ang agianan.’”²

Isip mga anak sa atong Langitnong Amahan, usahay kita gusto nga detalyadong makasabut sa mga butang nga kinahanglan natong dawaton o tumanon nga may hugot nga pagtuo. Apan, dili kinahanglang masabtan nato ang tanang mga butang. Kinahanglan lang kita nga mopadayon sama sa gisugo kanato sa Ginoo ug sama sa gibuhay sa mga pari sa Israelite sa pagtuslob sa lawom nga Suba sa Jordan. Bisan dili kita makakita o makasabut sa tanang mga butang, ang Ginoo motabang kanato sa paglakaw sa uga nga yuta kon kita “magmakusganon ug magmaisug.”

Kita adunay gahum nga mobarug nga lig-on samtang kita magsunod sa Iyang mga pulong—nagtinguha ug nagsunod sa Iyang giya diha sa kasulatan ug sa Iyang mga sulugoon. Oo, kita nagpuyo “sa teritoryo sa kaaway,”³ apan ang kaaway dili makabuntog sa Ginoo, atong Manluluwas, kinsa gipadala sa pagtabang ug pagluwas nato.

Nasayud ko nga kita mahimong tinuod nga disipulo ni Jesukristo pinaagi sa “pagbarug nga masulundon ug lig-on sa doktrina sa Dios.”⁴ Samtang kita nagmaisugon sa pagbuhat niini, kita mobarug sa balaan nga mga dapit, bisan asa man kita. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Ang Pagkamasulundon Makahatag og Panalangin,” *Liahona*, Mayo 2013, 89, 90.
2. Boyd K. Packer, “The Edge of the Light,” *BYU Today*, Mar. 1991, 22–23; tan-awa usab sa *Daang Tiugon: Manwal sa Magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo* (1996), 101.
3. Boyd K. Packer, “Tambag ngadto sa mga Kabatan-onan,” *Liahona*, Nob. 2011, 16.
4. Robert D. Hales, “Lig-ong Mobarug sa Balaan nga mga Dapit,” *Liahona*, Mayo 2013, 51.

Tonga

YUTA NGA GIPAHINUNGOD NGADTO SA DIOS

Ni Harvalene K. Sekona

Prinsipal sa Liahona Middle School, Tonga

Wala kaabut og usa ka dekada human naorganisar Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw didto sa New York, USA, usa ka gingharian sa isla liboan ka milya sa dakong Pacific Ocean midangop sa Kristiyanismo. Niadtong 1839 si Haring George Tupou I sa Tonga mitugyan sa iyang nasud, iyang mga katawhan, ug iyang kaliwatan ngadto sa proteksyon sa Dios. Ang pamahayag sa hari nga “Ang Dios ug Tonga maoy akong kabilin” nahimong motto sa Tonga. Ang relihiyon adunay dakong bahin sa Tonga tungod niini nga panulundon; hangtud karon, ang tanang Tongan nagsunod nga ang Igpapahulay mao ang adlaw sa pagsimba.

Ang Unang mga Misyonaryo

Samtang nagserbisyo sa Samoa Mission, sila si Elder Brigham Smoot ug Alva Butler gi-assign sa pagsangyaw sa gipahiuli nga ebanghelyo ngadto sa mga isla sa Tonga. Sa ilang pag-abut niadtong 1891, sila nakig-istorya ni Haring George Tupou I, kinsa mihatag nila og pagtugot sa pagsangyaw sa ebanghelyo ni Jesukristo. Tungod sa positibo kaayong potensyal, dugang nga mga misyonaryo ang gitawag ngadto sa mga isla ug matinguhaon nga misangyaw sa ebanghelyo. Subo lang, ang pagtubo sa Simbahan sa Tonga dili sama ka mabungahon sa ubang mga isla sa Polynesia sama sa Tahiti, Hawaii, New Zealand, ug Samoa. Niadtong 1897 ang mga misyonaryo gisugo nga mobalik sa Samoa, ug ang pipila ka mga kinabig sa Tonga nabiyaan nga walay nangulo sa Simbahan sulod sa usa ka panahon.

Mga Tawo nga Gihinumduman

“Wala ba kamo masayud nga Ako, ang Ginoo nga inyong Dios, . . . nahinumdom niadto kinsa anaa diha sa mga pulo sa dagat?” (2 Nephi 29: 7).

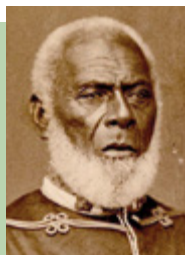
Niadtong 1891, sila Elder Brigham Smoot ug Alva Butler nakighimamat ni Haring George Tupou I ug nakadawat og pagtugot sa pagsangyaw sa ebanghelyo sa iyang mga katawhan.

Gipahinungod niadtong 1953 ni Elder LeGrand Richards (1886–1983) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, kini mamahimong “giya nga kahayag” sa tanan nga moeskwela, ug moandam sa mga batan-on aron mahimong mga lider ug makaimpluwensya sa uban alang sa kaayohan. Anaa usab sa pagpahinungod mao si Reyna Salote Tupou III, kinsa miendorso sa eskwelahan isip instrumento sa pagtukod og “Kristiyanong sibilisasyon” nga makapahiusa sa mga tawo sa tanang matang sa kinabuhi. Sukad sa pagtukod sa eskwelahan, liboan ka mga graduate sa Liahona High School nakaserbisyo isip mga misyonaryo, mga lider sa Simbahan, ug inila nga mga lider sa komunidad.

Karon adunay duha ka high school sa Tonga nga gi-ispponsoran sa Simbahan: Liahona High School, sa dakong

HANAY SA MGA PANGHITABO [TIME LINE]

► 1839: Si Haring George Tupou I mitugyan sa Tonga ngadto sa Kristiyanismo.

1891: Ang unang mga misyonaryo nga Santos sa Ulahing mga Adlaw gipadala ngadto sa Tonga.

1892: Unang kinabig, Alipate, nabunyagan ug nakumpirmahan.

1897: Gisirado ang misyon ug ang mga misyonaryo mibalik sa Samoa.

◄ 1907: Gibalik ang misyonaryo nga buhat; ang Simbahan nag-abli og eskwelahan sa Neiafu.

Ang Ginoo wala makalimot sa mga Santos sa gingharian nga isla sa Tonga. Niadtong 1907, sila Elder Heber J. McKay ug W. O. Facer miabut sa Neiafu, Vava’u, diin nagsugod sila og usa ka branch ug gamay nga eskwelahan. Sa wala madugay milambo ang misyonaryo nga buhat, ug pipila ka mga branch ug mga eskwelahan sa Simbahan natukod sa tibuok isla sa misunod nga katuigan.

Sama sa ubang bahin sa kalibutan, ang Simbahan sa Tonga adunay mga oposisyon, apan niining panahon ang ebanghelyo magpabilin na. Samtang milambo ang misyonaryo nga buhat, ang mga lider sa Simbahan gitawag gikan sa lokal nga mga miyembro nga Tongan para kon makawit ang mga langyaw, sama sa panahon sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, ang Simbahan magpadayon.

Pagtukod og Kristiyanong Sibilisasyon

Samtang ang ebanghelyo mikatip sa tibuok isla, daghang mga eskwelahan sa Simbahan natukod. Niadtong 1947 ang Simbahan miabang og lapad nga yuta ug misugod sa pagtukod og bag-o nga eskwelahan, Liahona College, karon nailhan nga Liahona High School.

isla sa Tongatapu, ug Saineha High School, sa isla sa Vava’u. Adunay lima usab ka middle school nga gi-ispponsoran sa Simbahan: tulo sa Tongatapu, usa sa ‘Eua, ug usa sa Ha’apai.

Usa ka Panagna nga Natuman

Sa dihang si Presidente David O. McKay (1873–1970) ug iyang asawa, si Emma Ray, mibisita sa Tonga niadtong 1955, harianon silang gitatar sa mga Santos. Kini mao ang unang pagbisita sa Presidente sa Simbahan ngadto sa mga isla. Panahon sa ilang mubo nga pagbisita ngadto sa Tongatapu ug Vava’u, mipahigayon sila og mga miting uban sa mga miyembro ug mibati sa ilang gugma ug debosyon samtang ang mga Tongan mipasundayag og mga musika ug mga sayaw ug mihatag og mga pagpamulong ug misaulog. Sa pagbisita ni Presidente McKay ngadto sa mga Santos sa Vava’u, siya nadasig sa pagpadayag nga iyang nakita diha sa panan-awon ang “usa ka templo sa usa sa mga isla niini, diin ang mga miyembro sa Simbahan mahimong moadto ug modawat sa mga panalangin sa templo sa Dios.” Usa ka miyembro

mirekord sa reaksyon sa mga Tongans: “Ang tibuok kongregasyon nakahilak.”¹

Hapit 30 ka tuig ang milabay, niadtong Agosto 1983, ang Nuku’alofa Tonga Temple gipahinungod ni Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008), magtatambag sa Unang Kapangulohan niadtong panahona. Nahinumdom pa ko isip usa ka batan-ong babaye kon sa unsang paagi ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gikan sa ubang mga isla ug mga Tongan gikan sa gawas sa nasud miabut para niining dili makalimtan nga okasyon. Ako may kahigayunan sa pagtambong sa usa sa mga sesyon sa pagpahinungod ug nahimong kabahin sa choir. Akong nahinumduman ang mainit nga pagbati nga akong gibati sa dihang nakadungog ko ni Presidente Hinckley nga namulong, ug ako nasayud dayon nga siya gitawag sa Dios.

Tongatapu ug sa pagmugna og pasundayag nga moandam sa mga Santos sa espirituhanong paagi para sa pagpahinungod sa templo sa sunod adlaw. Ang kalihokan buhi [live] nga isibya ug ipasalida sa telebisyon sa ubang mga isla ingon man sa mga stake sa Tongan sa tibuok kalibutan, busa dako gyud ni nga buluhaton.

Ang pasundayag giulohan og “Mga Bahandi Nga Molungtad.” Kini naglangkob sa mga sayaw sa kultura gikan sa Tonga, Hawaii, Tahiti, New Zealand, Fiji, ug Samoa. Ang dagan sa istorya kabahin sa magtiayon kinsa, namatyan og anak, gisiksik ang daghang isla sa Polynesia para sa bahandi nga makahupay sa pagkawala. Bisan og nakakita sila og mga gasa sa kada isla, walay nakapahupay sa ilang kasakit. Sa ilang pagbalik sa Tonga, gitudloan sila sa ebanghelyo sa mga misyonaryo ug

1916: Ang Tongan Mission naorganisar.

1922: Usa ka balaod nagpugong sa mga misyonaryo nga langyaw sa pagsulod sa Tonga.

◀ 1924: Giwagtang ang balaod sa pagpugong tungod sa paningkamot sa lokal nga mga miyembro ug sa presidente sa misyon M. Vernon Coombs.

1926: Ang Simbahan miabli og eskwelahan nga ginganlan og Makeke, nagpasabut “tindog ug pagmata.”

◀ 1946: Ang Basahon ni Mormon gimantala sa Tongan.

Sa dihang kami mikanta sa “Awit sa Hosanna,” nakasabut usab ko kon unsa ka dako ang gugma sa Ginoo sa Iyang mga anak.

Ang Manluluwas kanunay nahinumdom sa mga tawo diha sa mga pulo sa dagat, ug niana nga adlaw ang pagnagna ni Presidente McKay natuman.

Pagpahinungod og usab sa Balay sa Ginoo

Tungod sa nagpadayon nga pagtubo sa Simbahan sa Tonga, ang templo girisan sulod sa duha ka tuig aron ayuhon. Pipila sa mga giusab mao, ang mga kwarto gipadak-an, gidugangan og sealing room, ug mga Polynesian motif ang gidugang sa mga bong-bong ug kisame.

Sa sinugdanan sa 2007, ang akong bana ug ako gitawag sa pagmugna sa pagsaulog sa kultura para sa pagpahinungod og usab sa templo. Ang kalihokan himoon sa Nobyembre 3, usa ka adlaw sa wala pa ang mga sesyon sa pagpahinungod og usab.

Ang among tumong mao ang pagpaapil og daghang mga batan-on kutob sa mahimo gikan sa stake sa

Isip batan-ong Apostol, si Presidente Thomas S. Monson (tunga) mibisita sa Tonga niadtong 1965. Uban kaniya mao ang presidente sa misyon, si Patrick Dalton, ug ang iyang asawa, si Lela.

nakakat-on sa “mga bahandi nga molungtad”—mahangturong mga pamilya ug panalangin nga sa umaabut makauban nila ang ilang anak nga namatay.

Atol sa semana sa pagpahinungod og usab, kusog kaayo ang ulan. Sa among katapusang praktis, niadtong Nobyembre 2, nagdag-um ang kalangitan. Gihangyo nako ang mga batan-on nga mouli sa ilang balay ug mag-ampo para sa maayong panahon aron makapasundayag sila para sa Tonga ug alang niadtong kinsa magtan-aw pinaagi sa satellite, ilabi na sa propeta. Nianang gabhiona kusog kaayo ang ulan, ug pagkabuntag ang panahon bati gihapon.

Mga Katawhan nga Gipahinungod ngadto sa Ginoo

Karon ang Simbahan nagpadayon sa paglambo sa Tonga, ug ang mga posisyon sa pagpangulo gihuptan sa lumad nga mga miyembro. Daghan na og mga chapel sa tibuok mga isla, ug ang pagdaghan sa mga misyonaryo nagpadali sa buhat. Ang mga eskwelahan sa Simbahan lig-ong natukod ug padayon sa pag-andam og maisug nga mga misyonaryo, mga lider sa umaabut, ug takus nga mga inahan ug amahan.

Ang mga Santos wala na kinahanglana nga maghimo og taas nga biyahe sakay sa barko ngadto sa punoang isla para motambong sa

► 1953: Si Elder LeGrand Richards mipahinungod sa Liahona High School; kini nahimong usa sa pinakadako ug pinakamalampuson nga eskwelahan sa Tonga.

► 1955: Si Presidente David O. McKay mibisita sa Tonga.

1960: Ang Doktrina ug mga Pakigsaad ug Perlas nga Labing Bililhon gihubad ngadto sa Tongan.

1968: Ang unang stake sa Tonga, ang Nuku'alofa Stake, giestablisar.

Pagka-sabado sa gabii, ang 3,000 ka mga batan-on nagtapok sa Teufaiva Stadium aron makadungog ni Elder Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, kinsa gipadala aron sa pagpahinungod og usab sa templo tungod sa luya nga panglawas ni Presidente Hinckley. Dili gyud nako makalimtan ang pasundayag. Ang tanan maayo ra. Ang panahon nindot kaayo, ang sound system nga napalyar sa sayo-sayo pa nanindot pag-ayo, ug kadtong mga batan-on kinasingkasing gyud nga nanayaw.

Kami nakasaksi og milagro. Gidungog sa Langitnong Amahan ang mga pag-ampo sa Iyang mga anak ug wala moulan. Sa samang higayon, among naandam ang mga tawo para sa pagpahinungod sa templo sa sunod adlaw, nagpahinumdom sa mga miyembro nga ang mahangturong mga pamilya mao ang bahandi nga molungtad ug ang mga templo gitukod sa pagpahinabo niini nga mga panalangin.

Ang mga misyonaryo mitabang sa pagkarga sa mga relief supply nga gipadala gikan sa Tongatapu ngadto sa Ha'apai human naigo sa bagyo ang amihanang mga isla sa Tonga niadtong Enero.

kinatibuk-ang komperensya. Hinoon, ang teknolohiya nakapahimo sa mga miyembro nga magpabilin sa ilang stake aron makatan-aw og kinatibuk-ang komperensya ug mga sibya sa komperensya sa area gikan sa New Zealand.

Taliwala sa kagubot sa mga kausaban nga miabut sa baybayon sa Tonga, ang mga Santos nagpadayon sa ilang kabilin sa hugot nga pagtuo. Sila mga tawo nga mapasaligon sa Dios mga 175 ka tuig ang milabay. Karon sila ang mga tawo nga nagpadayon sa pagpahinungod sa ilang kinabuhi ug sa tanang anaa nila ngadto sa Ginoo. ■

MUBO NGA SULAT

1. R. Lanier Britsch, *Unto the Islands of the Sea: A History of the Latter-day Saints in the Pacific* (1986), 472.

◀ 1976: Si Presidente Spencer W. Kimball mibisita sa Tonga ug namulong sa 10,600 ka mga miyembro sa komperensya sa area sa Nuku'alofa.

▶ 1983: Ang Nuku'alofa Temple gipahinungod.

1991: 3,000 ka mga batan-on nga LDS mipasundayag para kang Hari Taufa'ahau Topou IV para pagsaulog sa usa ka gatus ka tuig sa Simbahan sa Tonga.

1997: Si Presidente Gordon B. Hinckley mibisita sa Nuku'alofa, namulong ngadto sa mga 11,400 ka mga tawo, ug nakighimamat sa hari.

2007: Ang Nuku'alofa Temple gipahinungod pag-usab.

PAGLAMBO SA SIMBAHAN SA TONGA *

15	517	1,185	2,975	15,842	35,227	46,623	61,470	Mga Templo: 1
1897	1917	1930	1950	1970	1990	2000	2013	Mga Stake: 19
								Mga District: 2
								Mga Misyon: 1

* Kutob Enero 2014

ANG HUGOT NGA PAGTUA SA IYANG MGA AMAHAN

Sukad sa pag-abut sa unang mga misyonaryo nga Mormon, daghang talagsaong mga milagro ang nahitabo sa buhat sa Ginoo dinhi sa Tonga. Usa niini nga milagro nahitabo niadtong Hunyo 13, 2010, dihang si Lord Fulivai ug ang iyang pamilya nabunyagan. Si Lord Fulivai mao ang unang Dungganan [Noble] nga Tawo sa Tonga nga nagpamiyembro sa Simbahan. Siya ang apo sa apo sa tuhod ni 'Iki Fulivai, dungganang nga gikan sa Vava'u, kinsa midapit sa mga misyonaryo nga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga mobalik sa Tonga niadtong 1907.

Si Lord Fulivai nabunyagan uban sa iyang asawa, si Lady Helen, ug ang ilang duha ka magulang nga mga anak; ang kinamanghuran walay pay otso anyos. Mitambong niining makasaysayanong hitabo mao ang mga presidente sa templo, misyon, ug sa stake, uban sa inilang

mga lider sa gobyerno, ubang mga dungganang, ug mga sakop sa pamilya.

Usa ka tuig ang milabay, niadtong Hunyo 16, 2011, ang pamilyang Fulivai nabugkos alang sa karon ug hangtud sa kahangturan didto sa Nuku'alofa Tonga Temple.

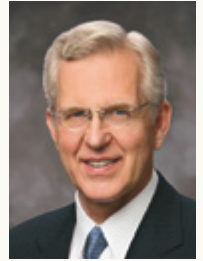
Ako adunay pribilehiyo nga nakig-istorya sa pamilyang Fulivai bag-ohay lang. Sa dihang gipangutana kon unsa ang ilang pinakadakong panalangin sa pagpamiyembro sa Simbahan, si Lady Fulivai mitubag sa walay pagduha-duha nga kini mao ang mahangturong mga panalangin alang sa mga pamilya. Si Lord Fulivai mipahayag nga ang ebanghelyo mitubag sa mga pangutana nga mahinungdanon sa tibuok kinabuhi. Nagtuo siya nga ang ebanghelyo mao ang agianan nga ang iyang kaliwatan modawat sa talagsaong mga panalangin sa Dios.

Ni Elder D. Todd
Christofferson

Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

Ngano nga Atong Ipakigbahin ang Ebanghelyo

*Isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, kitang tanan adunay
misyonaryo nga mga katuyoan—sa pagdapit
sa uban sa pagduol ngadto kang Kristo.*

Ang unang kapitulo sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* may pangutana nga para sa tanang miyembro sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw: “Unsa may akong katuyoan isip usa ka misyonaryo?”

Ang tubag, gi-summarize sa usa ka sentence, gipahayag sama sa mosunod: “Pangimbitar sa uban sa pagduol ngadto kang Kristo pinaagi sa pagtabang kanila nga makadawat sa gipahiuli nga ebanghelyo pinaagi sa pagbaton og hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, paghinulsol, pagpabunyag, pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo, ug paglahutay hangtud sa katapusan.”¹

Mga Miyembro Isip mga Misyonaryo

Kitang tanan gihangyo nga mahimong mga misyonaryo. Ug aron mahimong epektibo sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ni Jesukristo, kinahanglan hunahunaon nato kanunay kining katuyoan, bation diha sa atong kasingkasing, dawaton kini diha sa atong kalag, ug buhaton kini. Kon ato kining buhaton, kini makapadasig ug makagiya kanato sa pagpakigbahin sa ebanghelyo. Kinahanglang klaro ang kalainan tali sa katuyoan sa pagpakigbahin sa ebanghelyo, sa usa ka bahin, ug ang paagi sa pagkab-ot nianang katuyoan, sa pikas bahin.

Dili atong katuyoan ang pag-apil lang sa mga diskusyon kabahin sa ebanghelyo o makig-istorya sa matag tawo kabahin sa Simbahan o sa paghimo lang og mga tumong ug plano. Kining mga butanga importante, apan kini mga pamaagi lang para matuman ang katuyoan, ug kana nga katuyoan mao ang pagpaduol sa mga tawo ngadto kang Kristo.

PANGANDAM SA PAGPAKIGBAHIN

“Ang inyong ehemplo makaagni sa interes sa inyong mga higala ug sili-ngan. Pangandam sa pagtubag niadtong mangutana kon nganong nagpakabuhi kamo sa ingon. Pangandam sa pagrason nganong may paglaum ug kalipay sila nga nakita diha kaninyo [tan-awa sa 1 Pedro 3:15]. Kon mangu-tana sila, ingna sila, ‘Atong pangutan-on ang mga misyonaryo! Makatabang sila kanato!’ ”

Elder Russell M. Nelson
sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles,
“Pahimusli ang Panahon,”
Liahona, Mayo 2013, 45.

Nakasentro sa Katuyoan sa Misyonaryo

Ikonsiderar ang pipila ka mga ehemplo kon unsay mahitabo kon ang atong mga paningkamot sa pagpakigbahin sa ebanghelyo nakasentro sa misyonaryo nga katuyoan:

1. Kita motudlo sa mga tawo sa paagi nga makatabang kanila nga tinuorayng makasabut sa ebanghelyo ug kon ngano ug sa unsang paagi sila angay nga maghinulsol. Kita maminaw ug motubag sa unsay anaa sa hunahuna ug kasingkasing sa investigator.
2. Kita magtinguha ug maminaw sa Espiritu Santo aron makaila kon kinsa ang mibati sa Espiritu samtang kita nag-istorya.
3. Pagplano—isip mga pamilya, diha sa konseho sa ward, ug uban sa full-time nga mga misyonaryo—mahimong himan aron sa pagsiguro nga ang mga butang nga kinahanglang mahitabo aron makabig ug mabunyagan, sa pagkatinuod, maila, mahinumduman, ug masunod sa matag indibidwal nga investigator.
4. Maglipay kita sa atong oportunidad nga magbusog sa pulong sa Dios tungod kay ang atong pagtuon adunay katuyoan. Kita mangita og tubag sa kinasingsing nga mga pangutana sa atong mga investigator ingon man usab sa atong kaugalingon.
5. Moimbitar kita sa mga tawo sa pagtambong sa mga miting sa Simbahan, dili lang kay nagtuo kita nga kini ang angay natong buhaton apan ato usab nga nasabtan nga ang pagsimba mahinungdanon aron ang investigator makaugmad og mas lig-ong tinguha nga mabunyagan ug maka-establisar og pundasyon nga makalahutay hangtud sa katapusan sumala sa pakigsaad sa ebanghelyo. Samtang maghunahuna nianang labing mahinungdanon nga katuyoan, ang imbitasyon sa pagsimba mas gikinahanglan, adunay kalainan sa pagpasabut sa kaimportante sa pagsimba panahon sa Igpapahulay ug unsa ang gipaabut sa tumumanon sa Dominggo sa Usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug ang espiritu

nga modasig sa atong pinulongan adunay makapadani nga gahum nga dili unta mabati kon wala kini.

Kat-uni ug Sabta

Palihug ayaw ibaliwala ang kapitulo 1 sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* ug ang pangutana niini “Unsa may akong katuyoan isip usa ka misyonaryo?” Kat-uni ang katuyoan sa pagpaduol sa mga tawo ngadto kang Kristo pinaagi sa mga baruganan ug mga ordinansa sa gipahiuli nga ebanghelyo, ug inyong masabtan nga ang pagpakigbahin sa ebanghelyo dili usa ka programa; kini ang tumong—tumong sa Amahan, sa Anak ug, sa Espiritu Santo. Kat-uni ang katuyoan sa pag-imbatar sa mga tawo sa pagduol ngadto kang Kristo, ug inyong masabtan nga ang kalibutan walay access sa maulaong grasya ug kaluwasan kon dili pinaagi lang sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Inyong masabtan kon unsa gyud ang pagpakigbahin sa ebanghelyo, ug kamo maanaa ug magbuhat sa buluhaton sa Amahan. Inyong masabtan nga ang full-time nga mga misyonaryo, sama sa gibuhat sa mga anak ni Mosiah, motudlo “uban sa gahum ug pagtugot sa Dios” (Alma 17:3), ug kamo modapit kanila sa pagtudlo sa ebanghelyo ngadto niadtong inyong giimbitar nga “umari ug [tan-awa]” (Juan 1:39).

Atong Imbitasyon— Duol ngadto kang Kristo

Para nako, ang katuyoan sa misyonaryo nakakuha sa kahalangdon sa buhat ug himaya sa Dios (tan-awa sa Moises 1:39). Unsa nga paningkamot nga mas halangdon pa kay sa pagdala sa mga anak sa Dios ngadto sa katapusan nga kaluwasan pinaagi sa grasya sa ilang Manunubos, sa Ginoong Jesukristo? Hinumdumi nga ang atong misyonaryo nga katuyoan dili lang sa pagpasidaan sa uban apan sa pagluwas usab kanila, dili lang sa pagtudlo apan sa pagbunyag usab, dili lang sa pagpaduol sa uban ngadto kang Kristo apan sa paghimo usab nila nga makanunayon diha kang Kristo hangtud sa katapusan.

Ang atong imbitasyon sa kalibutan mao ang pagduol ngadto kang Kristo. Ang

pagduol ngadto kang Kristo usa ka minubo, usa ka paagi sa paghulagway sa upat ka pulong sa plano sa kaluwasan. Kini nagpasabut sa pag-angkon sa mga bunga sa Iyang Pag-ula ug Pagkabanhaw—sa katapusan kinabuhing dayon. Ang kinabuhing dayon nag-agad sa paggamit sa atong moral nga kabubut-on, apan posible lang pinaagi sa grasya ni Jesukristo. Ang pagduol ngadto Kaniya nagpasabut sa pagbuhat unsay gikinahanglan nga mosalig nianang grasya—mapasayloon, makapabalaan, makapausab, matubsanon nga gahum sa Iyang walay kinutuban, maulaon nga sakripisyo.

Kining maayong balita, ang ebanghelyo, maayo kaayong pagpahayag ni Jesus Mismo diha sa Basahon ni Mormon:

“Tan-awa ako mihatag nganha kaninyo sa akong ebanghelyo, ug kini mao ang ebanghelyo diin Ako mihatag nganha kaninyo—nga Ako mianhi dinhi sa kalibutan aron sa pagbuhat sa kabubut-on sa akong Amahan, tungod kay ang akong Amahan mipadala kanako.

“Ug ang akong Amahan mipadala kanako nga Ako unta ituboy nganha sa krus; ug human niana nga Ako matuboy diha sa krus, nga Ako unta makadala sa tanan nga mga tawo ngari kanako, nga ingon nga Ako gituboy sa mga tawo mao usab ang mga tawo ituboy pinaagi sa Amahan, sa pagbarug sa akong atubangan, aron pagahukman sa ilang mga buhat, kon sila matarung o kon sila dautan—

“Ug tungod niini nga hinungdan Ako natuboy; busa, sumala sa gahum sa Amahan Ako modala sa tanan nga mga tawo ngari kanako, nga sila mahukman sumala sa ilang mga buhat” (3 Nephi 27:13–15).

Ikalipay ug Maayong mga Balita

Busa, ang pinakasukaranan niini, ang ebanghelyo, o ang maayong balita, mao nga kita adunay Amahan sa Langit kinsa, tungod sa Iyang gugma kanato, mipadala sa Iyang Bugtong Anak aron motubos kanato gikan sa sala ug kamatayon. Ang Anak, sa hingpit nga pagkamasulundon ngadto sa Amahan, kang kinsa Siya naghatag sa himaya, mihalad sa Iyang kinabuhi tungod niini. Iya kitang gitubos gamit ang Iyang dugo, ug kita manubag Kaniya sa atong kinabuhi (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 6:19–20). Karon Siya ang atong Maghuhukom. Siya ang buhing panig-ingnan sa hustisya.

Ang ikalipay nga mga balita sa mensahe sa ebanghelyo nagdugang sa pagdeklarar nga tungod sa Iyang maulaon nga sakripisyo, si Jesus mao usab ang buhing panig-ingnan sa kalooy. Ang Iyang kalooy, maayo nga buhat, ug grasya igo gayud aron mopasaylo ug molimpyo kanato aron sa Adlaw sa Paghukom kita mobarug nga balaan ug walay lama sa Iyang atubangan. (Tan-awa sa 2 Nephi 2:8; Moroni 10:32–33.)

Ang misyonaryo nga katuyoan diha sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* nagpasabut kon unsay angay buhaton aron kini matuman. Sama sa gipahayag niini, ang mapasaylo ug malimpyohan nagkinahanglan og “hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, paghinulsol, pagpabunyag, pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo, ug paglahutay hangtud sa katapusan.”²

Dugang pa sa 3 Nephi 27, ang Manluluwas mitapos sa Iyang pahayag kon unsay naglangkob sa Iyang ebanghelyo:

“Ug kini mahinabo, nga bisan kinsa ang maghinulsol ug magpabunyag pinaagi sa akong ngalan, siya mapuno [sa Espiritu Santol]; ug kon siya molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, Ako mohukom kaniya nga walay sala sa atubangan sa akong Amahan niana nga adlaw sa diha nga Ako mobarug aron paghukom sa kalibutan. . . .

“Ug walay mahugaw nga butang nga makasulod ditdo sa iyang gingharian; busa walay makasulod sa iyang kapahulayan gawas niadto kinsa nakahugas sa ilang mga saput sa akong dugo, tungod sa ilang hugot nga pagtuo, ug paghinulsol sa tanan nila nga mga sala, ug sa ilang pagkamatitud-anon hangtud sa katapusan.

“Karon mao kini ang sugo: Paghinulsol, kamong tanan nga mga lumulupyo sa yuta, ug duol ngari kanako ug magpabunyag diha sa akong ngalan, aron kamo mahimo nga pagasantoson pinaagi sa pagdawat sa Espiritu Santo, aron mobarug nga walay lama sa akong atubangan sa katapusan nga adlaw.

“Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako moingon nganha kaninyo, kini mao ang akong ebanghelyo” (3 Nephi 27:16, 19–21).

Hugot nga Pagtuo ug Pasalig

Samtang kita mopakigbahin sa pagpamatuod sa ebanghelyo pinaagi sa Espiritu, kadtong andam nga maminaw makadawat og igong pagsaksi aron makabaton og hugot nga pagtuo ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula. Kana nga hugot nga pagtuo makahatag nila og determinasyon nga maghinulsol. Ang mga miyembro ug full-time nga mga misyonaryo, pinaagi usab sa Espiritu, makatudlo nila sa mga kausaban nga ilang kinahanglang buhaton ug sa pagdapit ug pagpasalig nila sa pagbuhat niini. Ang katapusang pasalig nga atong dapiton sa investigator nga dawaton ug buhaton mao ang pagpabunyang. Kini nga bunyang pagasundan, o mas maayong pagkasulti, makompleto pinaagi, sa pagdawat sa Espiritu Santo, nga makapasaylo sa mga sala ug ingon man pagkabalaan (tan-awa sa 2 Nephi 31:17).

Kini nga kahimtang nga magbarug nga mahatagan og katarungan ug walay lama sa atubangan sa Ginoo mapre-
serbar sa tibuk kinabuhi kon ang tawo magpadayon nga magkinabuhi nga may hugot nga pagtuo, maghinulsol kon gikinahanglan ug madasig pag-usab sa mga saad sa bunyang. Ato kining gitawag og paglahutay hangtud sa

APIL SA BUHAT SA KALUWASAN

Pagkat-on unsaon ninyo sa personal nga paagi makatabang sa pagkakabig, retensyon, ug pagpaaktibo sa hasteningthework.lds.org.

Makakita mo og dugang impormasyon mahitungod sa hingpit nga kalipay sa pagpakigbahin sa ebanghelyo sa [lds.org/topics/missionary-work/change](https://www.lds.org/topics/missionary-work/change), ug kamo makakat-on unsaon sa pagpakigbahin sa ebanghelyo diha sa internet sa [lds.org/church/share](https://www.lds.org/church/share).

katapusan. Kadtong molahutay hangtud sa katapusan dili mahadlok nga pagahukman sumala sa ilang mga buhat, kay sila nagbuhat nga may hugot nga pagtuo ug paghinulsol ug bunyang sa tubig ug sa Espiritu.

Iprioridad ang Unang mga Baruganan

Ang pamahayag ni Hyrum Smith nga natala sa *Isang-yaw ang Akong Ebanghelyo* mahinungdanon kaayo: “Isangyaw ang unang mga baruganan sa Ebanghelyo—balik-balika kini pagsangyaw: imong makita nga sa matag adlaw bag-o nga mga ideya ug dugang nga lamdag mahitungod niini ipadayag diha kanimo. Mahimo nimong pausbawon ang imong panabut niini ug mamahimo silang mas klaro alang kanimo. Ikaw makahimo dayon sa pagpasabut niini sa mas sayon nga paagi ngadto niadtong [inyong] gitudloan.”³

Niini nga pamahayag, si Hyrum Smith, ang Patriyarka, nagpasabut nga kining unang mga baruganan, ang sentro sa ebanghelyo, dili hingpit nga masabtan sa usa lang ka pagbasa. Dugang kahayag ug lalum nga pagpasabut moabut paglabay sa panahon sa daghang mga kasinatian sa pagpadayag.

Samtang ang mga miyembro mopamatuod ug mohangyo sa full-time nga mga misyonaryo sa pagtabang nila sa pagtudlo sa ebanghelyo, hinumdumi nga ang nagtubo nga pagpasabut sa ebanghelyo dili lang moabut gikan sa pagtuon apan samtang kita moapil sa pagpakigbahin sa ebanghelyo. Kon kita magtuon, mag-andam, ug mopakigbahin sa mga baruganan sa ebanghelyo pinaagi sa Espiritu, kita “makahimo dayon sa pagpasabut niini sa mas sayon nga paagi” ug ang Espiritu motudlo ug mopamatuod sa tanan nga naminaw—mga miyembro, misyonaryo, ug investigator.

Ang Ngano, Unsa, ug sa Unsang Paagi

Ang ngano, unsa, ug sa unsa nga paagi sa misyonaryo nga buhat mas madasigong gipahayag diha sa Basahon ni Mormon kay sa bisan asa. Kini napuno sa mga ehemplo niadtong nakasabut ug naghago nga matuman ang misyonaryo nga katuyoan. Kini naglangkob sa pinakaklarong mga pagpasabut sa sukaranang mga doktrina diha sa kasulatan nga atong itudlo. Kini mopabati sa diwa sa pagkakabig ug saksi sa katinuod niining sama nga mga doktrina. Kini mokabig sa tanang kinasingkasing ug may tinuod nga katuyoan nga mobasa ug mag-ampo niini (tan-awa sa Moroni 10:3–5).

Ang Basahon ni Mormon nag-establisar sa tinuod nga kinaiya ni Jesukristo sa Iyang pagka-Anak sa Dios ug sa Pagkabalaan nga Mesiyas. Nagdasig kini og hugot nga pagtuo diha Kaniya. Nagdala kini sa mga tawo ngadto ni Kristo. Kita mahangturong may utang kabubut-on sa mga

tigsulat niini ug ni Propeta Joseph Smith sa paghubad niini pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios.

Ako mopamatuod nga, ingon ang Ginoo buhi, ang Basahon ni Mormon tinuod. Ang pagpamatuod niini kabahin ni Jesukristo tinuod. Ang tighubad, si Joseph Smith, mao ang talagsaong Propeta sa Pagpahiuli. Pagkat-on gikan sa Basahon ni Mormon, tun-i kini, pagtudlo gikan niini, higugmaa kini, ug sunda kini, ug inyong makat-unan nganong atong ipakigbahin ang ebanghelyo ug atong pribilehiyo ug katungdanan sa pagdapit ug pagtabang sa uban sa pagduol ngadto kang Kristo. ■

Gikan sa pakigpulong nga gihatag diha sa seminar alang sa bag-ong mga presidente sa mision sa Provo Missionary Training Center niadtong Hunyo 22, 2008.

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 1.
2. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, 1.
3. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, 7.

MAGKAHIUSA

Ang mga miyembro ug misyonaryo makakaplag sa ilang kaugalingon diha sa buhat sa kaluwasan samtang sila nagsunod sa ebanghelyo sa mali-payon nga paagi ug nagdapit sa uban sa pag-apil sa mga kalihokan, mga serbisyo sa Simbahan, ug ubang mga kalihokan.

Si Elder Neil L. Andersen sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon: “Nagkahiusa kami niini. Uban sa kaubanang mga miyembro ug misyonaryo, magplano kami ug mag-ampo ug magtinabangay. Ilapil kanunay ang mga misyonaryo sa inyong hunahuna ug pag-ampo. Isalig kanila ang inyong pamilya ug mga higala. Misalig kanila ang Ginoo ug gitawag sila sa pagtudlo ug pagpanalangin niadtong nangita Kaniya” (“Usa Kini ka Milagro,” *Liahona*, Mayo 2013, 79).

SUMMARY SA MGA PANGHITABO

Bahin 2 sa 2: Gikan kang Jesukristo hangtud sa Milenyum

(Ang Bahin 1 gimantala niadtong Pebrero 2014)

WALAY KATAPUSAN NGA

PAKIGSAAD SA DIOS

Ang atong gipasabut nga pakigsaad sama kang Abraham sa tinuoray mao ang bag-o ug walay katapusan nga pakigsaad nga gihatag ngadto ni Abraham ug sa iyang kaliwatan. Kini bag-o para kang Abraham tungod kay iya kining nadawat isip kabahin sa bag-o dispensasyon sa ebanghelyo,

apan kini walay katapusan tungod kay samang pakigsaad ang gihatag ngadto sa tanang mga anak sa Dios sa tanang dispensasyon sa ebanghelyo, sugod ni Adan.

Si Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipasabut kon unsay kahulugan niining pakigsaad: “Ang bag-o ug walay katapusang pakigsaad mao ang ebanghelyo ni Jesukristo. Sa lain nga pagkasulti, ang mga doktrina ug mga sugo sa ebanghelyo naglangkub sa mahangturon nga pakigsaad tali sa Dios ug sa tawo nga bag-o nga gipahiuli sa matag dispensasyon” (“Ang Gahum sa mga Pakigsaad,” *Liahona*, Mayo 2009, 20).

Kini nga tsart naghatag og kinatibuk-ang pagpasabut sa walay katapusan nga pakigsaad sa Dios ingon nga gibag-o kini sa panahon ni Jesus ug sa atong panahon. Kini nagpakita kon giunsa sa Ginoo pagtuman ug padayon sa pagtuman sa iyang mga saad ngari kanato, lakip ang mga saad nga iyang gihimo ngadto ni Abraham.

51 Si Jesukristo natawo sa Bethlehem sa yuta sa Canaan. Pinaagi sa iyang Pag-ulaw ug pagpangalagad, iyang gituman ang daghang saad nga iyang gihimo ngadto ni Abraham ug sa karaang mga propeta. **Lucas 1:68-75; 2:4-7**

52 PANAGNA Sa ulahing mga adlaw ug panahon sa Milenyum, ang Ginoo motuman sa tanang mga saad nga iyang gihimo ngadto sa balay ni Israel. **Hubad ni Joseph Smith, Lucas 3:4-11 (sa Mga Pinili Gikan sa Hubad ni Joseph Smith sa Biblia)**

53 PANAGNA Ang mga lider sa mga Judeo mosalikway sa Mesiya. Siya ilansang sa krus ug mabanhaw sa ikatulo nga adlaw. Mabalik Siya sa kalibutan sa dili madugay uban sa gahum ug himaya. **Lucas 9:22, 26-27**

DISPENSASYON:

SA TUNGA-TUNGA SA PANAHO

Silangang Bahin sa Kalibutan Kasadpang Bahin sa Kalibutan

* a.d. 1

30

51

52

53

ANG TRIBO NI JUDA

ANG TRIBO NI JOSE

(Ang mga kaliwat ni Jose naglakip sa mga Nephite ug Lamanite)

ANG NAPULO KA MGA TRIBO SA ISRAEL NGA NAWALA

61 PANAGNA Ang pagtungha sa Basahon ni Mormon mahimong timailhan nga gisugdan sa Dios pagtuman ang iyang pakigsaad ngadto sa iyang mga katawhan. **3 Nephi 21:1-7; 29:1-4**

62 PANAGNA Si Jesukristo moestablisar sa iyang pakigsaad sa tanang tawo nga modawat sa ebanghelyo. **3 Nephi 21:20-25**

63 Si Apostol Pedro giingnan diha sa usa ka panan-awon nga ang mga Henil makadawat sa mga ordinansa ug panalaganin sa ebanghelyo. Tan-awa sa panagna 62.

Mga Buhat 10; Mga Taga-Galacia 3:26-29

PAGHUIAGWAY SA SANGA SA OUBA PINAAGI NI LAURENT RENALTI/HEMERATHINKSTOCK

54 Sila Moises ug Elijah motugyan sa mga yawe sa priesthood ngadto nilang Pedro, Santiago, ug Juan.

Mateo 17:1-8; Ang Giya Ngadto sa mga Kasulatan, "Pagkahimaya sa Panagway"; scriptures.lds.org

55 PANAGNA
Ang siyudad sa Jerusalem pagalaglagon ug ang mga tawo niini pamaiyon ug magkatibulaag.

**Joseph Smith—
Matthew 1:4-20**

56 PANAGNA
Ang kalibutan mopatay sa mga Apostoles ug mahulog ngadto sa apostasiya. Ipahiuli sa Dios ang tanang mga butang sa ulahing mga adlaw.

**Mateo 17:11;
Juan 15:18-16:3**

57 Ang Anak sa Dios nag-antus ug namatay alang sa mga sala sa kalibutan ug nabanhaw. Tan-awa sa mga panagna 41 ug 53.

**Marcos 14:32-65;
15:1-38; 16:6-14**

58 Ang mga Apostoles gimandoan sa pagsangyaw sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa tanang mga nasud.

Mateo 28:16-20

59 Human sa iyang Pagkabanhaw, si Jesukristo mipakita ngadto sa "uban mga tribo sa balay ni Israel, kinsa gipahilayo sa Amahan gikan sa yuta."

3 Nephi 15:15; 16:1-3

60 PANAGNA
Ang Dios mopundok sa iyang mga katawhan sa tibuok yuta ug tumanon ang tanan Niyang mga saad.

**3 Nephi 16:5; 20:10-13;
21:26-29**

Jesukristo—Napulog Duha ka mga Apostoles

Jesukristo—Napulog Duha ka mga Disipulo

35

100

500 ANG DAKONG APOSTASIYA

54 55 56

57 58 59 60 62
61

63 64 65 67 69
66 68

70

54

58

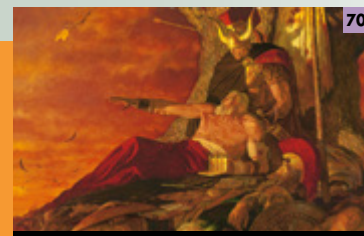
57

PANAGNA: SAMBINGAY NI ZENOS (MGA 400 B.C.—A.D. 100)

Paglabay sa panahon, ang agalon sa ubasan ug ang iyang mga sulugoon mibalik ngadto sa ubasan ug nakakita og maayo nga bunga sa tanang kahoy. Ang mga gamut sa maayo nga kahoy sa oliba nakapahimo sa ihalas nga mga sanga nga mamunga og maayo nga bunga. Ang mga sanga sa maayo nga kahoy nga oliba—ana sa tibuok ubasan—milamba, bisan gitanom kini sa dili kaayo tambok nga yuta. Usa ka sanga nga gitanom sa tambok nga yuta adunay maayo ug dautan nga bunga. (Tan-awa sa Jacob 5:15-28.)

SAMBINGAY NI ZENOS (MGA A.D. 100-1400)

Human ang agalon ug ang iyang sulugoon mialima sa mga kahoy sa ubasan, ilang nakita nga daghan og bunga ang mga kahoy, apan ang tanan dautan nga bunga. Ang maayo nga kahoy sa oliba aduna sa tanang matang sa dautan nga bunga tungod kay ang mga ihalas nga sanga mibuntog sa kalig-on sa mga gamut. Ang bunga sa mga sanga gikan sa maayo nga kahoy puros dautan. Gani ang usa ka sanga nga adunay maayo ug dautan nga bunga namatay. Ang Ginoo sa ubasan mihilak ug nangutana, "Kinsa kini nga nagdaot sa akong ubasan?" Ang sulugoon mi- ingon, "Dili ba ang pagkamapahitas-on sa imong ubasan?" Ang Ginoo sa ubasan mihukom nga mosulay pa og kausa sa pagluwas sa iyang ubasan. (Tan-awa sa Jacob 5:29-51.)

70

64 Ang mga Judeo sa Jerusalem gipangpatay ug gitibulaag sa mga Taga-Roma. Tan-awa sa panagna 55.

Ang Giya Ngadto sa mga Kasulatan, "Jerusalem"; scriptures.lds.org

65 PANAGNA
Ang ebanghelyo ni Jesukristo ipahiuli sa ulahing mga adlaw pinaagi sa pagpanglagad sa anghel.

Pinadayag 14:6-7

66 PANAGNA
Ang Ginoo mopundok sa iyang mga Santos sa usa ka talagsaong buhat sa misyonaryo sa ulahing mga adlaw.

Pinadayag 14:14-16

67 PANAGNA
Si Satanas gapuson sulod sa usa ka libo ka tuig, ug si Kristo mahari dihi sa yuta.

Pinadayag 20:1-6

68 PANAGNA
Adunay bagyo nga langit ug yuta, ug ang siyudad sa Bag-ong Jerusalem manaog gikan sa langit.

**Pinadayag 21:1-10,
22-27**

69 Ang orihinal nga mga Apostoles gisalikway ug gipatay. Ang mga ordinansa sa ebanghelyo nawala. Tan-awa sa panagna 56.

2 Mga Taga-Iesalonica 2:3; Pinadayag 12:1-6

70 Ang kaliwatan ni Lehi nahimong dautan ug misalikway sa ebanghelyo.

**Mormon 8:1-10;
Moroni 1**

71 Ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo mipakita kang Joseph Smith, pag-andam sa pag-pahiuli sa bago ug walay katapusan nga pakigsaad. Tan-awa sa panagna 33.

Joseph Smith—Kasaysayan 1:14–20; Doktrina ug mga Pakigsaad 1:17–23

72 Si anghel Moroni mipakita kang Joseph Smith. Ang Basahon ni Mormon sa wala madugay gihubad ug gimantala. Tan-awa sa mga panagna 33 ug 61.

Joseph Smith—Kasaysayan 1:27–54

73 Si Juan Bautista ug Pedro, Santiago, ug Juan mipakita kang Joseph Smith ug Oliver Cowdery, sa pagpahiuli sa priesthood sa Dios dinhi sa yuta. Tan-awa sa panagna 65.

Joseph Smith—Kasaysayan 1:68–73

74 Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw naorganisar sa Fayette, New York, USA. Tan-awa sa mga panagna 42 ug 62.

Doktrina ug mga Pakigsaad 20–21

75 PANAGNA
Ang mga sulugoon sa Ginoo sa tanang mga dispensasyon mag-uban nga moambit sa sakrament.

Doktrina ug mga Pakigsaad 27:5–14

76 PANAGNA
Ang Ginoong Jesukristo mopuyo sa yuta sulod sa usa ka libo nga tuig atol sa Milenyum. Tan-awa usab sa panagna 44.

Doktrina ug mga Pakigsaad 29:10–11

77 PANAGNA
Si Satanas pagaburhian pag-usab ug mohari sa mubo nga panahon, ug dayon moabut ang katapusan sa kalibutan.

Doktrina ug mga Pakigsaad 43:29–33

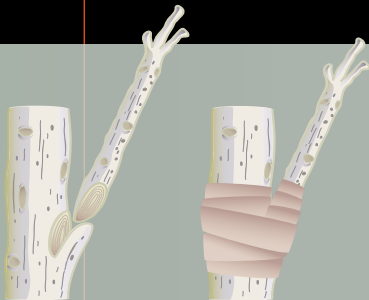
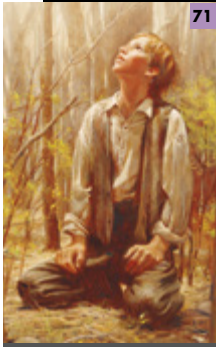
DISPENSASYON: ANG KAHINGPITAN SA PANAHON Propeta Joseph Smith

1830

1900

2000

- 71
- 72
- 73
- 74
- 75
- 76
- 77
- 78
- 79
- 80
- 81
- 82
- 83

SAMBINGAY NI ZENOS (MGA 1800–MILENYUM)

Ang Ginoo sa ubasan misugo sa iyang mga sulugoon nga isumbak ang natural nga mga sanga balik ngadto sa maayo nga kahoy nga oliba ug isumbak ang ithalas nga mga sanga balik ngadto sa orihinal niini nga kahoy. Siya misugo kanila nga magmabinantayon sa pagsumbak sa mga sanga “ingon nga ang maayo motubo.” Pipila ka mga sulugoon ang gipadala aron motabang, apan gamay ra sila. Siya misaad sa matinud-anong mga sulugoon og hingpit nga kalipay diha sa bunga sa iyang ubasan. (Tan-awa sa Jacob 5:52–73.)

79 PANAGNA
Ang tanan nga matinud-anong mga Santos pagasakgawon sa pagsugat ni Kristo sa iyang pagbalik.

Doktrina ug mga Pakigsaad 88:95–98

80 PANAGNA
Ang yawa ug ang iyang mga kasundalohan mapilde ni Miguel ang arkanghel ug sa mga panon sa langit sa dako, katapusang pakig-away human sa Milenyum.

Doktrina ug mga Pakigsaad 88:110–116

81 Sila Moises, Elias ug Elijah mitugyan sa mga yawe sa priesthood nga gikinahanglan sa pagpahiuli sa walay katapusan nga pakigsaad. Tan-awa sa panagna 65.

Doktrina ug mga Pakigsaad 110:11–16

82 Ang mga Santos sa Nauvoo mitukod og templo, ug ang mga ordinansa alang sa mga patay gipahiuli.

Doktrina ug mga Pakigsaad 124:29–34

83 Ang punoang buhatan sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gitukod sa kasadpan nga bahin sa North America. Tan-awa sa mga panagna 42, 60, ug 62.

Isaias 2:2–3

84 Ang ebanghelyo ni Jesukristo gisangyaw hangtud karon sa tibuk kalibutan. Ang matag tawo makaangkon og oportunidad sa pagdawat sa ebanghelyo. Tan-awa sa mga panagna 60, 62 ug 66.

85 Ang mga panalangin sa priesthood ihatag ngadto sa matag takus nga tawo nga dili isipan ang kaliwat. Tan-awa sa panagna 62.

Opisyal nga pahayag 2

78 PANAGNA

Si Jesukristo mobarug sa Bukid sa Zion ug sa Bukid sa Oliba, ang mga kontinente mahimong usa ka yuta, ug ang napulog duha ka mga tribo modawat sa ilang mga kabilin.

Doktrina ug mga Pakigsaad 133:17-35; Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:10

1 Si Jesukristo nagpakita didto sa Jerusalem (sa Balaan nga Yuta) ug sa Bagong Jerusalem (sa North America). Tan-awa sa panagna 78.

2 Si Jesukristo mobalik dinhi sa yuta uban sa gahum ug himaya sa Iyang Ikaduhang Pag-anhi. Ang nawala nga mga tribo sa Israel ug ang siyudad ni Enoch mapahiuli. Tan-awa sa mga panagna 52, 53, ug 78.

3 Ang mga disipulo ni Kristo mabanhaw. Tan-awa sa panagna 79.

4 Ang mga anak nga lalaki ni Levi mipresentar og halad sa Ginoo diha sa pagkamatarung.

5 Usa ka dako nga miting sa sakrament ang ipahigayon uban sa tanan sa mga disipulo ni Kristo gikan sa tanang dispensasyon. Tan-awa sa mga panagna 75.

PAGHARI NI JESUKRISTO SA MILENYUM

SAMBINGAY NI ZENOS

Tanan nga mga kahoy sa ubasan misugod sa pagbunga og mga maayo. Kini nahimo nga "sama ngadto sa usa ka lawas; ug ang mga bunga manag-sama." Ang Ginoo sa ubasan mipanalangin sa iyang mga sulugoon alang sa ilang makugihon nga paningkamot ug mihimaya sa bunga sa iyang ubasan. (Tan-awa sa Jacob 5:74-76.)

SAMBINGAY NI ZENOS

Miabut na usab ang dautan nga bunga sa ubasan. Gilahi sa Ginoo ang maayo gikan sa dautan nga bunga. Ang dautan nga bunga gilabay, ug ang ubasan gisunog. (Tan-awa sa Jacob 5:77.)

86 Ang mga templo gitukod sa tibuk kalibutan, nakahimo sa mga ordinansa sa ebanghelyo maana sa tanang katawhan—patay ug buhi.

Doktrina ug mga Pakigsaad 124:37-42

6 Ang Milenyum pagasugdan og kalinaw sulod sa usa ka libo ka tuig. Ang kalibutan mabago. Tan-awa sa mga panagna 44, 52, 53, ug 76.

7 Si Satanas buhian. Tan-awa sa panagna 77.

8 Ang mahinungdanon ug katapusang gubat mahitabo. Si Satanas ug ang iyang mga kasundalohan mapilde. Tan-awa sa panagna 80.

9 Human ang tanang katawhan mabanhaw, sila moatubang para sa Katapusang Paghukom ug sila mahimong makapanunod og gingharian sa himaya o isalikway. Si Satanas ihingilin hangtud sa kahangturan.

10 Ang kalibutan mabalaan ug pagahimayon. Tan-awa sa panagna 68.

“Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kanimo, bulahan ikaw tungod sa pagdawat sa akong walay katapusan nga pakigsaad, gani ang kahingpitan sa akong ebanghelyo, nga gipadala ngadto sa mga katawhan, nga sila unta makaangkon og kinabuhi ug mahimo nga mga mag-aambit sa mga himaya nga ipadayag diha sa ulahing mga adlaw, sumala sa nahisulat pinaagi sa mga propeta ug sa mga apostoles diha sa karaan nga mga adlaw” (D&P 66:2).

ANG MGA MALIPAYONG PANUMDUMAN

Tungod sa karaang tubo sa tubig ug dili maayo nga pundasyon, ang balay nga akong nadak-an bahaon kon adunay kusog nga ulan. Tungod ang mga unos sa Virginia, USA, molungtad og daghang oras, ang tubig mosulod kanunay.

Nagpuyo mi niana nga balay sa mga tuig nga nagdako ko, busa naghunahuna ko nga ang pagbaha normal.

Human sa pipila ka unos, among gipalambo ang among mga taktika batok sa baha ug nakakat-on nga magtinabangay. Ang unos kanunay

Kon magbaha sa balay nga akong gidak-an, hakuton sa akong igsoong lalaki ug ni papa gamit og baldi ang tubig nga mosulod sa may hagdanan samtang ang akong igsoong babaye ug ako daling-daling mopatuhop sa tubig gamit ang mga tualya.

moigo sa tunga-tungang gabii, ug pukawon ming tanan sa among ginikanan aron magbantay sa dapit asa mi na-assign kon ang tubig hinay-hinay nga mosulod sa basement sama sa lava. Hakuton sa akong igsoong lalaki ug ni papa gamit og baldi ang tubig nga mosulod sa may hagdanan samtang ang akong igsoong babaye ug ako daling-daling mopatuhop sa tubig gamit ang mga tualya aron maproteksyunan ang karpet.

Kami mag-agik-gik samtang kami maglukso-lukso ug mosayaw niadtong mga tualya, mibati sa kahumok sa

kabasa tunga-tunga sa among tiil ug sa among bitiis. Paspas nga pug-an ni mama ang nabasa nga mga tualya, ibutang kini sa dryer, ug magdala og bag-ong nauga nga tualya para matuhupan. Kon kami kontento na nga ok na ang balay, kami moadto sa kusina para magpauga ug moinom og init nga cocoa ug mokaon og cookies tungod sa among mga paningkamot. Dayon, kon dili pa oras sa tingeskswela, matulog mi og balik.

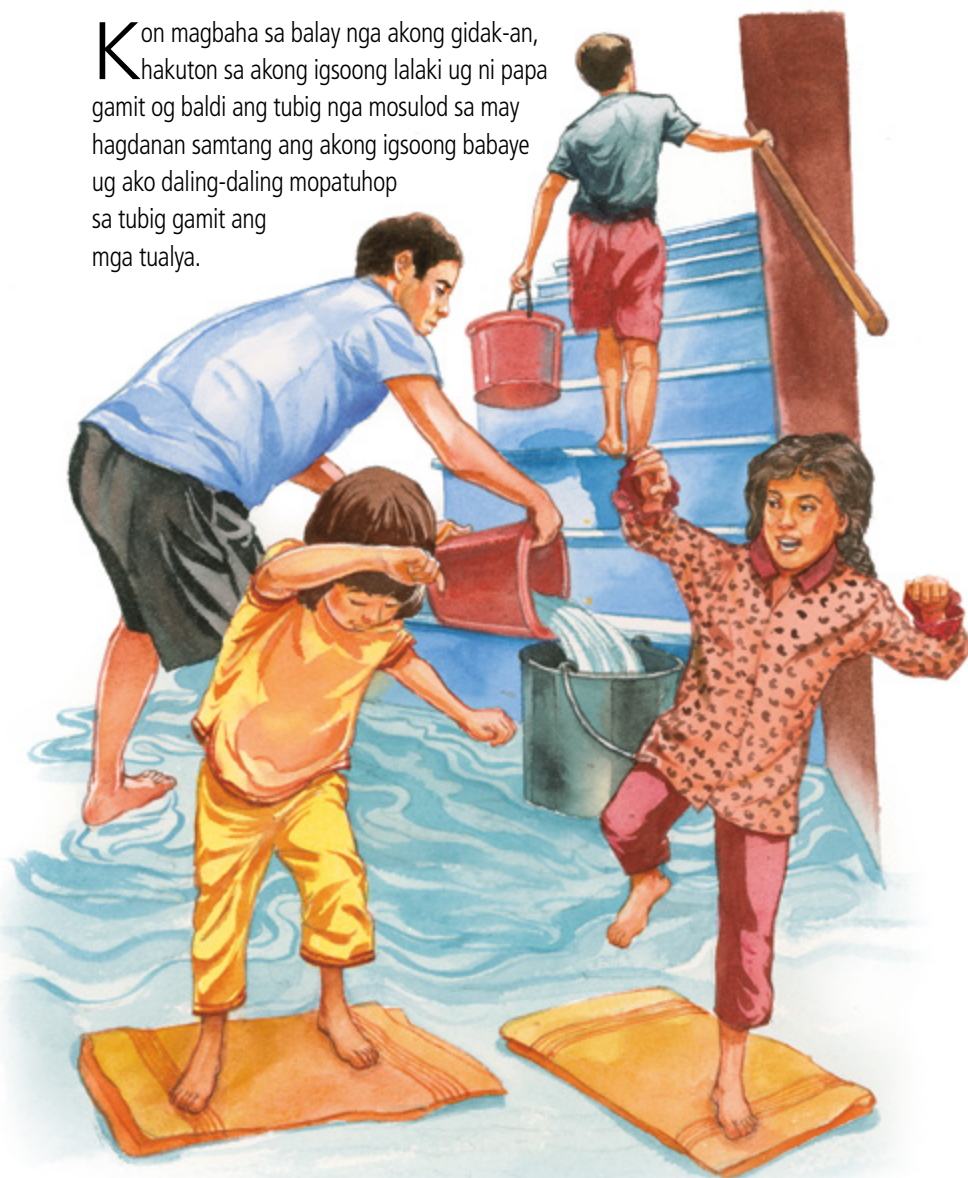
Kining mga baha nakapabalaka siguro og maayo sa akong ginikanan, apan ako kining hinumduman isip pipila sa pinakamalipayong panahon sa akong pagkabata, gani bisan aduna pay kusog nga dugdog ug kilat. Sa pagkatinuod, ang kahumot sa basa nga karpet makapamingaw nako sa panahon sa pamilya.

Ang akong mga ginikanan mahimong sila-sila ra ang modumala sa baha, apan nalipay kaayo ko nga kaming tanan ilang giapil sa pagprotekta sa among panimalay. Ang pagdumala sa baha usa ka malipayong hitabo tungod kay kami nagkahiusa ug nagbuhat sa among bahin.

Karon nga dako nako, maghinumdum ko niadtong mga panahona ug maghunahuna kon unsaon nako pagmugna og samang kalipay sa pagtinabangay sa akong mga anak. Bisan tuod mapasalamaton nga ang among balay dili bahaon, nasayud ko nga adunay butang nga dili namo gusto hinayhinay nga moatake sa among pamilya.

Bisan unsang problemaha ang sagubangon sa akong pamilya sa umaabut, manghinaut ko nga kami magkahiusa ug magtinabangay sa pagpanalipod sa among mga mithi, among hugot nga pagtuo, ug sa usag usa. Dayon tingali, bisan sa kalisdanan, kami mokatawa, mopahiyom, ug malipay samtang magtinabangay sa pagbuhat. ■

Gina Sconiers, Utah, USA

MGA PANALANGIN SA PRIESTHOOD NGA GIHATAG UG GIBAWSAN

Pipila ka tuig ang milabay samtang ang among pamilya nanihapon uban sa lain nga magtiayon sa among ward, nakadawat kami og tawag sa telepono gikan sa departamento sa emerhensya sa among lokal nga ospital. Usa ka opisyal nangutana sa akong bana, kinsa nagserbisyo isip presidente sa stake nianang panahona, kon adunay tawo sa atong Simbahan makabisita sa 17 anyos nga batan-on kinsa nakaangkon og seryusong pagkaangol sa ulo.

Sa pag-abut, nahibaloan sa akong bana nga ang batan-ong lalaki nahulog gikan sa usa ka balkonahe ngadto sa sementado nga daplin sa karsada 30 ka pye (9 ka metros) ang gitason. Nawad-an siya og panimout ug wala gituohan nga mabuhi.

Ang akong bana ug ang brother nga among kauban sa pagpanihapon mipanalangin sa batan-ong lalaki. Ang iyang pamilya, kinsa nagpuyo usa ka libo ka milya (1,610 km) ang gilay-on, nakontak ug gipahibalo sa iyang kahimtang.

Milagro kaayo, human sa pipila ka adlaw sa intensive care, mibalik ang panimuot ug misugod nga naayo ang batan-ong lalaki. Sulod sa upat ka semana ang iyang mga ginikanan mibisita kaniya kada adlaw diha sa ospital. Dayon siya ilang gisakay sa eroplano pauli ngadto sa Arizona, USA, aron hingpit siya nga maayo.

Pagkatalagsaon nga makasaksi sa makapaayo nga gahum sa priesthood nga miepekto sa paagi nga nakahatag niining batan-ong lalaki og ikaduha nga higayon nga maayo og panglawas sa umaabut. Ug dako akong pasalamat para sa akong bana ug ubang mga miyembro sa ward kinsa andam sa pagpahigayon og serbisyo sa priesthood ug molihok uban sa balaan nga awtoridad.

Naluoy kaayo ko sa mga ginikanan niining batan-ong lalaki, kinsa layo

kaayo sa ilang anak sa panahon sa iyang krisis. Apan, nalipay ko sa pagkasayud nga sila mibati og kahupayan sa dihang ilang nasayran nga ang ilang anak nakadawat og panalangin sa priesthood ug ang mga miyembro sa Simbahan nalipay nga motabang.

Midako akong pagsabut sa pagbati niining mga ginikanan paglabay sa pipila ka tuig sa dihang gitawagan ko gamit ang telepono nga ang akong anak nga lalaki, nagpuyo og 2,000 ka milya (3,220 km) ang gilay-on, nabangga sa sakyanan samtang nagsakay sa iyang bisikleta padulong sa unibersidad diin siya nagtrabaho ug nag-eskwela. Bisan tuod mibati ko nga walay mahimo sa pagtabang niya, mapasalamaton ug nahupay ko sa pagkasayud nga ang full-time nga mga misyonaryo gitawag aron sa paghatag kaniya og panalangin sa priesthood ug usa ka ward sa St. Paul, Minnesota, USA, mitubag sa mga panginahanglan sa iyang pamilya. Ang mga miyembro sa ward midala og pagkaon sa iyang panimalay ug mitabang sa iyang asawa, kinsa nanganak niana lang adlaw sa wala pa ang aksidente, nagatiman sa ilang ubang tulo ka anak.

Hunahunaa ang akong dakong pasalamat sa dihang nasayran nako

Mapasalamaton ug nahupay ko sa pagkasayud nga ang full-time nga mga misyonaryo gitawag aron sa paghatag sa akong anak og panalangin sa priesthood.

nga ang misyonaryo nga mipanalangin sa akong anak mao ang batan-ong lalaki kinsa gipanalanginan sa akong bana lima ka tuig ang milabay. Nahingangha ko nga ang serbisyo nga gihatag gibawsan sa hingpit!

Ang akong hugot nga pagtuo ug pag-ampo sa pasalamat sa akong mahigugmaong Langitnong Amahan nagpadayon sa pagtubo samtang namalandong ko nga Siya nakaila kanatong tanan ug unsay atong gikinahanglan. Nagtuo ko nga kining batan-ong misyonaryo anaa didto aron among maila ang pagkahibalo sa Dios sa umaabut sa personal kaayo nga paagi. ■

Julie Keyes, British Columbia, Canada

NASAYUD KO NGA ANG DIOS MOHATAG

Sa wala pa ko mamiyembro sa Simbahan, ang akong bana nagkasakit pag-ayo. Nag-ampo ko og maayo, nangamuyo sa Dios nga buhion akong bana para sa kaayuhan sa among lima ka anak ug sa bata nga anaa pa sa akong tiyan. Apan naka-wang ang akong mga pag-ampo.

Sa dihang namatay ang akong bana, ang akong gugma sa Dios ug ang akong pagtuo ug pagsalig Kaniya namatay usab. Napuno ko karon sa mga responsibilidad nga akong gi-abaga. Maayo gani, anaa ang akong mga ginikanan aron motabang.

Usa ka adlaw paglabay sa pipila ka tuig, adunay nanuktok sa among pultahan. Duha ka langyaw nagbarug didto nga mahigalaong mipahiyom ug nagkupot og usa ka basahon. Ilang gipaila-ila ang ilang kaugalingon isip mga misyonaryo sa Ang Simbahan ni

Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Wala pa ko kadungog sa ilang simbahan. Mibiya sila sa dihang giingnan nako sila nga busy ko, apan nagpadayon ko sa paghunahuna kabahin nila.

Pagkasunod adlaw nakit-an nako sila nga nagpakita sa ilang basahon ngadto sa usa ka silingan. Nakuryoso, miduol ko. Ang mga misyonaryo nakamatikod nako ug nangutana pag-usab kon mahimo ba silang mobisita nako. Natingala ko sa akong tubag: “Oo, bisan kanus-a!”

Samtang naminaw ko sa mga leksyon sa misyonaryo ug nagtuon sa Basahon ni Mormon, nakaamgo ko sa mga sayop nga akong nahimo sa kinabuhi, naghinulsol sa akong mga sala, ug nagpaduol ngadto sa Dios. Sa dihang nahibaloan sa akong mga ginikanan nga gitudloan ko sa mga elder,

nasuko sila. Mihulga sila nga ako ug ang akong mga anak ilang isalikway. Gidapit ko sa mga misyonaryo nga magpabunyag, apan mibalibad ko tungod kay dili mi mabuhi kon wala ang tabang sa akong mga ginikanan.

Sa wala pa mobiya ang mga elder, ila kong gihangyo nga basahon ang 3 Nephi 13:31–34. Sa dihang akong gibasa “pangita una kamo sa gingharian sa Dios ug sa iyang pagkamatarung, ug kining tanan nga mga butang idugang nganha kaninyo” (bersikulo 33), nasayud ko nga ang Langitnong Amahan mohatag kon ako Siyang unahon ug sundon ang Iyang mga sugo. Sa dihang mibalik ang mga misyonaryo, among gi-eskedyul ang akong bunyag.

Sa adlaw sa akong bunyag, akong nahinumduman ang suko nga tingog sa akong inahan. Gikulbaan ko, apan mituslob ko sa tubig ug gibunyagan. Pagkahuman nalipay ko og maayo, ug sa dihang nakumpirmahan ko nga miyembro sa Simbahan ug gihatagan sa gasa sa Espiritu Santo, mibati ko nga ang akong palas-anon migaan.

Sa dihang nahibaloan sa akong mga ginikanan nga nagpamiyembro ko sa Simbahan, ila kong gisalikway. Apan nagbalik ang among maayong buot paglabay sa usa ka tuig, human niini ang akong duha ka igsoong babaye nabunyagan nga may pagtugot sa among ginikanan.

Sa katapusan tulo sa akong mga anak miserbisyo og full-time nga misyon, ug sa dili madugay akong isaulog ang 40 ka tuig isip miyembro sa Simbahan. Dako kaayong panalangin ang akong naangkon—kining tanan salamat niadtong duha ka misyonaryo kinsa nanuktok sa akong pultahan, mipaila-ila kanako sa Basahon ni Mormon, ug mitabang nga mabalik ang akong gugma sa Dios ug ang akong hugot nga pagtuo ug pagsalig Kaniya. ■
Abethemia Trujillo, Albay, Philippines

Sa adlaw sa akong bunyag gikulbaan ko, apan mituslob ko sa tubig ug gibunyagan.

UNSAY AKONG KANTAHON?

Panahon sa akong pagserbisyo isip full-time nga misyonaryo dul-an sa 40 ka tuig ang milabay diha sa lungsod sa Levin, New Zealand, ako ang mopatugtog sa piano kada Martes para sa mga bata sa Primary. Nahinumduman nako ang akong nindot nga pagbati para niining mga bata samtang manganta mi sa puno sa ebanghelyo nga mga kanta sa Primary.

Niadtong Pebrero 2013, mibalik ko sa New Zealand para magbakasyon. Tungod kay hilig nako mag-hike, nagpareserba ko og upat ka adlaw nga hiking excursion sa inila nga Milford Track sa Fiordland National Park sa South Island.

Kauban nako ang tulo ka Amerikano ug 37 ka uban pang mga hiker gikan sa tibuok kalibutan, naglakip sa Australia, Brazil, England, Finland, Germany, Israel, ug Uruguay. Panahon sa among paghiking, kami mipakigbahin sa among mga hunahuna, kasinatian, ug opinyon kutob sa among mahimo bisan pa nga lainlain mi og pinulongan. Wala ra magdugay nga ang among mga kalainan sa kultura ug mapihigong opinyon nawala tungod sa nagkaanam nga kasuod.

Sa katapusan sa among ikatulo nga adlaw nga pag-hiking, usa sa mga hiker gustong palig-unon pa ang among panaghigalaay ug

mibarug dayon, nagpahibalo nga kami mohimo og pasundayag sa talento. Siya miingon nga iyang sugdan ang pasundayag. Mipili siya nga ipakita iyang talento sa pagsaysay og istorya, diin iyang napraktisan sa iyang opisina sa Caesarea, Israel. Iyang istorya maayo ra, busa mipahibalo siya nga mosaysay siya og usa pa. Apan sa dihang nagsaysay siya og binastos, nakaamgo ko nga kining gabhiuna mahimong dili na kaayo makapabayaw.

Atol sa iyang pagsaysay, mibati ko og kusog nga impresyon nga mokanta para sa grupo. Apan unsay akong kantahon para sa akong bag-ong mga higala gikan sa tibuok kalibutan? Ang tubag mapugsanong miabut: “Ako Anak sa Dios” (*Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 58).

Nabalaka ko apan nahunahunaon nako ang mga panumduman ug gugma sa mga bata sa Primary sa New Zealand. Mibarug ko ug mipasabut nga mokanta ko og espesyal nga kanta nga ako nang kanta dul-an sa 40 ka tuig ang milabay uban sa mga bata sa New Zealand. Gipasabut nako nga ako nahimong usa ka misyonaryo, mitudlo niining mga bata, ug mihigugma kanila. Dayon nag-ampo ko sa hilom, nangayo og tabang nga makakanta sa paagi nga makapanalangingin sa grupo.

Maayo ang akong pagkanta, ug human niana akong nabati ang Espiritu. Mipahiyom ang akong bag-ong mga higala, ug ingon og ang kanta mitandog sa ilang kasingkasing. Sa wala madugay ang uban mibarug ug mipakita sa ilang mga talento sa musika. Usa ka grupo sa upat ka babaye, sa sinugdanan nagduha-duha sa pag-apil, nanganta og mga pinili nga kanta gikan sa ilang choir sa simbahan. Laing hiker mitudlo namo og usa ka folk song sa Judeo.

Sa pagtapos sa pasundayag sa talento, usa ka matahum nga batanong babaye gikan sa Australia mikanta og tulo ka mga kanta sa Maori, iyang lumad nga pinulongan. Sa tinuoray ang Espiritu sa atong Langitnong Amahan among nabati ug nakatabang sa pag-amgo namo nga kami mga anak sa Dios, dili na mga “langyaw ug mga dumuloong” (Mga Taga-Efeso 2:19) gikan sa lain-laing mga yuta.

Mapasalamaton ko niadtong mga bata sa Primary sa gamay nga lungsod sa Levin kinsa mitabang nga masilsil ngari nako ang kamatuoran nga kitang tanan mga anak sa atong Langitnong Amahan. Nalipay usab ko niadtong mga panumduman nga nakahatag nako og kaisug nga mopakigbahin niadtong pagpamatuod pinaagi sa kanta. ■

David M. Flitton, Utah, USA

Mibati ko og kusog nga impresyon nga mokanta para sa grupo. Apan unsay akong kantahon para sa akong bag-ong mga higala gikan sa tibuok kalibutan?

Sama sa mga sulog sa dagat, ang balaang impluwensya sa Dios makagiya nato ngadto sa Iyang plano alang sa atong kinabuhi.

MOLIHOK DIHA NIINI NGA YUTA

alang sa mga **Katuigan**

Ni Dennis C. Gaunt

Sama sa daghang mga bata, nagdamgo usab ko unsa ko inigka dako. Sa akong bahin, *nakombinser* ko nga mahimong bombero ngadto sa buwan. Sa akong singko anyos nga panghunahuna, para nako mahitabo gyud ni sa akong kinabuhi. Nagtuo ko nga kadaghanan nato adunay mga damgo sa pagkabata kon unsa ang atong kinabuhi inigka dako nato. Nagtuo usab ko nga kadaghanan kanato, sa usa ka higayon, mihinumdom sa atong kinabuhi ug miingon, “Dili kini ang akong gihunahuna nga mahitabo!”

Duha ka kasulatan ang makatabang nato nga magpahimutang sa atong kinabuhi sa saktong panglantaw. Una:

“Kay ang akong mga hunahuna dili mao ang inyong mga hunahuna, ni ang inyong mga dalan akong mga dalan, nagaingon ang Ginoo.

“Kay maingon nga ang mga langit hataas kay sa yuta, mao man ang akong mga dalan labi pang hataas kay sa inyong mga dalan, ug ang akong mga hunahuna kay sa inyong mga hunahuna” (Isaias 55:8–9).

Ikaduha: “Dili [ang Dios] maghimo og bisan unsa gawas kon kini alang sa kaayohan sa kalibutan; kay siya nahigugma sa kalibutan” (2 Nephi 26:24).

Kini nga mga kasulatan nagtudlo nato nga ang tanan nga gibuhay sa Langitnong Amahan para gyud sa atong kaayohan, bisan kon kita wala makasabut kon ngano. Ug tungod ang hunahuna ug pamaagi sa Dios mas taas kay sa ato, kinahanglan natong palambun ang atong kinabuhi aron mas mahiuyon sa Iyang plano para kanato.

Nagpangutana samtang Nahisalaag

Usahay kita maghisgut kabahin sa mga anak sa Israel nga nahisalaag sa kamingawan sulod sa 40 ka tuig sa wala pa tuguti nga makasulod sa yuta nga saad. Usa ka panganod o dako nga gilis sa kalayo anaa sa ibabaw sa tabernakulo sa dapit asa sila mohunong, ug kon kini mobalhin, ang kampo mosunod (tan-awa sa Numeros 9:15–18, 21–23). Nagtuo ko nga sila usab migahin og 40 ka tuig nga “nagpangutana” diha sa kamingawan—kanus-a kaha sila mobalhin, kanus-a ug asa sila mohunong, ug kanus-a sila moabut sa yuta nga saad.

Kini nga istorya puno sa simbolo. Samtang atong latason ang atong kaugalingong mortal nga kamingawan, gusto natong makaabut sa “yuta nga saad” nga makauban ang Dios sa kahangturan. Siya misaad nga Iya kitang giyahan padulong didto. Bisan tuod ang matag tawo mobiyahe sa sama nga dalan—pagmasulundon, paghinulsol, pagdawat sa mga ordinansa sa priesthood, paglahutay nga matinud-anon—ang kinabuhi sa kada tawo talagsaon.

Si Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon: “Ang Ginoo nag-andam og balaanong impluwensya sa inyong kinabuhi nga mogiya kaninyo sa indibidwal nga plano nga Iyang ipasunod ninyo dinhi sa yuta. Pangitaa pinaagi sa Espiritu aron maila kini ug mabinantayon nga sundon kini nga direksyon nga giandam sa Ginoo para sa inyong kinabuhi. Ipahiangay ang inyong kaugalingon niini. Pilia, sa kinasingkasing, ang paggamit sa inyong kabubut-on aron sundon kini.”¹

Ikonsiderar kon asa ang mas lisud para sa kampo sa Israel nga ilahutay: ang paggahin og usa ka tuig diha sa dili maayo nga dapit o pagbiya sa usa ka nindot nga dapit human sa duha ka adlaw? Sa akong hunahuna kining duha ka sitwasyon misulay sa ilang pagtuo.

Susama usab kanato. Kita mahimong wala makontento sa atong kahimtang ug sa ingon migahin og panahon nga nagpangutana kon kanus-a mausab ang mga butang. O kita makasinati og wala damha nga kausaban sa atong maayo na nga buluhaton. Kon sa unsang paagi kita motubag niining mga kasinatian motino, sa dakong bahin, sa atong kalipay. Ug kon atong igahin ang atong kinabuhi sa pagpangutana samtang kita nahisalaag, basin og atong matalagim-an ang talagsaong mga oportunidad nga molambo sa espirital nga paagi.

Lakaw ug Pagbuhat og Usa ka Butang Karon

Sa tingpamulak sa 1831, ang mga Santos nagsugod sa pagpundok ngadto sa Kirtland, Ohio. Usa ka miyembro nga ginganlan og si Leman Copley misugot sa grupo gikan sa Colesville, New York, nga mopuyo sa iyang umahan didto sa Thompson,

duol lang gikan sa Kirtland. Niadtong Mayo 1831 ang Ginoo mipadayag ngadto ni Propeta Joseph Smith:

“Ug Ako mopahinungod ngadto kanila niini nga yuta alang sa mubo nga panahon, hangtud Ako, ang Ginoo, mosangkap kanila sa lain nga paagi, ug mosugo kanila sa paglakaw gikan dinhi;

“Ug ang takna ug ang adlaw wala ihatag ngadto kanila, busa tuguti nga sila *molihok diha niini nga yuta alang sa mga katuigan*, ug kini mabalik kanila alang sa ilang kaayohan” (D&P 51:16–17; empasis gidugang).

Kita mahimong wala makontento sa atong kahimtang ug sa ingon migahin og panahon nga nagpangutana kon kanus-a mausab ang mga butang. Kon ato kining buhaton, basin og atong matalagim-an ang talagsaong mga oportunidad nga molambo sa espirital nga paagi.

Sama sa mga anak sa Israel nga nagsunod sa panganod diha sa kami-ngawan, kining mga Santos nasayud nga sila dili permanente nga mga lumulupyo sa umahan sa Copley. Moabut ang panahon nga sila mobalhin. Apan dili igsapayan kon unsa sila kadugay mopuyo didto, sila kinahanglang molihok nga daw mopuyo didto sulod sa daghang katuigan.

Busa nganong ang Ginoo mitambag niini ngadto kanila? Ang uban tingali nawad-an og kadasig nga mopuyo sa karwahe o tolda diha sa lapukon nga umahan samtang ilang

nakita ang uban nga nagpuyo sa mas maayong mga kahimtang. Ang tambag sa Ginoo lagmit nakapausab sa ilang panglantaw gikan sa pagkawala og kadasig ngadto sa pagkamalaumon.

Sa samang paagi, kon atong makita ang uban nga nakaangkon sa mga butang nga atong gidamgo—nindot nga pamilya, panimalay, trabaho, ug klaro nga direksyon sa kinabuhi—kita mahimong mawad-an og kadasig. Sama pananglit, kon kita nasayud nga kita dili magdugay sa usa ka ward o branch, kita maghunahuna, “Nga-nong modawat pa man og calling? Nganong ila-ilahon pa ang uban?” Kita mahimong nagsimba, apan wala nato mapahimusli ang kasinatian. Kon atong i-focus ang atong kinabuhi sa mga butang nga *wala* nato, kita tingali mapakyas nga tinuorayng magpasalamat sa mga butang nga *amaa* nato.

Sama sa atong kantahon sa usa sa atong himno, adunay “pagbuhat *dagha*’g kahigayunan, naa sa atong atubangan. Ayaw og palabyang, moingon, ‘Unya ra,’ apan karon buhata.”²

Kon kita “molihok diha niini nga yuta alang sa mga katuigan,” kita magsugod sa pag-ila sa mga oportunidad nga wala nato makita kaniadto. Makita usab nato nga pipila niining mga oportunidad dili na mahitabo pag-usab. Dayon kita maghunahuna, “Samtang ako ania dinhi, manginlabut ko, buhaton akong pinakamaayo, ug mopili nga magmalipayon. Magpadayon ko sa paglaum sa umaabut, apan sa pagkakaran, magbuhat ko og maayo dinhi.” Mao kini ang kalainan tali sa pagpalutaw-lutaw ug sa tinud-anay nga paglangoy.

Ang nahitabo, ang mga Santos sa Thompson wala gyud magdugay. Wala tumana ni Leman Copley ang iyang saad nga magpuyo ang mga Santos sa iyang yuta. Sa katapusan

gipadala sa Ginoo kining mga Santos ngadto sa Missouri, apan ilang gibuhang ilang pinakamaayo samtang nagpuyo sila niining umahan, ug ang Ginoo mipanalangin nila.

Si Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, miingon: “Sa kasagaran tungod sa atong kahimtang karon diin ang atong abilidad sa pagsabut limitado nga masabtan lamang pinaagi sa pagtan-aw ug balik niini gikan sa mga kahimtang sa atong umaabut nga kasinatian. Sa kasagaran dili nato

makita ang kamot sa Ginoo sa atong mga kinabuhi hangtud nga nakalabay na og dugay ang mga pagsulay. Sa kasagaran ang pinakalisud nga mga panahon sa atong kinabuhi mao ang mahinungdanon nga itutukod nga mga bato nga nagporma og pundasyon sa atong kinaiya ug mohatag og agianan sa umaabut nga mga kahigayunan, panabut, ug kalipay.”³

Ayaw na Handuma

Usahay kita maglisud kon atong ipugos og buhat ang mga butang sumala sa atong panahon, kay sa mosalig sa Ginoo.

Ikonsiderar ang istorya sa pagbiya ni Lehi sa Jerusalem sumala sa panglantaw nila ni Laman ug Lemuel. Nawala ang ilang komportable nga kinabuhi sa dihang miingon si Lehi nga kinahanglang molalin ang pamilya tungod kay ang Jerusalem pagalaglagon. Miadto sila sa kamingawan—nga sa wala madugay mibalik aron kuhaon ang mga palid nga tumbaga gikan kang Laban. Sa tanang panahon nga hinay nga naglakaw sa init kaayo nga disyerto para lang makawat ni Laban ang ilang bililhong mga butang ug pamatyon pa gyud sila? Masuko usab ko!

Dugang pa niana, nagtan-aw sa Jerusalem nga wala ray nahitabo tingali nakadugang sa kasuko ni Laman ug Lemuel. Wala ko masayud kon sila naglaum nga makakita og siyudad nga nagun-ob sa ilang pagbalik, apan akong mahunahuna ang ilang gihunahuna: “Dili ba ang Jerusalem angay nga malaglag na? Nganong nag-usik-usik man ta sa atong panahon sa kamingawan nga maayo ra man ang tanan dinhi?” Bisan pa man, kining tanan miresulta nga ilang gibun-og silang Nephi ug Sam (tan-awa sa 1 Nephi 3:29).

Kon ang mga butang dili mahitabo sa paagi nga atong gihunahuna nga angay nga mahitabo; kon kita maghunahuna nga ang gilis sa kalayo dili paspas nga mobalhin; kon kita motan-aw sa palibut ug makakita ra og umahan, kita usab mahimong mawad-an og kadasig sa punto nga, sama kang Laman ug Lemuel, mawala atong pagtuo ug masuko ngadto sa Dios.

Si Elder Neal A. Maxwell (1926–2004) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo: “Kon kita walay igong pasensya sa tayming sa Dios kinsa nasayud sa tanan, kita sa tinuoray nagsugyot nga kita nasayud kon unsa

ang labing maayo. Katingalahan, dili ba—kita nga nagsul-ob og mga relo nga de pulso nagtinguha og tambag Niya kinsa nagdumala sa uniberso.”⁴

Siyempre ang kinabuhi dili kanunay sayon, ug ako walay nailhan—lakip sa akong kaugalingon—kinsa makaingon nga ang kinabuhi nahitabo gyud sumala sa ilang gihunahuna. Apan nakaila usab ko og daghang mga tawo nga moingon nga bisan pa niining tanan, sila malipayon sa ilang kinabuhi karon—bisan kon sila wala mahimong bombero ngadto sa buwan!

Kanang positibo nga panglantaw moabut kon kita matinuorong mosunod sa Ginoo nga magmapositibo bisan pa sa atong kaugalingong mga kalisdanan. Samtang ato kining buhaton, atong madiskobrehan nga ang atong mga kasinatian sa kalisdanan dili gyud ingon ana kalisud sama sa atong gihunahuna. Gani malagmit atong angkunon nga kini angay lang. Kanatong tanan ang Ginoo miingon:

“Padayon diha sa pagpailub hangtud kamo mahingpit.

“Himoa nga ang inyong hunahuna dili molingi og balik; ug kon kamo takus, diha sa akong kaugalingon nga tukma nga panahon, kamo makakita ug masayud” (D&P 67:13–14). ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Aron masayud unsaon nga magpasalamaton bisan unsa pa ang inyong sirkumstansya, basaha ang pakigpulong ni Presidente Dieter F. Uchtdorf sa Abril nga kinatibuk-ang komperensya “Mapasalamaton sa Bisang Unsang Kahimtang” sa Mayo nga isyu o sa conference.lds.org.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Richard G. Scott, “He Lives,” *Liahona*, Ene. 2000, 105.
2. “Have I Done Any Good?” *Hymns*, nu. 223.
3. Dieter F. Uchtdorf, “Ipadayon ang Pailub,” *Liahona*, Mayo 2010, 58.
4. Neal A. Maxwell, “Hope through the Atonement of Jesus Christ,” *Liahona*, Ene. 1999, 72.

Ang Langitnong Amahan Miingon og Dili *ug* Oo

Abi nako nga ang Langitnong Amahan miingon og dili, apan sa tinuoray miingon Siya og oo para sa mas nindot nga plano sa akong kinabuhi.

Ni Angelica Hagman

Sa Sweden, atol sa akong katapusang tuig sa high school, nakahukom ko sa pag-apply sa Brigham Young University sa Utah. Aduna lay usa ka problema: bisan unsa ka kinasingkasing ko nga nag-ampo sa Dios aron sa pagsiguro sa akong desisyon, dili maayo akong gibati. Naghunahuna ko, “Ang tubag imposibleng dili, dili ba? Sa daghang paagi, ingon og ang BYU mao gyud ang husto nga desisyon, ilabi na nga gusto gyud nako nga maminyo sa templo ug mas maayo ang akong mapaabut sa BYU kay sa Sweden.” Apan dili kini husto. Dili para nako. Dili pa nianang panahona.

Nasagmuyo, gihunong nako ang akong mga plano nga moeskwela sa BYU ug mi-apply sa usa ka unibersidad sa Sweden. Sa samang mga panahon nga mobiya na unta ko para sa akong kasinatian sa BYU, nahigugma ko ni Jonas—bag-ong returned missionary. Bisan tuod og nagkauban mi sa pipila ka mga kalihokan sa mga batan-on sa wala pa mag-misyon si Jonas, wala gyud ko kamatikod niya. Sa unsang paagi ang iyang karisma ug makatakod nga katawa wala nako mamatikdi dili nako mapasabut!

Sayo sa among relasyon, si Jonas miingon nako nga siya mi-apply sa BYU ug naglaum nga makaeskwela sa sunod nga semester. Human sa iyang unang semester sa Provo, nagminyo mi sa templo ug nagsugod ming duha sa pag-eskwela sa BYU, migradwar sa samang adlaw.

Karon nahinumdom ko ug nakita nganong ang tubag sa Langitnong Amahan sa sinugdanan kay dili—o sa tinuoray, “dili una”—sa akong kinasingkasing nga pag-ampo kabahin sa pag-eskwela sa BYU. Bisan tuod dili ang Iyang tubag sa akong tinguha niadtong panahona, sa tinuoray miingon Siya og oo para sa mas importanting tinguha. Isip batan-ong babaye, kanunay kong nag-ampo nga ang akong bana sa umaabut ug ako magkakita kon ang panahon husto na. Mahimong magkita mi sa BYU, apan nakombinsir ko, isip kabahin sa mas mahinungdanon nga plano, si Jonas ug ako angay nga magkaila-ila sa Sweden. Tingali daghan sa “dili” nga mga tubag sa Langitnong Amahan sa atong mga pag-ampo mga mahinungdanon nga bahin sa iyang “oo” nga mga tubag para sa mas maayong plano sa atong kinabuhi.

Imong Pagbuot Maoy Matuman

Sa Getsemani, Si Jesukristo kinasingkasing nga nag-ampo, “Amahan ko, kon mahimo man, isaylo lang kanako kining kopa.” Dayon Siya midugang, “Ngani, dili sumala sa akong pagbuot, kondili sa imo” (Mateo 26: 39). Si Kristo mipili sa pag-inom sa pait nga kopa tungod kay Siya nasayud nga kini kabahin sa mas mahinungdanong plano sa Dios nga adunay Manluluwas, kinsa motubos sa mga sala sa katawhan (tan-awa sa 3 Nephi 11:11).

Sa samang paagi, kita nasayud nga ang atong Langitnong Amahan adunay plano alang sa atong kinabuhi. Samtang kita wala masayud sa mga detalye sa plano sa Dios alang kanato, kita makasalig sa tubag sa Langitnong Amahan sa atong mga pag-ampo ug moingon, “Imong pagbuot maoy matuman.”

Gipahiangay ni Kristo ang Iyang kabubut-on ngadto sa Dios, ug

nahitabo ang mahinungdanong plano nga naglakip sa Pag-ula sa Manlu-luwas para sa tanang katawhan. Sa samang paagi, samtang atong ipahiangay ang atong kabubut-on ngadto sa Dios, ang Langitnong Amahan makapadayag og mas mahinungdanon nga plano para kanato. Samtang kita magkinabuhi, kita makadawat sa mga panalangin nga gihangyo ni Jesukristo sa Iyang Pag-ampo sa Pagpangamuyo:

“Silang tanan ma-usa; maingon nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug Ako anaa kanimo, aron sila usab maania kanato” (Juan 17:21).

Dako akong pasalamat nga ang atong Langitnong Amahan mahigugmaong mihunghong og dili sa pipila ka pag-ampo aron Siya makahatag og lanog nga oo ngadto sa uban. ■

Ang tagsulat nagpuyo karon sa California, USA.

ANG DIOS MAS NAKAKITA SA SITWASYON

“Pagkanindot nga tinubdan sa

gahum, kalig-on, ug kahupayan alang sa matag usa nato. Siya nga mas nakaila nato kay sa atong kaugalingon, Siya nga mas nakakita ug nasayud sa katapusan gikan sa sinugdanan, mipaniguro nato nga anaa Siya kanunay aron motabang kon mangayo lang kita og tabang. Kita gisaaran: ‘Pag-ampo sa kanunay, ug pagmatuohon, ug ang tanan nga mga butang maghiusa sa paglihok alang sa inyong kaayohan’ [D&P 90:24].”

Presidente Thomas S. Monson, “Wala Kita Mag-inusara,” *Liahona*, Nob. 2013, 121.

MGA KAMATUORAN NGA BILILHONG MASAYRAN

Kon kamo nadagma o nahisalaag sa usa ka higayon, kamo makapadayon sa unahan uban sa hugot nga pagtuo ug dili na maglatagaw ngadto ug nganhi sa kalibutan.

**Ni Presidente
Boyd K. Packer**

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pipila ka batan-on adunay mga pangutana ug nangita og direksyon. Ang uban naglibug kon sa unsang paagi sila mitipas sa dalan sa ebanghelyo ug unsaon nila sa pagbalik. Samtang ako mamulong ngadto sa tanan, ako labing mainitong mamulong ngadto ninyo nga nagtinguha.

Ang Inyong Espirituhanong Account

Kitang tanan nagpuyo nga espirituhanong nangutang [credit]. Sa usa o laing paagi, ang utang nagdako. Kon bayran ninyo kini dayon, dili kaayo mo mabalaka. Sa dili madugay kamo makat-on og disiplina ug masayud nga moabut ang adlaw sa pagpaningil. Pagkat-on nga regular nga mobayad sa inyong espirituhanong account kay sa pagtugot niini nga mangolekta og interes ug mga silot.

Tungod kay kamo gisulayan, gipaabut nga kamo masayop. Nagtuo ko nga kamo nakabuhar og mga butang sa inyong kinabuhi nga inyong gibasulan, mga butang nga dili gani kamo makapangayo og pasaylo, ni makakorihar; busa, kamo nagdala og alantuson. Tingali, kamo, mobati sa hunahuna ug pisikal nga dili makahimo o nabug-atan sa espirituhanong account nga gimarkahan og “past due.” Kon makaamgo kamo sa kamatuoran sa inyong kaugalingon sa hilum nga mga pagpamalandong (nga gilikayan sa kadaghanan nato), aduna bay wala masulbad nga mga

butang nga naghasol ninyo? Aduna bay nakahasol sa inyong konsensya? Kamo ba adunay sala gamay man o dako?

Kanunay kaming makadawat og mga sulat gikan niadtong nakahimo og dakong sayop ug nabug-atan. Sila nanghangyo: “Mapasaylo pa kaha ko? Mausab pa kaha ko?” Ang tubag oo! (Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 10:13.)

Ang Paghinulsol Makahupay

Ang ebanghelyo nagtudlo nato nga ang kahupayan gikan sa kasakit ug kahasal sa konsensya makab-ot pinaagi sa paghinulsol. Gawas lang sa pipila—kadtong diyutay ra kaayo—kinsa misunod sa kapildihan human makahibalo sa kahingpitan, walay kinaiya, walay pagkaadik, walay rebelyon, walay kalapasan, walay sala nga gamay o dako nga dili labut sa saad sa hingpit nga kapasayloan. Bisan unsa ang nahitabo sa inyong kinabuhi, ang Ginoo miandam og paagi alang sa inyong pagbalik kon mopatalinghug mo sa mga aghat sa Espiritu Santo.

Ang uban napuno sa kusganong paghulgo, usa ka tintasyon nga nagbalik-balik sa hunahuna, tingali mahimong kinaiya, dayon sa pagkaadik. Kita hilig sa ubang mga kalapasan ug sala ug usab mangatarungan nga kita walay sala tungod kay ingon ana kita nga gipakatawo. Nalit-ag kita, ug tungod niini moabut ang kasakit ug mga kasakit nga ang

Manluluwas lamang ang makaayo. Kamo adunay gahum sa paghunong ug matubos.

Usa ka Bitin nga Ginganlan og Pornograpiya

Si Presidente Marion G. Romney (1897–1988), Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, miingon nako sa makausa, “Ayaw lamang sila sultihi aron sila makasabut, sultihi sila aron dili nila malain sa pagsabut.”

Busa paminaw! Mamulong ako sa yano isip gitawag ug dunay obligasyon sa paghimo niini.

Kamo nagpuyo sa panahon nga ang tunglo sa pornograpiya mikuyanap sa tibuok kalibutan. Lisud nga makalingkawas niini. Ang pornograpiya nag-focus niana nga bahin sa inyong kinaiyanhon diin kamo dunay gahum sa pagmugna og kinabuhi.

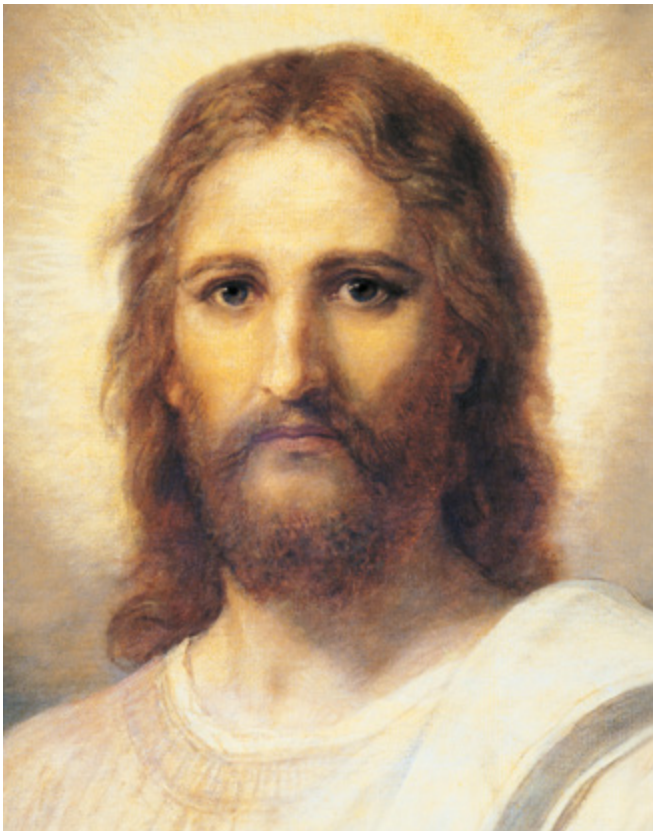
Ang pagkolekta o pagtan-aw og pornograpiya susama sa pagbutang og bitin sa inyong backpack.

Ang pag-apil sa pornograpiya mosangpot sa mga kalislanan, diborsyo, sakit, ug mga kasamok nga daghan kaayo. Walay bahin niini nga inosente. Sa pagkolekta niini, pagtan-aw niini, o pagdala niini sa bisan unsa nga matang sama ra sa pagbutang og bitin sa inyong backpack. Nabantang kamo sa dili kapugngan nga sama sa espirituhanong katumbas sa pag-ataki sa bitin gamit ang makamatay nga hilo. Sayon kining masabtan, sa kalibutan nga ingon niini, nga kamo inosenting mabantang ngadto niini, sa pagbasa niini, o sa pagtan-aw niini nga wala maghunahuna sa grabe nga mga sangputanan. Kon kana mao kamo, ako mopasidaan ninyo sa paghunong niini. Hunonga kini karon!

Ang Basahon ni Mormon nagtudlo nga ang tanang tawo “gitudloan sa igo nga sila masayud sa maayo gikan sa dautan” (2 Nephi 2:5). Kana naglakip kaninyo. Kamo nasayud unsa ang husto ug unsa ang sayop. Pagmatngon nga dili molabang niana nga linya.

Bisan og kadaghanan sa mga sayop mahimong

ikumpisal sa tago ngadto sa Ginoo, adunay pipila ka mga kalapasan nga nagkinahanglan og labaw pa niana aron mapasaylo. Kon ang inyong mga sayop grabe, pakigkita sa inyong bishop. Kondili, ordinaryo nga pagkumpisal, hilom ug personal, mahimo. Apan hinumdumi, kanang buntag sa pagpasaylo dili moabut diha-diha dayon. Kon sa una kamo nasayop, ayaw pag-undang. Ang pagbuntog sa pagkawalay kadasig kabahin sa pagsulay. Ayaw pag-undang. Sama sa akong gitambag sa una, kon nakumpisal ug nabiyaan na ninyo ang mga sala, ayaw na paglingi.

Ang Ginoo anaa kanunay. Andam siyang mag-antus ug mobayad sa silot kon kamo andam sa pagdawat Kaniya isip inyong Manunubos.

Ang Pag-antus sa Manluluwas alang sa Atong mga Sala

Isip mga mortal, kita mahimong wala—dili gayud—makasabut sa hingpit kon sa unsang paagi gituman ni Jesukristo ang Iyang maulaon nga sakripisyo. Apan sa pagkakaran ang *giunsa* dili ingon ka importante sa *ngano* sa Iyang pag-antus. Nganong gihimo Niya kini alang kaninyo, alang kanako, alang sa tanang katawhan? Gihimo niya kini tungod sa Iyang gugma sa Dios nga Amahan ug sa tanang katawhan. “Walay bisan kinsa nga may gugma nga labaw pa niini, nga ang usa ka tawo magahalad sa iyang kinabuhi sa pagpakamatay alang sa iyang mga higala” (Juan 15:13).

Didto sa Getsemani, si Kristo milakaw palayo sa Iyang mga Apostoles aron mag-ampo. Ang bisan unsay nahitabo dili nato matugkad! Apan kita nasayud nga Iyang natuman ang Pag-ula. Andam Siyang midala sa iyang Kaugalingon sa mga sayop, sa mga sala ug kasaypanan, sa pagduha-duha ug mga kahadlok sa tibuok kalibutan. Nag-antus Siya alang nato aron kita dili mag-antus.

Ang Kompleto nga Kapasayloan Posible

Kon kamo nadagma o nahisalaag, kon inyong gibati nga ang kaaway karon nag-ulipon kaninyo, makapadayon kamo uban sa hugot nga pagtuo ug dili na mahisalaag pa ngadto ug nganhi sa kalibutan. Adunay mga tawo kinsa andam nga mogiya kaninyo balik ngadto sa kalinaw ug kasiguroan. Ang grasya sa Dios, sama sa gisaad sa mga kasulatan, moabut “human sa tanan nga atong mabuhat” (2 Nephi 25: 23). Ang posibilidad niini, ngari kanako, mao ang kamatuoran nga bililhong mahibaloan.

Mosaad ko nga moabut ang maanindot nga kabuntagon sa kapasayloan. Dayon ang “kalinaw sa Dios, nga lapaw sa tanang pagpanabut” (Taga-Filipos 4:7) moabut nganha sa inyong kinabuhi pag-usab, sama sa usa ka pagsubang sa adlaw, ug kamo ug Siya “dili na gayud hinumdoman ang [inyong] mga sala” (Jeremias 31:34). Unsaon ninyo pagkahibalo nga kamo napasaylo? Makahibalo kamo! Tan-awa sa Mosiah 4:1–3.

Mao nga mianhi Ako aron sa pagtudlo kaninyo nga anaa sa kasamok. Siya manginlabut ug mosulbad sa problema nga dili ninyo masulbad, apan kamo kinahanglang mobayad sa bili. Dili kini moabut nga dili mobuhat niana. Siya buotan kaayo nga magmamando sa pagsabut nga Siya mobayad kanunay sa kantidad nga gikinahanglan, apan gusto Niya nga inyong buhaton unsay kinahanglan ninyong buhaton, bisan og kini masakit.

Gihigugma nako ang Ginoo, ug ang Amahan nga mipadala Kaniya. Ang atong mga palas-anon sa kasagmuyo, sala, ug kasaypanan mahimong ihikyad sa Iyang atubangan, ug sa Iyang kalooy, ang matag usa ka utang mahimong markahan “nabayran sa hingpit.” (Tan-awa sa Isaias 1:18–19.)

Pagpuyo nga Matinud-anon ug Pabilin nga Takus

Ang mga kasulatan “pagkat-on og kaalam diha sa imong kabatan-onan; oo, pagkat-on sa imong kabatan-on sa paghupot sa mga sugo sa Dios” (Alma 37: 35) usa ka pagdapit nga inubanan sa saad sa kalinaw ug panalipod gikan sa kaaway. (Tan-awa usab 1 Timoteo 4:12.)

Ayaw pagdahum nga ang tanan maayo ra sa inyong tibuok kinabuhi. Bisan kadtong nagpuyo nga matarung, usahay ang sukwahi maoy mahitabo. Atubanga ang mga hagit sa kinabuhi uban ang paglaum ug kasiguroan, ug kamo makabaton sa kalinaw ug hugot nga pagtuo nga magpaluyo kaninyo karon ug sa umaabut.

Alang niadtong kinsa wala pa makadawat sa tanang mga panalangin nga sa inyong paminaw inyong gusto ug gikinahanglan, ako nagtuo gayud nga walay kasinatian o oportunidad nga mahinungdanon alang sa katubsanan ug kaluwasan ang ihikaw kaninyo kinsa nagpuyo nga matinud-anon. Pabilin nga takus; pagmalaumon, pagmampailubon, ug pagmainampoon. Duna ray paagi nga kini mahitabo. Ang gasa sa Espiritu Santo mogiya kaninyo ug mogiya sa inyong mga lihok.

Ako nakaila ninyo isip kabatan-onan sa Simbahan, ug ako nakasabut nga kamo dili hingpit, apan kamo nagsubay niana nga dalan. Pagbaton og kaisug. Hibaloi nga si bisan kinsa nga tawo nga adunay lawas adunay gahum ibabaw sa usa ka tawo nga walay lawas.¹ Si Satanas wala hatagi og lawas; mao nga kon mag-atubang kamo og mga tintasyon, hibalo nga inyong mabuntog kadtong tanang mga tintasyon kon inyong gamiton ang kabubut-on nga gihatag ngadto ni Adan ug Eva sa tanaman ug gihatag ngadto niini gayud nga kaliwatan. ■

Gikan sa usa ka debosyonal nga pakigpulong sa Brigham Young University nga gihatag niadtong Nobyembre 6, 2011. Alang sa kompleto nga teksto sa Iningles, bisitaha ang speeches.byu.edu.

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 251–252.

Mosaad ko nga moabut ang maanindot nga kabuntagon sa kapasayloan.

ATONG LUNA

MGA SUMBANAN UG MGA HIGALA

Sukad ako nag-eskwela, duna koy mga higala kinsa wala makasabut sa moral nga mga sumbanan sa atong relihiyon. Sa sinugdanan lisud, apan sa kadugayan sila naanad na sa ideya sa akong moral nga kalimpyo. Mihimo ko og tumong sa akong kinabuhi nga mahimong limpyo ug putli, ug kini misangpot og maayo kanako ug niadtong misaway nako kaniadto. Paglabay sa panahon, pagtahud, kalinaw ug hingpit nga kalipay nahimong kabahin sa among mahigugmaong sirkulo sa mga higala.

Vitória M., Brazil

PAGPASAYLO SA AKONG MGA HIGALA

Isip mao ang bugtong miyembro sa simbahan sa akong kaedad, nakasinati ko og pipila ka mga higayon sa dihang ang akong mga higala nakasilo nako. Usahay sila mosaway sa akong relihiyon. Gibati nako nga nag-inusara, apan mapasalamaton ako nga ako nasayud sa mga sumbanan sa Simbahan.

Kon ang akong mga higala makapasakit nako, ako maningkamot sa pagpaubos sa akong kaugalingon ug maglikay nga makiglalis, kay ako nasayud nga ang panaglalis dautan. Kon magsugod sila sa paghisgot sa pipila ka mga butang kabahin sa Simbahan, ako mopamatuod lamang sa akong pagtuo sa ebanghelyo.

Ako kanunay nga mopasaylo sa akong mga higala mangayo man sila og pasaylo o dili. Ang pagpasaylo dili lang kabahin sa pag-ingon, “Gidawat ang pagpangayo og pasaylo” o “OK ra,” tungod kay ang pagpasaylo adunay lawom nga kahulugan: Si Jesukristo mitubos sa atong

mga sala aron nga ang Langitnong Amahan mopasaylo kanato.

Bisan og ang akong mga higala wala makasabut sa akong hugot nga pagtuo karon, ako nasayud nga ako mahimong instrumento sa Dios aron sa pagtudlo kanila sa ebanghelyo. Nagtabang ko kanila, ug sa samang higayon nagtabang ko sa akong kaugalingon nga motubo sa espirituhanong paagi ug nag-andam sa pagserbisyo og misyon. Josue V., Philippines

USA SA AKONG PAVORITO NGA MGA KASULATAN

Ang atong Langitnong Amahan mogamit sa “gagmay ug yano nga mga butang” (Alma 37:6) sa pagpadayon sa Iyang buhat. Si Joseph

Smith ordinaryo nga tawo sa mga mata sa kalibutan, apan ang Dios migamit kaniya sa pagpahiuli sa Simbahan. Ug kini yano kaayo nga butang nga misangpot sa

Pagpahiuli: usa ka pag-ampo. Ayaw paghunahuna nga kamo gamay ra kaayo nga motrabaho diha sa ubasan sa Ginoo. Ang pagpakita og maayong ehemplo makatabang sa inyong silingan nga mahimong miyembro sa Simbahan. Ang Dios wala magkinahanglan og mga bantugan, mga tawo nga matinud-anon ug masulundon lamang.

Ronick R., Haiti

MISYONARYO NGA MGA KOMPANYON

Ang inyong pamilya makatabang sa paghiosa sa pamilya sa Dios.
Kamo tanan makapaambit sa ebanghelyo sa natural ug nindot nga mga paagi.

(Tan-awa sa M. Russell Ballard, "Ibutang ang Inyong Pagsalig diha sa Ginoo," *Liahona*, Nob. 2013, 43.)

BANANA CAKE **NGA** **MGA MISYONARYO**

Alang niining batan-ong mga lalaki, ang pagpakigbahin og hiniwa nga pan nakapanalangin sa dili maihap nga mga kinabuhi, lakip sa ilang kaugalingon.

Ni Mindy Raye Friedman

Mga Magasin sa Simbahan

Kon ang usa ka tawo motanyag kaninyo og piraso sa lamian nga banana cake, unsa kahay inyong reaksyon? Alang sa batan-ong mga lalaki sa usa ka ward didto sa Ecuador, mao kana ang usa ka paagi nga sila makasugod og pag-istoryahanay kabahin sa ebanghelyo.

Matag duha ka bulan duna silay missionary day uban sa open house sa laing dapit sa ilang ward. Magbahin sila ngadto sa daghang mga grupo, matag usa dunay usa ka batan-ong lalaki, usa ka full-time o bag-ong returned missionary, ug usa ka elder o high priest. Pipila sa mga grupo anaa sa tolda, ang uban mokontak sa mga tawo sa parke, ug ang uban manuktok sa mga pultahan.

Kon sila makahimamat og tawo, ilang hatagan og piraso sa banana cake. Kon ang tawo modawat, siya ingnon nga bisan tuod ang pan lamian ug maayo alang sa lawas, ang mga misyonaryo adunay usa ka mensahe nga moamuma sa kalag sa tawo. Ang batan-ong mga lalaki ug ang ilang mga kompanyon modapit sa mga tawo nga makigkita sa mga misyonaryo. Niining paagiha, nakuha sila og 40 ngadto 50 ka mga referral alang sa mga misyonaryo sulod sa duha ka oras.

Ang batan-ong mga lalaki usab nakigdait sa mga miyembro sa ilang kaugalingong korum. Sa Sabado magkita sila alang sa kalihokan sa Young Men ug maghimo sa Katungdanan

ngadto sa Dios. Dayon sila mobisita sa dili kaayo aktibo nga miyembro sa ilang korum. Sila nag-awhag kanila sa pagtambong sa simbahan ug dayon modapit nila sa pagbalik sa pagdula og sports o moapil sa laing mga kalihokan.

Niining paagiha ug uban pa, kining batan-ong mga lalaki nag-andam nga mahimong mga misyonaryo sa tibuok kinabuhi. Duha kanila (sa tuo) mipakigbahin sa ilang gibati nga nalig-on ug nadasig tungod sa ilang mga kasinatian.

NAUSAB PINAAGI SA EBANGHELYO

Miyembro ako sa Simbahan sulod sa lima ka tuig. Ang akong mga ginikanan dili mga miyembro, apan ang akong tiyo nga si Jorge mao ang presidente sa Young Men, ug siya nahimong usa ka mahinungdanon nga suporta. Mapasalamaton usab ako sa akong bishop sa iyang makaunayon nga suporta ug pag-awhag.

Mihukom ko nga magpaduol sa Simbahan human sa usa ka missionary day sa ward. Mao kadto ang usa sa akong unang kasinatian nga midasig nako nga magpamiyembro sa Simbahan. Isip usa ka deacon, teacher, ug karon usa ka priest, akong mga lider kanunay misuporta ug miawhag nako sa pag-apil sa tanan nga mga kalihokan sa misyonaryo nga buhat. Ganahan ko sa open house, diin ako adunay oportunidad sa pagpakigbahin sa uban sa mga panalangin sa pagkamiyembro sa Simbahan ni Kristo. Ang nakadasig nako pag-ayo mao ang mga kalihokan sa pagserbisyo, diin ako

adunay oportunidad sa pagserbisyo sa akong silingan sama sa gitudlo ni Jesus nga atong buhaton.

Usa ka tuig ang milabay, ang akong manghud nga lalaki, si Luis, edad 15, ug si Israel, edad 12, nagpamiyembro sa Simbahan. Dungan kami nga naghimo sa mga proyekto sa Katungdanan ngadto sa Dios, ug sukad sa ilang mga bunyag kami nakaambit og talagsaon nga mga kasinatian nga nagtinabangay. Ang tanang mga batan-ong mga lalaki sa ward suod kaayo, ug nagsuporta sa usag usa.

Ako nasayud nga ang bunyag mao ang ganghaan sa pagsulod sa gingharian sa langit. Kon kita anaa sa pag-alagad sa atong isigkatawo, kita anaa sa pag-alagad sa Dios (tan-awa sa Mosiah 2:17). Ang misyonaryo nga buhat nagpanalangin sa mga pamilya, ug ako nasayud nga ang akong kinabuhi nausab tungod sa ebanghelyo.

Alvaro T., edad 17

PAGKAT-ON SA AKONG MGA RESPONSABILIDAD

Isip usa ka deacon nakakat-on ko sa akong mga responsibilidad salamat sa pagsuporta sa akong mga ginikanan ug mga lider ug sa paghimo sa mga tumong sa booklet nga Katungdanan ngadto sa Dios. Isip usa ka teacher nakakat-on ko og dugang pinaagi sa pagbisita isip home teacher, pag-apil sa open house sa missionary day, pagpakigbahin sa banana cake, pagtambong og Mutual, ug pag-apil sa mga kalihokan sa ward ug stake.

Karon isip usa ka priest ako naka-focus sa misyonaryo nga buhat. Nagtrabaho uban sa presidente sa Young Men ug isip assistant sa bishop, daghan pa gayud kaayo ang akong nakat-unan kabahin sa akong mga responsibilidad isip usa ka tighupot sa priesthood.

Ang atong mga lider kanunay nagdapit nato sa pag-uban kanila ug sa full-time nga mga misyonaryo aron kita makapamilyar sa misyonaryo nga buhat. Sila usab nag-awhag nato sa pagbasa sa mga kasulatan, ilabi na sa Basahon ni Mormon. Kining tanang mga kasinatian nagdasig ug nagandam nako sa pagdawat sa mas taas nga priesthood ug sa pagserbisyo og full-time nga misyon. Isaac G., edad 17

ANG INYONG MISYONARYO NGA MGA KASINATIAN

Giunsa ninyo pagpakigbahin ang ebanghelyo sa gagmay ug yanong mga paagi? Ipakigbahin ang inyong mga istorya pinaagi sa pagbisita sa liahona.lds.org ug pag-klik sa "Submit your Work" o pinaagi sa pag-email sa liahona@ldschurch.org.

USA KA MILAGRO SA AIRPORT

Usa ka gamay nga aghat makausab sa kinabuhi ngadto sa mas maayo.

Ni Thomas E. Robinson III

Isip bag-ong misyonaryo sa Japan, naglisud ko sa pagsabut ni bisan kinsa, maong imposible nga makaila nila. Lisud ang pagkat-on sa paghigugma sa mga tawo nga wala gani nako mailhi, ilabi na kon ako dili makasabut unsay ilang gisulti. Apan naningkamot ko sa pagpakita og gugma alang kanila, ug nagpasalamat ko sa ilang mga paningkamot sa pagtabang nako.

Matag semana, ang akong kompanyon ug ako nakadawat og usa ka piraso nga pan gikan sa usa ka sister sa ward nga ginganlan og Sister Senba. Siya mipakita sa iyang gugma sa mga misyonaryo pinaagi sa pagluto og pan ug pagsulat og gamay apan kinasingkasing nga mga sulat.

Natandog ko nga usa ka tawo naghunahuna nako. Nadasig ako pagpakita sa akong pasalamat ngadto niya sa yanong mga paagi. Misulat ko niya og mubo nga sulat nga nagpahayag nga mapasalamaton kaayo ko alang kaniya ug sa mga sakripisyo nga gibuhay niya ug sa iyang pamilya sa pagtabang sa mga misyonaryo. Nagkahigalaay kami,

ug ako nagsugod sa paghunahuna kaniya isip akong “inahan nga layo sa panimalay.”

Milabay ang mga bulan. Sayo sa buntag sa Miyerkules gitawagan ko sa akong presidente sa misyon, kinsa miingon nga mabalhin ko ngadto sa Okinawa. Sa dihang akong gibutang ang telepono, napuno ko sa kalipay ug kasubo. Ako nagduha-duha sa pagpanamilit. Ang matag tawag sa telepono aron sa pagsulti sa mga miyembro sa ward nga ako mobiya sa sunod nga adlaw nakapasakit nako. Ang pagpanamilit sa mga tawo nga akong nakat-unan sa paghigugma lisud kaayo kaysa akong gihunahuna.

Sa akong pagkahuman sa mga tawag, akong namatikdan nga ang bugtong wala motubag sa telepono mao si Sister Senba. Naguol ko nga dili na makapanamilit sa usa ka miyembro nga nahimong suod sa akong kasingkasing.

Pagkasunod buntag ang laing duha ka mga misyonaryo ug ako miadto sa airport. Sa dihang miabut mi sa tiket counter ug misulay sa pagpalit og mga tiket, ang mga trabahante misulti namo nga among kard gibalibaran. Kami walay kwarta nga ibayad sa mga tiket, ug ang eroplano mobiya na sa 10 minutos! Kaming tulo gipangkuyawan. Mabiyaan na kami sa eroplano ug matanggong sa airport.

Apan ang tanan nakong kakuyaw nahimong kahupayan sa dihang milingi ko ug nakita si Sister Senba nga misulod sa airport. Nasurprisa ko nga miabut siya kay siya wala masayud unsang orasa ang among biyahe. Samtang siya nagpaingon namo, mipahiyom siya ug mihatag namo tanan sa pan nga among dad-on sa pagbiyahe.

Samtang kami mipasabut kaniya nga mabiyaan mi sa eroplano, naguol siya. Walay usa namo nga nasayud

unsay buhaton. Dayon si Sister Senba misugod sa pagtan-aw sa iyang pitaka, nangita og butang nga makatabang namo. Siya malipayong naglukso-lukso sa dihang nakakita siya og gagmay nga sobre sa iyang pitaka diin, mga semana ang milabay, siya mibutang og ¥ 50,000 ka—ang eksaktong kantidad sa kwarta nga among gikinahanglan. Siya mihatag namo sa kwarta, ug kami nakapalit og mga tiket. Nagpasalamat kaayo kami niya, nanamilit, ug nagdali-dali padulong sa eroplano.

SA TINUOD ANG GINOO NAGGAMIT SA GAGMAY NGA MGA PAAGI ARON SA PAGPAHINABO SA IYANG BUHAT.

Human makalupad ang eroplano, ang akong kauban nga misyonaryo milingi nako ug miingon, “dili ba siya talagsaon?! *Kadto* usa ka milagro!”

Dayon ako nakaamgo nga usa kadto ka milagro. Dayon siya miingon, “Unsay gisulti sa imong sulat?” Akong nakita nga nagbasa siya og mubo nga sulat nga kauban sa pan nga gihatag ni Sister Senba kaniya. Samtang akong naamguhan nga ako usab dunay sulat, akong gikuha ang mubo nga sulat ug gibasa ang gamay nga piraso sa papel nga personal nga gitumong ngari nako, nga diha-diha nakapahilak nako. Kini nag-iingon, “Gihigugma ko ikaw! Palihug ayaw ako kalimti! Dili ko gayud ikaw kalimtan!”

Nianang higayona akong gibati ang Espiritu nga mas kusog kay sa akong gibati kaniadto. Ang ehemplo ni Sister Senba nagtudlo nako kon unsa ka importante ang pagsunod sa mga

aghat sa Espiritu—dili igsapayan kon unsa ka gamay o ka lahi ang aghat. Pinaagi niini nga mga pag-aghat kita dunay gahum sa pag-usab sa kinabuhi alang sa mas maayo. Nasayud ko nga dili kadto sulagma lang nga siya miabut sa airport. Kadto *usa* ka milagro.

Sa tinuod ang Ginoo naggamit sa gagmay nga mga paagi sa pagpahinabo sa Iyang buhat. Pagkabulahan nato isip mga miyembro niini nga simbahan sa pagbaton sa Iyang

impluwensya sa atong mga kinabuhi. Magpabilin kitang tanan nga takus sa pagdawat sa mga aghat ug sa pagpanalangin sa kinabuhi sa mga anak sa Dios. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Mubo nga sulat sa editor: Si Sister Senba gibayran sa misyon.

“Ang akong mama nagtrabaho sa tibuok adlaw. Unsaon nako sa pagpalambo sa among relasyon?”

Tungod kay dili nimo makita ang imong mama kanunay, siguroa nga sa higayon nga kamo magkita nindot ang inyong panag-uban. Mahimo nimong istoryahan ang imong mama unsaon kini sa paghimo. Siya usab gusto og nindot nga relasyon uban nimo ug motabang nimo sa pagbuhat niini. Sulayi ang pagpangutana niya: kon malipay ba siya nga mouli sa limpyo nga balay? Magdungan sa paghimo sa kalihokan? Mag-istoryahay uban nimo? Kon pirmihon nimo ang pagbuhat og mga kalihokan nga ganahan sa imong mama, ang inyong relasyon molambo.

Dayag lang, ikaw makaplano og makalingaw nga mga kalihokan nga buhaton ninyong duha, apan ang bisan unsa nga makahuluganon nga panahon sa panag-uban—sama sa paghugas sa mga plato o pagbasa sa mga kasulatan—mahimong usa ka maanindot nga paagi sa pagpalambo sa inyong relasyon.

Pagplano usab sa pagpakig-istoryahanay. Ang pagsabut sa usag usa mao ang mahinungdanon nga elemento sa maayong mga relasyon. Usa sa mga butang nga hisgutan mao kon sa unsa nga paagi ang iskedyul sa trabaho sa imong mama makapekto sa imong relasyon uban kaniya. Malikayan ang dili pagsinabtanay kon ikaw mosulti sa imong gipaabut ug ingon man usab sa gipaabut sa imong mama.

Ang pag-ampo makatabang. Ang mga pamilya importante ngadto sa Langitnong Amahan, mao nga Siya makadasig nimo nga masayud unsaon sa pagpalambo sa imong relasyon uban sa imong mama. Ayaw ibaliwala ang usa ka aghat sa pagbuhat og usa ka butang nga ingon og gamay ra (tan-awa sa Alma 37:6). Ang gakos ug pahiyom, pananglit, makahimo og dako nga kalainan.

Pagsulat og Mubo nga Sulat

Bisan kon kamo gamay ra og panahon, ikaw makahimo gihapon sa pagsulti sa imong

gugma sa imong inahan. Pagsulat og manggihunahunaon, sekreto nga mga sulat. Kon makabasa siya didto sa trabahoan, siya maghunahuna kanimo. Buhata ang tanan alang kaniya. Paghunahuna niya pirme ug pag-ampo alang niya. Hangyoa ang Ginoo sa pagdasig nimo ug pag-aghat nimo kabahin kon unsaon nimo pagpalambo sa inyong relasyon.

Irinka E., edad 20, Odessa, Ukraine

Paninkamot sa Pagsabut Kaniya

Paninkamot sa pagsabut sa iyang sitwasyon, tungod kay siya nagtrabaho alang sa imong kaayohan. Makasugod ka pinaagi sa pagtabang sa mga butang sa panimalay, sama sa pagpanglimpyo sa balay, pagtabang sa imong mga igsoon, ug pagluto. Ikaw usab mahimong mopakigbahin og mga kasulatan uban sa imong mama, pagdungan sa pag-ampo ug pagbuhat sa mga kalihokan nga gusto ninyong buhaton nga mag-uban.

Morony M., edad 18, Chihuahua, Mexico

Pagsulay og usa ka Eksperimento

Nagsabut mi og panahon nga mag-uban: sa family home evening, magdula, mangadto sa baybayon, maniudto og dungan. Kining tanan makatabang nga magpadayon ang maayong relasyon. Kon kami dili magkauyon, likayan namo ang pagpanaway. Nasayud ko nga usahay mohangyo ko nga dili mohimo sa mga buluhaton sa balay, apan kini makasalmot sa dili pagsinabtanay sa panimalay. Sukad akong gisugdan kini nga eksperimento—dili kaayo moreklamo, magpaubos sa akong tingog,

motabang pa sa trabaho sa balay, ug makig-istorya sa akong inahan—nindot nga espiritu ang milambo sa among panimalay ug kami mas nagtinabangay.

Glenda C., edad 18, Bahia, Brazil

Paghimo og Espesyal nga Dominggo

Sa ubang mga Dominggo kami dunay espesyal nga paniudto o panihapon uban sa bag-ong dessert, kami mag-istorya, ug sa katapusan kami manganta og mga himno. Kini nakapahiusa namo ug nagtabang namo nga mahimong mas suod nga mga higala!

Rebeca N., edad 12, São Paulo, Brazil

Pagtabang sa Panimalay

Trabaho ang ubang mga buluhaton sa balay. Ang imong mama nagtrabaho tibuok adlaw. Kon gamay na lang ang iyang buhaton kon mauli na siya, tingali mas malipay siya ug dunay mas daghang panahon nga makig-istorya ug mobuhat og laing butang uban nimo. Samtang nag-istoryahanay mo, mahimo nimong pangutan-on siya bahin sa iyang trabaho. Magpakita kini nga ikaw naghunahuna, ug kini ang magbukas og laing mga hilisgutan nga istoryahan, nagtugot kaninyo nga magkasuod.

Heather B., edad 18, Oregon, USA

Pangita og Butang nga Gustong Buhaton Ninyong Duha

Ang relasyon nako sa akong mama milambo pag-ayo sa dihang ako miingon, “gusto ko nga mogahin og dugang panahon uban nimo, apan wala ko masayud unsay buhaton o kanus-a kini buhaton.” Ang pagdula

og mga board game maoy among paboritong kalingawan. Mao nga naggahin mi og panahon sa pagdula, pagkatawa, ug paghimo og mga handumanan. Kon ikaw bukas sa imong mga ginikanan, sa katapusan sila mahimo nimong labing maayong mga kauban. Mahimo kang makig-istorya nila og bisan unsa nga butang, ug makasiguro ka sa matinuoron nga tubag. Kana mao ang timailhan sa usa ka hingkod nga relasyon.

Ephraim S., edad 15, New South Wales, Australia

Pagbasa og Dungan sa mga Kasulatan

Kamong duha makahimo og tumong sa pagbasa og dungan matag adlaw, bisan lima ka minuto lang, gikan sa Basahon ni Mormon o sa bisan unsa nga basahon sa Simbahan. Kini makapalig-on sa inyong relasyon ug moamuma ninyo uban sa pulong sa Dios aron kamo andam moatubang sa matag adlaw. Hinumdumi usab nga mag-ampo ngadto sa Dios ug mangayo sa Iyang panabang. Ako nasayud nga Siya makadungog kanimo ug nahigugma kanimo.

Laura M., edad 19, Córdoba, Argentina

PAGKAT-ON GIKAN SA INYONG INAHAN

“Palihug tan-awa sa inyong matitud-anong mga inahan ang usa ka sumba-

nan nga angayng sundon. Sunduga sila, dili ang inilang mga tawo kansang mga sumbanan dili mga sumbanan sa Ginoo ug kansang mga hiyas wala magpakita og mangtuturong panglantaw. Tan-awa ang inyong inahan. Pagkat-on gikan sa iyang mga kalig-on, sa iyang kaisug, ug sa iyang kamatinud-anon. Paminawa siya. Mahimong dili siya hanas sa pag-text; mahimo gani nga wala siyay pahina sa Facebook. Apan kon moabut na sa mga butang sa kasingkasing ug sa mga butang sa Ginoo, siya adunay katigayunan sa kahibalo.”

Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Mga Inahan ug mga Anak nga Babaye,” *Liahona*, Mayo 2010, 19.

UMAABUT NGA PANGUTANA

“Ang akong mga ginikanan bag-o lang nagdiborsyo. Ako nasuko nga sila mibungkag sa among pamilya. Unsaon nako sa pagpasaylo nila?”

Isumiter ang inyong tubag ug, kon gusto, klaro kaayo nga litrato inig Septyembre 10, 2014, sa [liahona.lds.org](mailto:liahona@lds.org), pinaagi sa email ngadto sa liahona@ldschurch.org, o ipadala (tan-awa ang address sa pahina 3).

Ang mga tubag tingali i-edit alang sa gitas-on o sa pagklaro.

Ang mosunod nga impormasyon ug pagtugot kinahanglan gayud nga ilakip sa inyong e-mail o sulat: (1) kompleto nga pangalan, (2) petsa sa pagkatawo, (3) ward o branch, (4) stake o district, (5) ang inyong sulat sa pagtugot, ug, kon kamo ubos sa 18 anyos, ang sulat sa pagtugot sa inyong ginikanan (ang e-mail dawaton) aron sa pagmantala sa inyong tubag ug litrato.

Ni Bonnie L. Oscarson
Kinatibuk-ang
Presidente sa
Young Women

BUNTUGA ANG GRAVITY

PADAYON SA UNAHAN UBAN SA HUGOT NGA PAGTUO

Samtang kamo magpadayon sa unahan, magpabilin kamong matarung bisan kon ang mga gahum sa gawas nangingkamot sa pagbitad kaninyo.

Akong nadawat ang akong unang duhay ligid nga bisikleta sa dihang otso anyos ko. Uban sa tabang sa akong magulang nga lalaki ug amahan, nagsugod ko sa makahadlok nga proseo unsaon sa pagmanehon niini. Ang ubang mga bata sa kasilinganan sayon kaayong nakapadagan og kusog padulhog ug patangas sa ilang mga bisikleta. Milingkod ko sa lingkuranan—nga ingon og dili mominos 10 ka pye (3 ka metros) ibabaw sa yuta—ug nakaamgo nga wala gyug makapugong nako sa pagkatumba ug mapamatud-an nga ang balaod sa gravity tinuod gyud.

Samtang ako nangingkamot sa pagpadagan, akong nakat-unan nga kon gusto ko nga magpabiling balanse, kinahanglang magpadayon ko sa pagsikad. Sa dihang una kong milingkod sa lingkuranan, ang pagpakusog mao ang katapusang butang nga dili nako gusto nga masinati. Apan dali nakong nasabtan ang kaalam ug ang kalabutan sa physics sa pagpadayon. Samtang magpadayon ko pagsikad, ako magpabiling dili matumba ug

makalikay sa sagalsalon nga semento nga makapangos sa akong mga buktion ug tiil. Sa wala madugay ako nagpahagiyos na kuyog sa akong mga higala sa kasilinganan.

Mao usab ang pagsunod sa ebanghelyo ug sa mga sumbanan sa *Alang*

Sama niadtong kinsa magpadayon sa pagsikad sa bisikleta dili matumba bisan pa sa impluwensya sa gravity, kadtong kinsa gigiyahan sa Espiritu Santo sa tanan nilang gibuhar makasugakod sa impluwensya sa kaaway.

sa Kalig-on sa Kabatan-onan. Nagkinahanglan kini og hugot nga pagtuo nga kon kanunay kitang mosunod sa tambag sa Unang Kapangulohan sumala sa giladid sa booklet, ang atong

kinabuhi mabalanse ug makanunayon. Kita magiyahan kon asa kita gustong moadto.

Kita kinahanglang nga magpadayon sa unahan aron makalikay nga matumba. Sa pagbuhar niana, kita kinahanglang makanunayon ug matinud-anong mobuhar og piho nga mga lihok:

- Mag-ampo buntag ug gabii.
- Magtuo sa mga kasulatan kada adlaw.
- Motambong sa miting sa Simbahan ug moambit sa sakramento sa takus nga paagi.
- Moserbisyo niadtong naglibut kanato.
- Magpakatakus nga mosulod sa templo.

Kining tanang mga aksyon makapadayon nato sa unahan sa saktong direksyon.

Mao kana nganong ang pagbasa ug pagsinati sa mga sumbanan nga gihulagway sa *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan* makatabang sa pagsiguro nga naghimo kita og mga

pagpili nga nahuyon sa mga sum-banan sa Dios. Ang pagsunod niini nga mga baruganan ug pagsunod sa mga sugo modapit sa Espiritu Santo nga mahimo natong kompanyon sa kanunay. Sama niadtong kinsa nagpadayon sa pagsikad sa bisikleta nga magpabiling dili matumba bisan pa sa impluwensya sa gravity, kadtong kinsa gigiyahan sa Espiritu Santo sa tanan nilang gibuhat makasugakod sa impluwensya sa kaaway.

Unsa man ang mga gusto ninyong destinasyon samtang kamo padayong nagsikad? Alang sa tanang batan-ong mga lalaki sa Aaronic Priesthood, ang pag-andam karon alang sa full-time nga misyon importante sa padayon nga pagtubo. Alang sa tanang kabatan-onan, ang pag-andam sa pag-adto sa templo ug modawat sa endowment pinaagi sa paghimo ug pagtuman sa sagradong mga pakig-saad kinahanglan usab nga mao ang importanting tumong.

Sama sa gisulti sa mensahe gikan sa Unang Kapangulohan sa sinugdanan sa *Alang sa Kalig-on*

sa *Kabatan-onan*: “Sa tanan ninyong buhaton pagpabiling nakatumong sa templo. Diha sa templo inyong mada-wat ang labing mahinungdanon sa tanang mga panalangin sa Ginoo, lakip na ang kaminyoon alang sa karon ug sa tibuok kahangturan.”¹ Ang pagdawat sa pakigsaad sa ma-hangtulong kaminyoon diha sa balay sa Ginoo ug sa pagkahimong ma-tarung nga mga bana, asawa, mga amahan, ug mga inahan tingali ingon og layo pa kaayo, apan ang panahon nga mosugod sa pagpangandam mao karon. Kining tanang butang mosangpot sa labing mahimayaon ug maanindot nga destinasyon sa tanan—kinabuhing dayon uban sa atong Langitnong Amahan.

Usa sa akong paborito nga kasu-latan mitingub sa unsay atong giki-nahanglan aron magpadayon ngadto sa atong mga tumong: “Busa, kamo kinahanglan gayud mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton og hingpit nga kahayag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo.

Busa, kon kamo mopadayon sa unahan, magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, sa ingon miingon ang Amahan: Kamo makabaton og kinabuhi nga dayon” (2 Nephi 31:20).

Sama sa akong nakat-unan isip usa ka otso-anyos nga batang babaye nga ako kinahanglang magpadayon sa pagsikad aron sa pagbuntog sa gravity ug magpadayon nga balanse sa akong bisikleta, importante alang natong tanan sa pagpadayon sa unahan uban sa hugot nga pagtuo, pagsalig sa tambag sa buhing mga propeta ug sa usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan aron dili kita matumba. Ang pipila sa atong destinasyon anaa sa unahan samtang ang uban magkinahanglan og tibuok kinabuhi sa matinud-anong pagsunod aron makab-ot. Ang mga saad kon unsay anaa sa katapusan sa dalan, kon kita matinud-anon, sigurado ug mahimayaon ug takus sa pagbiyahe. ■

MUBO NGA SULAT

1. *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (2011), ii.

MGA LEKSYON SA DOMINGGO

Hilisgutan Niining Bulana:

**Kaminyoon
ug Pamilya**

ANG KAMINYOON BILILHON

Magantihon kaayo ang maminyo. Ang kaminyoon talagsaon. Moabut ang panahon nga magkapareho kamo og hunahuna ug adunay susama nga mga ideya ug mga pagbati. Adunay panahon nga kamo hilabihan ka malipayon, mga panahon sa panlimbasug, ug mga panahon sa pagsulay, apan ang Ginoo mogiya kaninyo sa tanan niadtong makapatubo nga mga kasinatian nga magkauban.”

Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Mahangturong mga Panalangin sa Kaminyoon,” *Liahona*, Mayo 2011, 96.

NGANO ANG KAMINYOON TALAGSAON!

Kami ganahan nga naminyo, ug ania kon ngano.

Nila Ben ug Rachel Nielsen

Human sa among unang pag-date, kaming duha nasayud nga kami gusto nga mag-date pag-usab. Si Ben gusto nga makig-date pag-usab tungod kay si Rachel mahigalaon ug makalingaw nga ikaistonya. Si Rachel gusto nga makig-date pag-usab tungod kay si Ben usa ka gentleman ug nagpahiyum pa gihapon human sa *tanang* kapakyasan sa iyang plano. Human sa ikaduhang date, ug daghan pang mga pakig-date ug pag-ampo human niana, kami nagkahigugmaay ug nakahukom nga magminyo sa Sacramento California Temple.

Ang adlaw sa kasal nindot gyud kaayo, ug kami ganahan nga naminyo sukad niadto. Ang kalibutan mahimong lahi ang pagtan-aw sa kaminyoon, apan kami nasayud nga “walay laing relasyon sa bisan unsa nga matang ang makahatag og hingpit nga kalipay, makahimo og mas maayo o makamugna og ingon ka personal nga pagkalunsay.”¹ Ang kaminyoon talagsaon, ug ania kon ngano.

GIKAN NI BEN: Ang Teammate

Atol sa akong misyon sa Brazil, naganahan ko sa football. Usa ka butang nga akong ganahan kaayo niini nga sport mao ang mga teammate ug pagkat-on unsaon sa pagtambayayong uban sa akong team. Si Rachel usa ka talagsaong teammate. Siya nagtabang nako nga makab-ot ang akong mga tumong, miapil nako sa paghimo og importanting mga desisyon, ug anaa alang nako kon ako dunay problema.

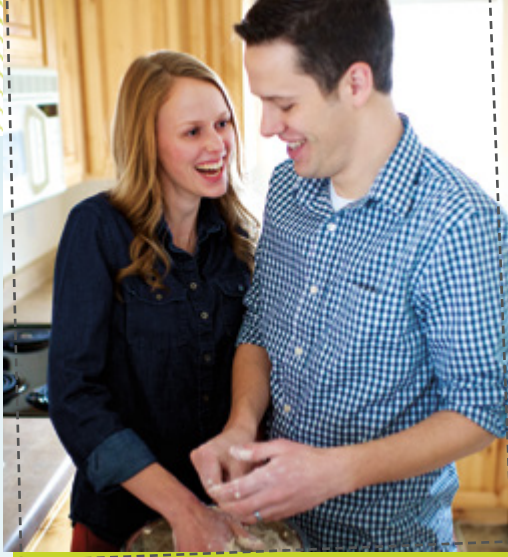
Sa dihang kami nabugkos sa templo, kami nagsinaaray sa “pagtabang sa usag usa isip katugbang nga magkapares.”² Si Rachel ug ako maningkamot sa pagsuporta sa usag usa ingon nga managkauban, ug nindot kaayo nga masayud nga kanunay ko nga dunay usa ka kasaligan nga teammate.

GIKAN NI RACHEL: Pagpahayag sa Gugma

Dawaton na lang nato kini, mga babaye (ug mga lalaki), nindot nga masayud nga dunay nahigugma nimo. Ug kon kamo maminyo na, kamo dunay kahigayunan sa pagpakigbahin ug pagdawat og gugma sa matag adlaw! Sa dihang nakig-istonya ko sa akong mga ginikanan mahitungod sa posibilidad sa pakigminyo ni Ben, ang akong papa miingon, “Bisan kinsa ang imong pilion nga minyoan, gusto ko nga siya kanunay ug sinserong mopadayag sa iyang gugma alang nimo sama sa gibuhat ni Elder Richard G. Scott alang sa iyang asawa.”³ Naminaw ko ni Papa.

Mihukom ko nga minyoan si Ben, ug siya kanunay naningkamot sa pagpahayag sa iyang gugma nako sa gagmay ug dagko nga mga paagi. Atol sa akong senior nga tuig sa kolehiyo, naningkamot ko sa daghang mga bulan sa pag-andam, pag-apply, ug pag-interbyu alang sa usa ka inila nga internship. Ug sa katapusan nga nadungog nako nga nadawat ko sa trabaho, mipauli ko ug nakita ang usa ka plorera nga puno sa bulak gikan sa akong bana. Nasayud siya unsa ang akong paningkamot ug unsa ka importante ang internship ngari nako. Sa laing mga higayon, iyang tagoan ang akong paborito nga ilimnon ug usa ka sulat sa gugma nga ibutang diha sa refrigerator sa dili pa siya moadto sa Scout camp. Ug matag adlaw, siya ang manghugas sa plato ug mopakatawa nako. Mopadayag gyud si Ben sa iyang gugma kanako, ug kana nakahatag og dakong kalipay namong duha.

GIKAN NI BEN: Labaw nga Kalipay

Ang pagpakig-date ni Rachel makalingaw kaayo. Sa pagkatinuod, among gisiguro nga mag-date gihapon mi kanunay isip magtiayon. Human sa among unang panagkita, among nasayran nga malingaw mi og daghang sama nga mga kalihokan: maglakaw-lakaw sa parke, motan-aw og mga drama, motan-aw og mga sports, mokaon og bag-o ug lain-laing pagkaon, maminaw sa musika, ug daghan pa. Ganahan ko niining mga butanga sa wala pa nako makaila si Rachel, apan mas makalingaw karon nga kaming duha ang maghimo niini. Kon ikaw maminyo, ikaw dunay kauban sa pagtagamtam sa kinabuhi—ug mao kanay nakapanindot sa kinabuhi.

GIKAN NI RACHEL: Usa Ka Mahangturong Misyonaryo nga Kompanyon

Sa wala pa nako mahimamat si Ben, hapit na ko moabut sa edad nga magmisyon ug seryosong naghunahuna og full-time nga misyon. Apan dayon miabut si Ben sa akong kinabuhi, ug ako nasayud nga ang Langitnong Amahan dunay laing mga plano alang nako.

Sa dihang si Ben ug ako kaslunon, ang mga paryente nga nasayud sa akong mga hunahuna sa pagserbisyo og misyon nangutana nako mahitungod sa akong mga pagpili, ug ako misulti nila, “Ako nakahukom nga ako mopili sa akong misyonaryo nga kompanyon—ug magpabilin uban kaniya sa kahangturang.”

Kon ikaw maminyo, ikaw ug ang imong kapikas dunay kahigayunan sa pag-apil sa buhat sa kaluwasan. Si Ben ug ako nakakaplag og dakong kalipay sa pagtukod og usa ka panimalay nga nakasentro kang Kristo, pagtuon ug pagsunod sa ebanghelyo, pag-alagad sa Simbahan, ug pagdapit

sa uban sa pagduol ngadto kang Kristo. Samtang kami magtinabangay sa pagtukod sa gingharian sa Dios, nagkasuod kami, nalig-on ang among gugma, ug ang kinabuhi mas malipayon.

TUO SA AMONG GISULTI

Bisan unsa ang isulti sa kalibutan, ang kaminyoon *nin-dot* ug *bililhon* nga maoy himoong prayoridad. Kon ikaw minyo, ikaw dunay usa ka teammate, ikaw mohatag ug modawat og gugma, mas matagamtaman nimo ang kinabuhi, ug ikaw dunay kauban sa pagtukod sa gingharian sa Dios. Kining tanan nakahatag namo og kalipay, ug tungod kay kami nabugkos didto sa templo, kami makabaton niini nga kalipay sa kahangturang! Kon kami motuman sa among mga pakigsaad, kami magkauban sa kahangturang ug makadawat sa labing mahinungdanon nga mga panalangin sa priesthood. Among “nakita ang kaminyoon nga labing bililhon nga katumanan sa tawhanong kinabuhi.”⁴ ■

Ang mga tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

MUBO NGA MGA SULAT

1. L. Whitney Clayton, “Kaminyoon: Tan-awa ug Pagkat-on,” *Liahona*, Mayo 2013, 83.
2. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
3. Tan-awa sa Richard G. Scott, “Ang Mahangturong mga Panalangin sa Kaminyoon,” *Liahona*, Mayo 2011, 96.
4. James E. Faust, “Pagpalambo sa Inyong Kaminyoon,” *Liahona*, Abr. 2007, 4.

APIL SA PAG-ISTORYAHANAY

Mga Butang nga Pamalandungan sa Dominggo

- Unsa nga mga hiyas ug mga kinaiya ang makahimo og labing lig-on ug labing malipayon nga mga kaminyoon ug pamilya?
- Unsa ang inyong gibuhat karon nga makatabang sa inyong umaabut nga kaminyoon ug pamilya nga magpabiling lig-on ug malipayon?

Mga Butang nga Mahimo Ninyong Buhaton

- Ipakigbahin sa pipila ka mga higala ang inyong tumong sa pagminyo ug pagbaton og usa ka pamilya, ug sultihi sila kon ngano.
- Sa simbahan, ipakigbahin nganong ganahan mo sa kaminyoon ug pamilya ug sa unsang paagi nga kamo nag-andam alang niini.

Ni Elder Jeffrey R. Holland

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles gitawag nga linain nga mga saksi ni Jesukristo.

Igo na ba karon kon ako *motuo* lang nga ang Simbahan tinuod?

Kamo dunay hugot nga pagtuo kay sa inyong hunahuna nga kamo aduna.

Ang pagtuo sa kanunay mao ang unang lakang sa pagkahibalo sa usa ka butang.

Sa kanunay maggunit sa unsay inyong nasayran na ug magbarug nga lig-on hangtud nga moabut ang dugang nga kahibalo.

Si Jesukristo Mismo miingon, "Ayaw kahadlok, sumalig ka lamang" (tan-awa sa Marcos 5:36).

Gikan sa "Nagatuo Ako," Liahona, Mayo 2013, 93-95.

PAGHULAGWAY PINAAGI NI SCOTT GREER

“Lig-una ang
inyong pagtuo. Ipahayag
ang inyong pagtuo!
Ipakita ang inyong pagtuo!”

Elder Russell M. Nelson
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Akong Gibati ang Espiritu Santo

Ni Yichen, edad 6, Taiwan

Mangutana ko kanunay sa akong mga ginikanan kon unsa ang gipasabut sa “pagbati sa Espiritu Santo.”

Ako nakadungog nila nga maghisgut kabahin niini, apan ako dili sigurado unsa ang maong pagbati. Si mama miingon nako nga nindot kaayo kini nga pagbati, apan wala gihapon ako makasiguro kon unsay gipasabut niana.

Usa ka buntag ang akong igsoon nga nag-edad og usa ka tuig nagdagan-dagan sa palibut ug aksidenting napakong ang iyang ulo sa heater. Dunay dakong samad ang iyang ulo. Mihilak siya, ug nagkadugo. Nahadlok kaayo ko ug nabalaka. Gitambalan ni mama ang samad ug gibutangan og bendahe. Dayon gidala ko niya sa eskwelahan.

Sa eskwelahan nahadlok gihapon ko ug nabalaka sa akong igsoong lalaki. Dayon nakahinumdom ko nga ako makaampo. Miadto ko sa banyo ug matinud-anong nag-ampo sa Langitnong Amahan

ug mihangyo Kaniya sa pagpanalangin sa akong igsoong lalaki. Human sa pag-ampo wala na ko mahadlok. Gibati nako ang malina-won kaayo nga pagbati, ug mibalik ko sa akong klasrom.

Sa among pagpauli nianang adlaw, giingnan nako ang akong inahan unsay nahitabo. Malipayong siyang misulti nako nga ang init, malinawon nga pagbati nga akong gibati mao ang Espiritu Santo nga naghupay nako. Siya miingon nga kasagaran ang Espiritu Santo dili makig-istorya nato sama sa ubang mga tawo nga makig-istorya nato. Hinoon Siya mohatag nato og malina-won nga pagbati.

Human niana akong namatikdan ang ubang mga panahon kon ako mobati sa Espiritu Santo. Sa dihang ang akong papa mihatag sa akong mama og panalangin, gipiyong nako ang akong mga mata ug naningkamot nga maghilom. Dayon akong gibati kana nga pagbati pag-usab. Ako nasayud nga aron mas sayon nga mobati sa Espiritu Santo, kina-hanglan kitang maghilom. ■

Panalangin ni Isa

Ni Mackenzie Van Engelenhoven

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Among balay gihatagan sa priesthood gipanalanginan” (Children’s Songbook, 190).

“Duna bay nakahasol nimo?” Nangutana si mama ni Isa samtang nagsakay sila sa tram [tren] pauli gikan sa simbahan.

Si Isa mitutok sa mga kanal nga nagtabok-tabok sa mga kadalanan sa Amsterdam. “Ang akong magtutudlo sa Primary miingon nga usa ka panalangin nga dunay priesthood sa inyong panimalay,” miingon si Isa. “Apan si Papa walay priesthood, mao nga dili kita mapanalanginan.”

“Makabaton gihapon kita sa priesthood sa atong panimalay, bisan kon ang imong papa dili miyembro sa Simbahan, miingon si Mama. “Adunay daghang takus nga mga tighupot sa priesthood sa ward kinsa makatabang nimo. Si Brother Van Leeuwen diay, ang atong home teacher?”

Si Isa ganahan ni Brother Van Leeuwen. Kanunay siya magdala og *stroopwafels*, ang paborito ni Isa nga biskwit, ug makig-istorya kaniya kabahin sa siyensya, ang iyang labing ganahan nga hilisgutan. Apan sa simbahan ang ubang mga bata misulti mahitungod sa ilang papa nga naghatag nila og mga panalangin sa priesthood kon sila masakit o mabalaka. Si Isa dili makapangayo og panalangin sa iyang papa.

“Gihigugma nako si Papa,” miingon siya. “Apan ako nanghinaut nga siya dunay priesthood.”

Sa dihang miabut sila sa panimalay, si Papa didto sa kusina nagluto

og panihapon. “Kumusta ang simbahan?” nangutana siya nila.

Si Isa wala motubag. Hinoon, midiretso siya sa iyang kwarto ug miligid sa higdaanan. Naghandom siya nga lahi unta og gamay ang ilang kahimtang.

Pagkasunod semana si Isa kinahanglan mokuha og eksamin sa eskwelahan. Ang matag bata sa Netherlands kinahanglang mokuha og eksamin kon mag-edad na sila og 12 anyos aron pagtino kon sila makaeskwela ba sa sunod tuig. Bisan tuod si Isa nagtuon pag-ayo ug andam na, gikulbaan siya pag-ayo. Sa gabii sa wala pa ang eksamin, misakit pag-ayo ang iyang tiyan. Dili siya makatulong. Samtang siya nag-alindasay sa higdaanan, iyang nahinumduman ang leksyon gikan sa Primary mahitungod sa pagpangayo og panalangin sa priesthood kon ikaw mahadlok. Bisan tuod ang iyang papa dili makahatag kaniya og panalangin, siya nasayud nga ang Langitnong Amahan motabang kaniya kon siya mangayo.

Mibangon si Isa ug miadto sa sala. Si mama nagtrabaho, apan si Papa naa sa sofa nagtan-aw sa TV.

“OK ka ba?” nangutana si Papa.

“Gikulbaan kaayo ko sa eksamin ugma,” miingon si Isa. “Sa imong hunahuna mahimo bang tawagan nato si Brother Van Leeuwen ug mohangyo niya sa paghatag nako og panalangin?”

“Tingali nindot kana nga ideya,” miingon si Papa. “Tawagan nako siya.”

Sa wala madugay si Brother Van Leeuwen ug iyang anak nga lalaki nga si Jaan miabut ug mihatag ni Isa og panalangin. Si Brother Van Leeuwen mihangyo sa Langitnong Amahan sa pagtabang ni Isa nga dili makulbaan sa eksamin ug sa pagtabang niya nga makatubag ra. Samtang si Brother Van Leeuwen mihatag ni Isa og panalangin, si Papa naglingkod sa sofa ug gikyugpos ang iyang mga bukton ug mipiyong sa iyang mga mata.

Human sa panalangin nindot ang gipamati ni Isa. Ang iyang tiyan wala na kaayo magsakit, ug gani siya katulgon og gamay. “Good luck ugma, miingon si Brother Van Leeuwen sa ilang pagbiya. “Naningskamot ka pag-ayo, ug ako nasayud nga ang Langitnong Amahan motabang nimo nga makatubag ra.”

“Mapasigarbuhon ako nimo sa pagbaton og hugot nga pagtuo, miingon si Papa ngadto ni Isa samtang

“Kita mabuhi sa tanang oras nga ‘sa gahum sa priesthood gipanalanginan,’ bisan unsa pa ang atong kahimtang.”

Elder Neil L. Andersen sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Gahum sa Priesthood,” *Liahona*, Nob. 2013, 92.

siya mibalik sa higdaanan. “Bisan kon ako dili miyembro sa Simbahan, nalipay ako nga ikaw nagtuo sa Dios, ug ako nanghinaut nga ikaw masayud nga ako usab dunay pagtuo.”

“Salamat, Papa,” miingon si Isa, ug gihagkan siya sa iyang Papa sa aping.

Samtang siya nagbukot sa iyang habol, gibati ni Isa nga malipayon ug malinawon. Mapasalamaton siya nga dunay amahan nga nahigugma niya. Nalipay siya nga mituo nga ang iyang papa sa Langitnong Amahan ug ni Jesus. Ug siya nasayud nga ang priesthood makapanalangin niya ug sa iyang panimalay. ■

Ang tagsulat nagbuayo sa Massachusetts, USA.

Ni Elder
Kazuhiko Yamashita
Sa Seventy

Usa ka Leon nga Ingon og Karnero

“Ako anak sa Dios, gipadala dinhi”
(Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata, 58).

Usa sa akong paborito nga istorya mao ang istorya ni Lambert ang Leon nga ingon og Karnero. Nahimo kining inila sa usa ka cartoon pipila ka tuig na ang milabay.

Si Lambert mao ang usa ka nati nga leon nga nagpuyo uban sa panon sa karnero sukad siya gipanganak. Tungod niana, siya naghunahuna nga siya usa ka karnero. Usa ka gabii sa tingpamulak si Lambert ug ang mga panon natulog nga malinawon. Sa kalit lang si Lambert nakadungog og makahadlok nga uwang sa usa ka lobo didto

sa layo. Tungod kay si Lambert nagtuo nga siya usa ka karnero, siya nagsugod sa pagkahadlok.

Ang uwang nagkakusog, ug ang lobo nagkaduol ug nagsugod sa pagguroy sa usa sa mga karnero. Sa kalit lang si Lambert mibati og kaisug nga wala niya mabati sukad. Sama sa kilat, midagan siya padulong sa lobo aron sa pagluwas sa karnero!

Dayon si Lambert nakaamgo og usa ka butang. “Dili ko karnero. Dili ko anak sa karnero. Anak ko sa leon!” si Lambert naghunahuna. Sa dihang iyang gigukod ang lobo ug nanalipod sa mga karnero, siya nasayud sa iyang tinuod nga kinaiya.

Kamo anak sa Dios, ug Siya

nahigugma kaninyo. Sa wala pa kita matawo dinhi sa yuta, matag usa nato usa ka hinigugmang anak nga lalaki o anak nga babaye sa pamilya sa atong Langitnong Amahan. Apan kadaghanan nato wala makahibalo niini. Kon kita makahibalo kinsa kita, kita mahimong sama sa leon ug makig-away sa dautan nga mga butang aron nga kita manalipod sa uban ug dili masaag sa atong agianan.

Mapasalamaton ko sa talagsangong mga gasa sa ebanghelyo ug sa plano sa kaluwasan. Mapasalamaton ko nga kita nasayud kinsa kita aron kita mahimong lig-on—sama gayud ni Lambert. ■

PAGHULAGWAY PINAAGI NI JARED BECKSTRAND

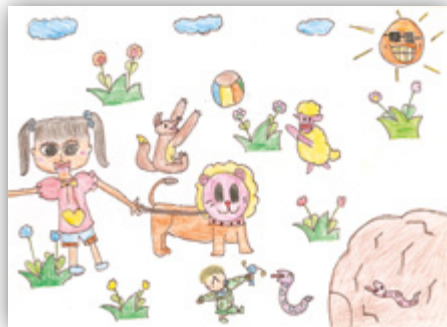

ATONG PAHINA

Ganahan ko sa tanang mga butang nga gilalang ni Jesukristo.

You-en, edad 6, Taiwan

Ang 2 Nephi 30:12–15 naghulagway sa Milenyum. Manghinaut ko nga mahimamat ang Manluluwas ug makigdula sa mga hayop inig abut sa Milenyum.

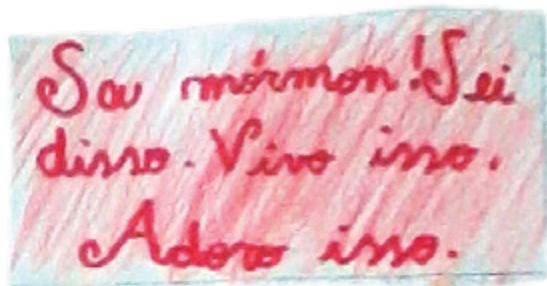
You-rou, edad 10, Taiwan

Ang akong pag-drawing mahitungod sa mga panalangin sa pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay (tan-awa sa D&P 59:16).

Ganahan ko sa mga hayop.

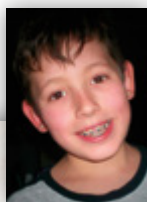
You-ren, edad 8, Taiwan

Usa ko ka Mormon! Nasayud ako niini. Nagpuyo ako niini. Nahigugma ako niini, ni Laura N., edad 8, Brazil

Ang Bata ug ang Dagat, ni Helaman G., edad 11, Mexico; mananaog sa art contest nga giesponsoran sa secretary sa navy

Sa dihang mikuyog ko sa akong amahan ngadto sa Buenos Aires Argentina Temple, nakita nako ang daghan kaayong sagrado ug maanindot nga mga kwarto sa sulod. Open house kadto, aron daghan kaayong mga tawo ang makakita sa templo. Sa dili madugay modako na ko nga mosulod sa templo ug mohimo og mga bunyag alang sa mga patay. Gihigugma ko si Jesukristo ug ang akong pamilya.

Guido R., edad 10, Argentina

*Mālō e
lelei!**

Ako si Kaloni gikan sa Tonga

*Ganahan kong moadto
sa baybayon uban
sa akong pamilya ug
magdula sa balas
ug sa dagat.*

*Ganahan ko nga mosayaw,
magdula og sports ug mag-
painting. Mitabang ko sa pag-
himo og mural mahitungod sa
plano sa kaluwasan alang
sa seminary building.*

*Sa mga adlaw sa semana
magsul-ob ko sa uniporme sa
eskwelahan. Dayon ang akong
pamilya magdungan sa paglakaw
paingon sa eskwelahan. Ang
akong papa nagtrabaho sa high
school, ug ang akong mama mag-
tutudlo sa seminary. Ako dunay
usa ka magulang nga babaye
nga ginganlan og Dorothy ug
usa ka magulang nga lalaki
nga ginganlan og Nelson.*

Gikan sa usa ka interbyu ni Amie Jane Leavitt

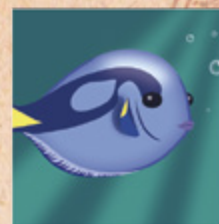
Himamata si Kaloni gikan ni Hsa Ginghamian sa Tonga. Ang iyang isla nailhan isip Friendly Islands.

Nagpiknik na ba kamo isip pamilya didto sa gawas sa Adlaw sa Pasko? Ang pamilya ni Kaloni ganahan nga magpiknik didto sa bay-bayon panahon sa Pasko. Tungod kay panahon kini sa summer sa Disyembre sa habagatang hemisphere, ang mga pagpiknik panahon sa Pasko walay problema! Ang dies anyos nga si Kaloni ganahang mogahin og daghang makalingaw nga mga holiday uban sa mga iyang iyaan, mga uyoan, ug mga ig-agaw. ■

* "Hello, mga higala!" sa Tongan.

Gusto kong moeskwela sa kolehiyo ug mahimong magtutudlo sa seminary sama sa akong mama. Gusto usab ako nga magmisyon ug maminyo sa templo. Apan sa pagkaron, maglingaw-lingaw lang sa ko sa matahum nga isla nga paraiso.

GUSTO KO NGA MAKITA ANG TEMPLO

Sa among paglakaw paingon sa eskwelahan, ang akong pamilya moagi sa templo. Mobati ko og kalinaw kon ako makakita sa templo. Dili ko makahulat hangtud nga ako makasulod sa umaabut nga adlaw.

Ang Nuku'alofa Tonga Temple gipahinugod niadtong 1983. Giayo kini ug gipahinugod og usab niadtong 2007.

ANDAM NA NGA MOADTO!

Ang malita ni Kaloni naimpaki na uban sa iyang paborito nga mga butang. Asa niining mga butang ang imong isulod sa imong malita?

MGA LITRATO SA MAAYONG KABUBUFON SA PAMILYA NI KALONI; MGA PAGHULAGWAY PINAAGI NI ASHLEY TEARE UG MARK ROBISON

Maanindot nga mga Kalihokan Makapalig-on sa Akong Pamilya

Ni Jennifer Maddy

Gilaay si Lucas. Gilibut niya ang balay aron makakita og ikadula. Ang iyang igsoon nga lalaki, si Ben, nagdula sa computer. Ang iyang igsoong babaye, si Sophie, nag-text sa iyang higala. Si mama nagtan-aw sa mga sulat, ug nag-basa si Papa.

“Makalaay dinhi,” miingon si Lucas.

Si papa mitan-aw niya. “Unsay buot nimo nga ipasabut?”

“Kitang tanan lain-lain og gibuhay,” miingon si Lucas. “Nag-iyahay ta.”

Gisira ni papa ang iyang libro. “Sakto ka,” siya miingon. “Akong pundukon ang tanan, ug maglingaw-lingaw ta.”

Mingisi ni Lucas. “Maayo kaayo!”

Pipila ka minuto ang pamilya ni Lucas nagkapundok, naghunahuna kon unsay buhaton. Si Sophie gusto nga mo-text sa iyang higala. Si Ben gustong magpadayon og dula sa iyang mga dula sa computer.

“Ang akong higala nga si Pablo ganahan nga makigpanglakaw uban sa iyang pamilya,” miingon ni Lucas. “Ug ang

pamilya ni Alexander ganahan nga magdula og sports.”

Apan si Sophie dili gusto nga mogawas sa init nga panahon, ug si Ben dili makadula og sport tungod kay nagsakit ang iyang buol-buol [ankle].

“Kadto ang ganahan sa imong mga higala, Lucas, miingon si mama, “apan unsay ganahan sa *atong* pamilya nga buhaton?”

Miingon si Ben nga ganahan siya og mga board game. Miingon si Sophie nga siya ganahan nga mobasa. Si Lucas miingon nga ganahan siyag lumba sa sakyanan.

“Magpili ta og usa niana nga atong buhaton karon,” miingon si Papa. “Nganong dili ta magdula og board game pag-una?”

Sa wala madugay silang tanan naglibut ug nagsugod sa pagdula. Pagkataud-taud si Sophie mipadaplin sa iyang telepono. Si Ben mihunong sa pagtan-aw sa computer. Pagkahuman sa dula, ang tanan nagpahiyom, apan ang pahiyom ni Lucas maoy kinadak-an. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

KANTA

- “The Family” (*Children’s Songbook*, 194)

MGA IDEYA ALANG SA PANAG-ISTORYA SA PAMILYA

Ang propeta ug mga apostoles nagsulti nato nga importante nga mogahin og panahon isip pamilya. Ang pagbuhat og mga butang uban sa inyong pamilya makatabang ninyo sa pagkat-on sa usag usa ug maglingaw-lingaw. Unsa ang gusto nga buhaton sa inyong pamilya? Isulti kon sa unsang paagi nga ang mga kalihokan makatabang ninyo nga magkasuod. Makahimo kamo og tumong sa paghimo og usa ka bag-ong kalihokan isip usa ka pamilya karong bulana.

USA KA BULAN SA KALINGAWAN

Planoha uban sa inyong pamilya kon unsa nga mga kalihokan nga gusto ninyong buhaton niana nga bulan. Samtang inyong buhaton ang kalihokan nga gipakita dinhi, guntinga ang litrato ug ipapilit kini sa adlaw nga buhaton ninyo kini. Paghimo og mga blangko aron idugang ang inyong kaugalingong mga kalihokan!

Agosto 2014

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Magdula

Manglakaw

Moadto sa Templo

Magbisikleta

Mag-swimming

Mag-family home evening

Mag-sing-along

Magdula og sport

Magbasa og istorya

Mga Higala alang ni Eli

Ni Jane Nickerson

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

Si Eli naningkamot nga mahimong buotan nga higala. Apan si Will dili makigdula niya.

“Kon kamo makigdula ni Eli, dili kamo makadula nako,” gisultihan ni Will sila si Jake ug Danny.

Gihangyo ni Eli si Will og tarung, apan si Will miingon, “Dili. Pahawa.”

Misulay si Eli pag-apil sa dihang nagdula og dakop-dakop ang ubang mga bata. Apan walay usa nga modakop ni Eli.

Usa ka adlaw si Eli nagdala og mga dulaan sa eskwelahan. Usa ka batang babaye nga ginganlan og Emma nagtan-aw niya nga nagdula.

“Gusto ka bang makigdula nako?” nangutana si Eli.

“Oo,” miingon si Emma. “Morag makalingaw na.”

Si Jake ug Danny mihangyo, “Makadula ba usab mi?”
“Oo,” miingon si Eli.

Nagmagul-anon si Will.
“Dali, Will,” miingon si Eli. “Mahimo usab nga modula ka.” ■

Pagpakigbahin og mga Dulaan

Pangitaa ang mga dulaan sa
playground. Dayon ipha pila ka mga
bata ang nagdula sa matag dulaan.

PAGPULI SA AKONG KAHADLOK OG HUGOT NGA PAGTUO

Ni Katherine Nelson

Sa dihang nakakita siya nako, ang akong suod nga higala nasayud diha-diha dayon nga dunay dili maayo. “Nagbuwag mi,” hinay nako siyang gisultihan. Mipauli ko human sa taas nga panag-istoryahanay sa batan-ong lalaki nga akong gika-date. Bisan tuod naguol mi nga nagbuwag, nagkauyon mi nga kini ang sakto alang namo.

Apan samtang milabay ang mga semana, nagsugod ko sa pagduhaduha sa akong desisyon. Unsa kaha kon dili gayud ko makakita og lain nga ika-date ug dili maminyo? Unsa kaha kon gipalab-anan ra nako nga kami dili bagay?

Naguol ko pag-ayo ug dili sigurado nga gani akong gikonsiderar kon siya andam nga sulayan pag-usab ang among relasyon. Ako, sama sa gihulagway ni Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “wala matagbaw sa kasamtangan nga kahimtang ug [ang] wala kaayo makakalao sa umaabut.”¹

Usa ka gabii pipila ka semana human sa among panagbulag, nagbasa ko kabahin sa Pagkabanhaw sa Manluluwas. Ang Ebanghelyo ni Lucas nag-asoy nga sa ikatulong adlaw human ang Manluluwas gilubong, matinud-anong mga sumusunod miadto aron sa pagdihog sa Iyang lawas og mga pahumot. Apan ilang nakaplagnan nga ang bato nga nagtabon sa lubnganan naligid na ug ang lawas wala na. Duha ka mga anghel dayon mipakita kanila ug miingon, “Ngano nga ang

*Unsa kaha kon
dili gayud ko
makakita og
ika-date ug dili
maminyo?*

buhi anha man ninyo pangitaa sa mga patay” (Lucas 24:5–6).

Ang pangutana sa anghel kalit nga miigo nako uban sa gamhanan nga pwersa. Wala gayud nako mahunahuna kon unsa kaha ang gibati sa mga bisita sa lubnganan ni Jesus, nga nakaamgo nga sila nangita sa ilang Manluluwas sa sayop nga dapit. Wala gayud nako mahunahuna nga usa ka hagit alang nila ang pagtuo nga si Jesus mibiya sa lubnganan ug nabanhaw.

Ang mga kasulatan malumo nga mibadlong. Akong naamguhan nga, sama sa mga higala sa Manluluwas, ako nangita og kahupayan sa sayop nga dapit. Ang pagsige og hunahuna sa nangagi ug “magsige og hunahuna sa walay pulos nga kagahapon”² wala maghupay nako o modasig nako ngadto sa mabungahong paglihok. Ako nakaamgo nga ako kinahanglan nga mohunong sa pagtan-aw sa lubnganan sa nangaging mga kasinatian. Kinahanglan nakong pulihan ang akong kahadlok uban sa hugot nga pagtuo ug pagsalig nga ang Manluluwas makamugna sa kinabuhi gikan sa akong mga kasinatian kaniadto.

Hunahunaon nako kana nga mga kasulatan pirme kon akong makita ang akong kaugalingon nga nagbasol sa mga pagpili nga akong gihimo o magtinguha sa pagbalik sa panahon nga milabay na. Tungod sa Manluluwas, kita makasugod pag-usab. Tungod sa Manluluwas, kita mahimong “molingi sa kagahapon aron angkunon ang nahibilin gikan sa mga kasinatian apan dili ang mga abo,” nasayud nga “ang kaniadto kinahanglang kat-unan apan dili puy-an.”³ Imbis mag-usik-usik sa panahon sa kasubo, kita makatan-aw sa umaabut uban sa hugot nga pagtuo. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Jeffrey R. Holland, “Remember Lot’s Wife” (Brigham Young University devotional, Ene. 13, 2009), 3; speeches.byu.edu.
2. Jeffrey R. Holland, “Remember Lot’s Wife,” 2.
3. Jeffrey R. Holland, “Remember Lot’s Wife,” 2.

Unsay mga kapilian nga makahatag og kalipay sa pamilya?

"Ang Langitnong Amahan mihimo sa matag usa nato nga talagsaon. Walay duha nato ang managsama og mga kasinatian. Walay duha ka pamilya ang managsama. Busa dili ikatingala nga ang tambag kon unsaon pagpili nga magmalipayon sa kinabuhi diha sa pamilya lisud ihatag. Apan ang mahigugmaong Langitnong Amahan mibutang og sama nga dalan sa kalipay alang sa tanan Niyang mga anak. Bisan unsa pa ang atong mga kinaiya o atong mga kasinatian, adunay usa lang ka plano sa kalipay. Kana nga plano mao ang pagsunod sa tanang sugo sa Dios."

Anaa Usab Niini nga Isyu

PARA SA MGA YOUNG ADULT

MOLIHOK DIHA NIINI NGA YUTA alang sa mga **Katuigan**

p.42

Niining panahon sa inyong kinabuhi mao ang puno sa paspas nga kausaban, apan kamo makahimo gihapon sa inyong labing maayong mga kahintang bisan pa sa inyong panahon.

PARA SA MGA KABATAN-ONAN

p.62

NGANO ANG KAMINYOON **TALAGSAON!**

Tuhui kami: kamo ganahan nga maminyo sa inyong walay katapusan nga kompanyon, ug ania kon ngano.

PARA SA MGA BATA

Usa ka Leon nga Ingon og Karnero

p.70

Si Lambert ang leon nagtuo nga siya usa ka karnero. Dayon usa ka makahadlok nga lobo ang miatake.

